

Mc 162₂₂ A

soproni magyar királyi állami főreáliskola

22-ik évi

ÉRTESÍTŐJE.

1896—97.

KÖZLI

DR. WALLNER IGNÁCZ,

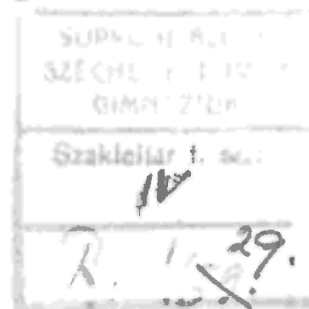
KIR. IGAZGATÓ.

SOPRON.

NYOMATOTT RÖTTIG GUSZTÁV KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1897.

Kisfaludy Károly »Murányvár ostromának« forrása

A fehérvári színtársulat Brunswick grófnak, a pesti és budai német színházak bérlőjének, engedelmére 1819. május 3-án Kisfaludy Károly a „Tatárok Magyarországon” című történeti drámájával kezdte meg működését. Igen nevezetes napja ez a magyar drámaírásnak! A „Tatárok Magyarországon” rendkívül megtetszett a közönségnek. A hatás oly nagy volt, hogy a magyar színháznak nézőközönséget teremtett. A különben gyenge, jelentéktelen dráma ezért lett oly nevezetessé. Fontos azonban irodalmunkra nézve ama körülmény is, hogy az elért siker Kisfaludyt a drámaírás folytatására ösztökölte. S mivel látta, hogy a közönségnek tetszik a magyar dicsőséget hirdető történelmi tárgy, különösen ilyen — nemzeti — irányban fejtett ki nagy tevékenységet. Így lőn ő a kor hangulatának segítségével a magyar romantika vezetőjévé!

Számos nemzeti irányú drámája közül e helyt „Szécsi Mária vagy Murányvár ostroma” című, 4 felvonásos és prózában írt eredeti hazai drámájáról, még pedig ennek forrásáról akarok értekezni. A szóban forgó drámát ugyan már 1817-ben kezdte írni, de csak 1820-ban készült el vele s ugyanezen év május 3-án elő is adták Pesten. Másodszor és talán utoljára csak 1836-ban szeptember 26-án került színre. A dráma ugyan nem tartozik Kisfaludy fontosabb művei közé, mégis érdekes az irodalomtörténetre, hogy honnan merítette a költő tárgyát.

Széchy*) Mária regényes élete Kisfaludy előtt más költő és író figyelmét is magára vonta. Közülök e helyen csakis Gyöngyösit, a 17-ik századbeli költőt, említtem meg. Ő volt ugyanis a legelső, aki az érdekes eseményt 1664-ben egy nagyobb terjedelmű époszszá dolgozta fel a „Márssal társalkodó Murányi Venus” címmel. Az érdekes pár

*) Ez a név helyes írásmódja Acsády szerint, Kisfaludy azonban „Szécsi”, Mednyánszky pedig „Szétsi” alakban írja.

komornyikja, aki az époszt közvetetlen az esemény lefolyása után írta, a római mitológia segítségével klasszikus mezbe bujtatva, de hűen a valóság szerint írja le az eseményt. Ezt bizonyítja Acsády Ignác, „Groff Anna Maria Széchy“ című (a Magyar Történelmi Életrajzokban 1885-ben megjelent) alapos munkája, de megmondja ezt Gyöngyösi is művének — melyet a párhoz intéz — előszavában a következőképpen: „Nagyságtok egymás kedvéért való cselekedete, a következő időknek messze határra repülván, ottan is hiresüljön, ismertessék, terjedjen és éljen örökké, annak emlékezetét viselő históriámnak elevenítése által“. Gyöngyösi elérte célját, mert nagyrészt az ő munkája öröközte meg az eseményt, általa vált ismeretessé, híressé, általa terjedt. Számos költő az ő éposza alapján dolgozta fel újra az eseményt.

Kisfaludy „Szécsi Mária vagy Murányvár ostroma“ című drámájáról is azt hitték általában, hogy Gyöngyösi „Murányi Venusa“ volt a forrása, csak hogy Kisfaludy a Gyöngyösinél talált történetet nem használta fel szolgai módon, hanem költői céljai szerint saját leleményeivel látta el. Ha azonban valaki figyelmesen olvassa el a két művet, arra a meggyőződésre jut, hogy az eltérés a két mű között igen nagy s hogy Kisfaludy a történetet más forrásból is merítette. Így jártam én is. Kutatni kezdtem s kutatásom igazolta állításomat, mert megtaláltam a forrást. Mednyánszkynek „Erzählungen. Sagen und Legenden aus Ungarns Vorzeit“ (Pesth, bei Adolf Hartleben 1829) című mesegyűjteményében „Brautwerbung“ címen találtam egy elbeszélést, amelynek eszmemenete majd minden részletben, sokszor majdnem szószerint meg egyező Kisfaludynak drámájával. Mindkettőben közösek a történettől (s Gyöngyösitől) való eltérések, úgy hogy lehetetlen a kettő eszmemenetének azonosságát fel nem ismerni.

Lássuk azért először Mednyánszky elbeszélését.

A harmincéves háború még dühöngött, a mikor II. Ferdinánd elhunyt s „nyomorgattatott országát öregebb fiának hagyá“. Jóllehet ez a 30-éves háború hatása alatt a magyarországi protestánsoknak nagyobb szabadságot biztosított, sőt a törökkel is békét kötött, mégsem állíthatta helyre a nyugalmat országában. Minél több eredményt értek el a németországi protestánsok, annál inkább mozgolódtak a magyarországiak.

Igen jó szemmel nézte e mozgalmat a Bethlen halála után erdélyi fejedelemnek megválasztott idősb Rákóczy György, sőt titokban szította is, mert remélte, hogy — mint közvetítő — országát gyarapíthatja. 1644-ben már nyíltan lépett fel a magyarországi protestánsok jogainak védelmére, szövetséget kötve Amurath szultán halála után ennek utódjával és a svédekkel. Miután pedig Ferdinánd az ő ajánlatait visszautasította, betört Magyarországra.

Ferdinánd Németországban lévén elfoglalva, eleinte csekély erővel szállhatott vele szembe. Esterházy Miklós nádor vezérlete alatt egy kisebb sereget küldött ellene, de nem tarthatta fel útjában s így Rákóczy

több felső magyarországi várost foglalt el az első berohanásra. De meghódolt neki s befogadta őrseregét Murány, nemcsak Gömör megye, hanem egész felső Magyarország legfontosabb vára is.

Ferdinánd később Buchheim generális vezérlete alatt újabb sereget küldött, mely Rákóczyt visszavonulásra kényszerítette. Visszavonulása után csak azon várak maradtak meg birtokában, ahol őrséget helyezett el. Így maradt kezén Murány is, mely Szétsi Máriának, a híres Szétsi György legidősebb leányának és Bethlen István özvegyének, volt birtoka. Atyjától örökölte vitézi tulajdonait s a természet tévedni látszott benne, mert erős, férfias léleknek adott asszonyi testet. Már fiatal korában mutatkozott benne a férfias lélek, mikor sem fenyegetés, sem börtön, csak a hatalmas atyának könyörgése birták arra, hogy Bethlenhez menjen nőül.

Ezen időben Mária már özvegy volt s buzgó protestáns létére szívesen fogadta be a várba Rákóczy őrseregét, sőt Rákóczy visszavonulása után erős ellentállásra készült. Páncélt, kardot, sisakot öltve, maga parancsolt.

Esterházy seregével üldözte a visszavonuló Rákóczyt s a vár ellen Wesselényi Ferencet küldte egy nagyobb csapattal. Wesselényi először is kikémeltette a várat, azután hírnököt küldött a várba, hogy a vár feladására szólítsa fel Máriát. Mária válasza határozottan visszautasító volt. Noha Wesselényi ezután megtett mindent, nehogy azon szégyen érje, hogy nő győzi le, — ostroma még sem sikerült. Sokáig állott ott hiában s már kétségbeesett, mert annak híre járt, hogy Rákóczy ismét előrevonul. Ekkor hirtelen egy gondolat villant meg agyában. Sátrába zárkózik, majd hírnököt küld fel Máriához ama kéréssel, hogy szakítsa félbe ideiglenesen a harcot s hallgassa meg egy alvezérét, kit követül küld. Mária teljesíti kérését. Az alvezér álarca alatt maga Wesselényi megy Mária elé és szép szavakkal a vár feladására akarja bírni. De mikor látja, hogy szavai rosszul hatnak, átadja neki Wesselényi levelét s gyors választ kérve, elsiet. Máriát meglepi a levél tartalma, mert megtudja belőle, hogy Wesselényi — őt látni óhajtva — maga jött fel az alvezér személyében, s mivel Mária felülmúlta vágyait, felajánlja neki kezét és szívét. Mária hosszas habozás után végül azt adta hírül, hogy ha Wesselényi igazán szereti és bátor, jöjjön fel éjfélkor a válaszáért egyedül a várba egy északi (kivilágított) ablakon.

Ez a válasz ugyan nem volt Wesselényi inye szerint, mégis rövid megfontolás után elhatározta magában, hogy elmegy. Egyikének biztosai közül felfedezé titkát s utasításokat adott, ha valami történnék vele. Éjszaka önkénytelen borzadással, de azért bátran indult útjára. Meg is érkezett a kijelölt ablakhoz s azon át egy homályosan világított terembe ugrott. Ekkor hirtelen megragadták, a földre teperték s elvették kardját, törét. Ezután egy szobába vezették, ahol gondolkozhatott helyzete fölött. Nemsokára egy komor férfiú lépett eléje s átadta neki asszonya üzenetét, amely szerint Mária felajánlja neki szabadsá-

gát, sőt kezét, várát birtokaival együtt, ha az erdélyiek pártjára áll, ellenkező esetben egy óra elteltével rá halál, seregére végromlás vár. Wesselényi visszautasítja az ajánlatot és kijelenti, hogy inkább meghal, semhogy megszegje szavát, esküjét s árulást kövessen el. Ugyanezt feleli egy óra múlva, amikor a küldött ismétli ajánlatát.

Bátran lép a vérpad elé, lelkét Istennek ajánlva, amikor ruhasuhogást hall. Mária jelent meg s kijelenti előtte, hogy a próbát vitézül állotta ki. Erdemesnek tartja arra, hogy feláldozza szabadságát, miért kezét, várát neki ajánlva, a királynak hódol.

Wesselényi a hirtelen változáson egészen elszédülve borult Mária lábai elé, de Mária emlékeztette arra, hogy Rákóczy őrségét kell még lefegyvereznie. Fel szólította, hogy az ismert uton küldjön a várba 100 bátor vitézt, a többiek pedig kezdjék meg kívülről az ostromot. Ugy történt. Alig kelt fel a nap, már a vár és az őrség a királyi sereg birtokában volt. Nemsokára rá egybekelt a nemes pár.

Ezek után hasonlítsuk össze az elbeszéléssel Kisfaludy drámáját. A rövidség kedvéért az eseménynek fontos mozzanatait emelem ki.

Kisfaludy drámájában is Mária Murálynak egyedüli birtokosa, parancsnoka és Szécsi Györgynek legidősebb leánya. Mária Kisfaludynál is oly férfias, vitéz, páncélos, kardos és sisakos, mint Mednyánszky-nál. Mária a drámában is igen lelkes erdélyi párti. A várat itt is az arany-sarkantyús Wesselényi ostromolja a nádor parancsára s Wesselényi itt szintén oly kellemerlenül érzi magát a nőparancsnokkal szemben. Ostromol, de sikertelenül. Ekkor itt is arra szánja magát Wesselényi hogy — mint önmagának követe — jelenjen meg Mária előtt, s teljesen úgy jár el, a mint azt fentebb hallottuk. Mária Kisfaludynál is próbára teszi először Wesselényit, azért teljesen oly módon hívja a várba feleletért, mint fentebb. Wesselényi itt is felfedi titkát egyik alvezére előtt, mielőtt felmegy a várba; itt ép úgy jár és oly próbát áll ki, mint Mednyánszky-nál. Mária itt is felajánlja a próba után kezét és várát s meghódol a királynak. De itt is figyelmezteti az ámuló Wesselényit, hogy az erdélyi őrséget le kell fegyvereznie. S csak ezután következik egy kis eltérés, mert míg az elbeszélésben a 100 vitéz Wesselényi hívására jön a várba, Kisfaludynál a titokba beavatott alvezér tör be az ablakon a 100 vitézzel, mert attól tartott, hogy vezére valami bajba esett. De már az, hogy az ostromot újból kezdik (az egyik rész kívülről, a másik belülről), és végre a házasság ismét egyező mindkettőben.

A fenti összehasonlítás szerint látható, hogy Kisfaludy drámája és Mednyánszky elbeszélése egymással teljesen egyezően adják elő az eseményt. Épen ezért azon gondolatra jutottam, hogy Kisfaludy Mednyánszkytól vette a tárgyat. Csak az a bökkenő, hogy Mednyánszky elbeszélései csak 1829-ben jelentek meg, Kisfaludy pedig már 1817-ben fogott drámája írásába. Ama körülmény, hogy a mesékhez írt előszóban Mednyánszky utal arra, hogy több az itteni elbeszélések közül tömegül és ingerül szolgáltak költeményü műveknek, melyek mint balladok, hős-

költemények, színdarabok nincsenek érdem nélkül s becsérdemesítést már találtak is*, oly gondolatot ébresztettek fel bennem, vajjon nem közölte-e Mednyánszky a szóban forgó elbeszélést már valahol máshol. Sejtelmem igaznak bizonyult, mert a bécsi Hofbibliothekban kutatva, rátaláltam Mednyánszky elbeszélésére „Wesselényis Brautwerbung“ címen az „Archiv für Geographie, Historie, Staats und Kriegskunst“ (Wien, Verlag Anton Strausz) című folyóirat 1817-iki évfolyamának első felében (71. szám). S így már világosan érthető a dolog. Kisfaludy az elbeszélést az 1817-ik év első felében olvasta s még ugyanazon évben hozzá fogott az íráshoz. Megjegyzendő, hogy ugyanezen folyóiratból vette „Stibor“-jához is a tárgyat.

Szolgáljon végül a következő párhuzam annak bizonyításául, hogy Kisfaludy a lényeket sokszor majdnem szószerint vette át.

Sein Ergeitz fühlte sich auf das dringendste aufgeregt, alles Mögliche anzuwenden, um den Schimpf nicht zu erleben von einem Weibe besiegt zu werden.

Diese hochherzige Frau, die älteste Tochter des Georg Szétsi's, eines der ersten Helden seiner Zeit, doch auch die letzten seines angesehenen Geschlechtes, hatte die groszen Eigenschaften ihres heldenmüthigen Vaters geerbt. Die Natur schien sich geirrt zu haben, indem sie für eine kräftig männliche Seele einen weiblichen Körper schuf, gleich als hätte sie im unentschlossenen Schwanken, ob sie einen so berühmten Heldenstamm erlöschen lassen sollte oder nicht, durch einen halben Willen für beides, ein Zwittergeschöpf hervorgebracht? Muth, Entschlossenheit, Tapferkeit und ein unbeugsamer, glühender Freiheits-sinn, waren die Ideale höchster Vollkommenheit, die ihrem furchtlosen Geiste unaufhörlich vor-schwebten und die zu erreichen all' ihr streben war, sollte sie auch darüber die Gränzen zarter Weiblichkeit überschreiten.

Wesselényi (egyedül). Egy asszony áll tehát előttem, ezzel lépjek fel a sorompóba s férfiúi erőmet azon mutassam? Kelletlen harcz! melyben veszteni, de nyerni nem lehet; stb. (I. 5).

Kádas. Ez a nagylelkű asszony Szécsi Györgynek, ama világ-csudálta vitéznek leánya. Atyjának nagy tulajdoni rá is szállottak és a természet szinte hibázni látszott, midőn ily magas lelket egy asszonyi testbe zára, mintha nem akarta volna, hogy a bajnoki törzsök közönséges szülőasszonynyal végződjék. Bátorság, eltökéltség, dönthetetlen hívség és forró szabadságkiváns: ezen erkölcsök díszesítik őtet. (I, 6.)

Kaum über die ersten Kinderjahre hinaus, zeigte sich die feste männliche, mit ihrem Geschlechte in seltenem Widerspruche stehende Meinung für jede Kraftäuszerung und nicht Drohungen der Ältern, nicht ein langwieriger Kerker konnte ihr den ungeliebten Gemahl aufdringen, wohl aber die eindringenden, flehenden Bitten des Vaters, jenes Mannes, der nie gebethen hatte.

Eifrig dem evangelischen Glauben zugethan, hatte sie Rakotzi's Partey mit allem Eifer ergriffen und ihm freudig die Thore geöffnet; auch nun bei seinem Rückzuge nahm sie willig seine Truppen zur Verstärkung der eigenen Besatzung auf und rüstete sich auf das thätigste zu einem kräftigen Widerstande. Selbst den Oberbefehl führend, mit männlichen Kleidern angethan, die Brust durch den Stahlpanzer verwahrt, den Kopf mit dem Eisenhelme unter hoch wallenden Federn bedeckt, an der Seite ein mächtiges Schwert, so erschien sie, wie Pallas Athene schön und furchtbar anzusehen, in der Mitte der Versammelten Krieger, durch Feuer entflammte Worte den Muth der Tapferen zur Begeisterung zu erheben.

Plötzlich fuhr es, wie ein Blitz durch seine Seele . . .

Kádas. Kifejtőzván a gyermekség korából, mindjárt kitündöklött belőle az erős lélek, mely őt különböztette nemétől; és se dorgálás, se hosszú fogság nem vehette arra, hogy kezét egy nem kedvelt férfiúnak nyujtsa, hanem atyjának buzgó kérése, egy embernek, ki soha kérni nem szokott. Bethlen István volt, kit atyja választott. (I. 6.)

Wesselényi. (Budaházihoz.) Szólj követ, kénytetett asszonyod kikelni ellenünk, vagy önkénytette azt?

Budaházi. Önkényt, mert kénytelenséget nem ismer erős és szabad választáshoz szokott lelke. Ő jóvoltából nyitá meg Rákóczy-nak várát és zsoldosinak menedék-helyet adott, kiket is ő most vezérel és okvetetlen nekik parancsol. (I. 3.)

Kádas. Az erdélyi fejedelem megverettetvén a király népétől, nála mentséget keresett és részére vont a Máriát; ez befogadta zsoldosait, de a kormányt kezében tartá és azt lelkesen vezetni tudja. Érc sisak fején, sulyos kard oldalán, melle vaspánczél alá szorítva; így jelenik meg katonái közt, szép és rettentő, mint egy istenné hajtani időkből, a félénk szívében is bátorságot gerjeszt s tűzszavaival, bájtekinetével a közleket is magas tettekre ingerli. (I. 6.)

Wesselényi. Barátom! egy gondolat ötlött fejembe . . . (II. 2.)

Der Worte viele verschwendete er vergebens; sie zur Übergabe zu bereden...

Wer mahlt ihr Erstaunen, als sie in selben Ias, Wesselényi voll hoher Bewunderung ihres Muthes und von unwiderstehlichem Drange, die göttergleiche Frau zu sehen, dahingerissen, sey selbst vor ihr gestanden und biethe ihr, der Herrlichen, die das Bild seiner Phantasie nicht bloss erreicht, sondern weit übertroffen habe, willig Herz und Hand zum ewigen Bunde.

Ist eine Gesinnung wahrhaft redlich, Muth ihm nicht fremd, so findet er an der Nordseite der Veste in der Mitternachtsstunde ein erleuchtetes Fenster und eine dahin führende Strickleiter, auf der er jedoch ganz allein, der Entscheidung entgegen eile!

Nicht ganz nach Wunsch und eben so unerwartet wie der Antrag war diese Antwort, doch nach kurzer Überlegung war von Wesselényi der Entschluß gefaszt, des Wagstück zu bestehen. Nur einem Einzigen seiner Gefährten vertraute er das Geheimnis, Anordnungen treffend für den Fall, dasz ihm etwas Menschliches begegne.

„Der Ort, an dem ihr euch befindet, spricht selbst, in wessen Gewalt ihr seyd. Doch bietet euch meine mächtige Gebietherinn Freyheit, ja selbst ihre Hand mit dieser Burg und allen Besitzungen, wenn ihr die Sache eures Königs verlasset, und des Siebenbürgers treuer Anhänger werdet. Weigert ihr euch aber“, fuhr er wild fort,

Mária. Hasztalan pazérlod szép szavaidat. (II. 10.)

Lóra. (Olvas). „Wesselényi Ferencz elragadtatván magas lelkedtől, személyedet látni akarta. Szép erkölcsed az ismeretlent is meghódították és ezzel ő kezét, szívét örök szövetségbe ajánlja; legboldogabb halandóvá teszed, ha kérését méltánylani tudnád. Ő maga volt az, ki előtted állt és gyors, de igaz feleletre vár“. (III. I.)

Kádas. Azt izeni: ha igaz, mit leveledben vallottál, tehát még az éjfél előtt jelenj meg Murányban, ott ő személyesen fog felelni.

Wesselényi. Én?

Kádas. Igen, a várnak éjszaki részén, a szélső falon világot fogsz látni; ott az ablakon leeresztett kötél-lajtorján menj fel, de egyedül; ott fogod őt találni.

Wesselényi. Kérésem ritka, a válasz szinte váratlan. Legyen tehát! az idő rövid, ki sokat fontol, keveset cselekszik...

Wesselényi. (Kazaihoz.) Barátom, ha mégis valami emberi történnék rajtam, vezesd te a sereget. (III. 8.)

Budaházy. Hallgasd, mit mondok: ez a hely nyilván mutatja, kinek hatalmában vagy; im magad jöttél kelepczébe, senkit sem vádolhatsz...

Szécsi Mária, az én asszonyom, szabadságát, szívét, kezét néked ajánlja, ha elhagyod Ferdinánd király részét, fegyvered ellene

so erwartet euch binnen einer Stunde der Tod, und euer hauptloses Heer bey dem anbrechenden Morgenstrahle sicheres Verderben.

Mit Unmuth erwiederte der Gefangene: tief beleidigt fühle er sich durch eine ähnliche Zumuthung, nie würde er sein Leben durch schändliche Treulosigkeit erkaufen, heilig sey ihm stets sein Wort . . .

Kein Recht habe die Gebietherinn über sein Leben, doch ehe möge sie es ihm entreiszen, als er sich ihrem Willen füge.

Von Recht nicht, sprach jener blosz von der Macht sey hier die Rede und davon, den Vorthail, den sie gewährt, klug zu benutzen. Gewählt müsse werden zwischen Übertritt und Tod, in einer Stunde kehre er wieder, sich des einen zu versichern oder das andere zu vollziehen.

„Du hast die Probe ritterlich bestanden, so tönt es aus ihrem lieblichen Munde, du bist es werth, dasz ich dir der Güter höchstes, meine Freyheit, zum Opfer bringe. Nur eingroszgesinnter Mann durfte es wagen, mir die gebiethende Hand zu reichen, darum musztest du den Muth gröszer als in der Schlacht bewähren, sollt ich vor dir, dem Stärkern mich beugen. Hier meine Hand, und mit ihr diese Veste, die von nun an dein und deines Königs Dienste gehört“.

fordítod és az erdélyi fejedelm-mel tartasz. Ha nem cselekszed: tehát reád kínos halál, fővesztett seregedre szégyen és romlás vár. (III. 11.)

Wesselényi. Nem kedvelem annyira életemet, hogy ily alacsony szivtelenséggel azt meg tudnám venni. Nem, azt nem teszem, szent szavam, szent esküvésem.

Éltemhez nincs igazsága aszszonyodnak; nem harczolni jöttem ezen helyre, orozva gyilkolni nemes lélekhez nem illik, házi barátság ily bánást nem enged. De inkább ontsa ki véretem, ha az által hasznót gondol magának, de alacsony vétket bennem ne keressen.

Budaházy. Nem az igazságról, a hatalomról vagyon itt szó — azt szabad használni mindenkor az okosnak . . .

Végezd el magadban: vagy halál vagy élet Szécsi Máriával örökre egyesülve . . .

Egy óra mulva eljövök hallani végső szándékokodat. Tégy addig választást az élet s halál közt. (III. 11.)

Mária . . . Te ezt a nagy próbát vitézül kiálltad, te érdemes vagy arra, hogy létem legfőbb javát, szabadságomat neked feláldozzam. Ily nagylelkű férfit nyujthatja csak parancsoló kezét Szécsi Máriának, hogy teljesen meggyőződve férfiúságáról, belső érdeméről, mint az erősebb előtt, magát megalázza. Vedd tehát kezemet, szivemet már első látásod elnyerte; vedd ezen várt, végy magamat minden birtokommal együtt, melyet most királyom javára szentelek. (IV. 4.)

I.

Adatok az intézet 1896/7. tanévi történetéhez.

1. **Az 1896/97. tanévre** szóló rendes beiratásokat Salamin Leo igazgató úr 1896. június 30.-án, július 1., 2. és 3.-án, valamint szeptember 1., 2., 3. és 4.-én végezte. A felvételi, javító és pótló vizsgálatokat augusztus 31.-én tartottuk. Szeptember 5.-én az órarend, a tanintézet „Rendtartási Szabályai” és más tudnivalók közöltettek a tanuló ifjúsággal.

Az iskolaév megnyitó ünnepélye szeptember 6.-án volt. A tanítás ezen naptól kezdve 1897. június 11.-ig folyt s a rendes szünnapokon kívül még a következő napokon szünetelt:

Október 5.-én (Milleniumi szünnap).

„ 26.-tól 29.-ig, a mikor 43 tanuló megtekintette 4 tanár kíséretében az ezredéves kiállítást.

Október 31.-én a reformáció emlékünnepén az ág. hitv. evang. tanulók és az izraelita ünnepnapokon az izraelita tanulók felmentettek az iskola látogatásától.

Nov. 19.-én, Felséges Asszonyunk nevenapján.

Nov. 26.-án, 10—12-ig, a mikor a főigazgató úr ő nagyságának elnöklete alatt tanári konferencia volt.

Deczember 23.-án délelőtt 9 órától kezdve. (Ekkor osztattak ki az értesítőket).

Márczius 2.-án délután (igazgatói félnap szünet).

„ 15.-én a főigazgató úr ő nagyságának meghagyásából.

„ 31.-én délelőtt 11 órától kezdve. (Ekkor osztattak ki az értesítőket).

Június 11.-én, mert a tanuló ifjúság tornaverseny-próbát tartott a játéktéren. (Igazgatói szünnap).

2. **A tanártestület** lényegesen megváltozott tavalyi állapotához képest, amennyiben Salamin Leo k. igazgató úr, a kinek a nmltsgú vall. és közokt. m. kir. Minister úr „állandó nyugalmaztatása alkalmá-

ból, a tanügy terén kifejtett hosszú és buzgó szolgálataiért elismerését és köszönetét fejezte ki“, 1897. január 1.-én saját kérelmére nyugdíjaztatott. A győrtankerületi kir. főigazgatóság addig is, míg a nmltsgu Ministerium az igazgatói állás betöltésére nézve intézkedik, dr. Wallner Ignác tanárt, mint a tanári kar seniorát, bízta meg az igazgatói teendők vezetésével. A nmltsgu vall. és közokt. m. kir. Ministerium ezen intézkedést f. é. január 22-én jóváhagyta s megbízta nevezettet ezen intézet igazgatói teendőinek ideiglenes ellátásával. Ugyanezen magas Ministerium f. é. 32369. sz. rendelete szerint dr. Wallner Ignác főreáliskolai rendes tanár és helyettes igazgató a soproni áll. főreáliskola rendes igazgatójává legkegyelmesebben kineveztetett és hivatalos esküjét a győrtankerületi kir. főigazgató úr ő nagyságának kezeibe f. é. június 7.-én le is tette.

Az 1897. évi január 7.-én tartott tanári tanácskozmányban a helyettes igazgató következő szavakkal búcsuzott a nyugalomba vonult igazgatótól:

„A kegyelet sugallja, hogy távozó igazgatónktól búcsuzzunk, 36 évi működése a tanítás tövises pályáján oly tiszteletreméltó munka-összeg, hogy az előtt mindenki tartozik elismeréssel meghajolni. Hogy mi nem ünnepeljük tek. Salamin Leo úr, volt igazgatónk érdemeit a nyilvánosság előtt, csak gyenge egészségi állapotában leli magyarázatát. Ezen tényálladékkal szemben érzelmeink összpontosulnak azon meleg óhajban, miszerint a Mindenható Uristen engedje meg, hogy Salamin Leo, igazgató úr mennél tovább élvezhesse munkájának jól kiérdemelt jutalmát. Isten éltesse sokáig!“

Ezen, a nyugalmazott igazgató úrral kellő módon közölt búcsuszóra ő következőképen válaszolt: „A f. é. január 7.-én kelt hivatalos búcsúztatójukra engedjék meg, hogy az „átadás-átvevési“ időt választom köszönetem kifejezésére. Őszinte köszönetet, valamint biztosítást nyujtok arról a tek. tanári karnak, hogy örömmel fogok arról mindig emlékezni, hogy Önök, kedves kollega urak a búcsu pillanatában oly ékesszavú és rokonszenves elismeréssel adóztak sok éven át tartó igazgatói működésemért és ez által mintegy kiegészítették a Minister úr nagyra-becsült elismerő szavait. Tartsanak szíves emlékekben. A helyettes igazgató, valamint a tanártestületnek köszönetemet kifejezve, fogadják azon különös tiszteletet, melylyel vagyok régi szolgájuk, Salamin Leo, s. k., nyug. főr. kir. igazgató“.

Az igazgatói hivatalnak a győrtankerületi kir. főigazgatóság által elrendelt átadása-átvevése f. é. január 31.-én fejeztetett be. Faragó József r. tanárnak, a ki az intézet ügyeinek átvételénél a nagy munkában részt vett és azt végezni segítette, a kir. főigazgatóság meleg elismerését nyilvánította.

Fejér Lajos, a soproni áll. s. ág. h. ev. főgymnasium volt rendes tanára, aki az 1895/96. tavévben a soproni áll. főreáliskola VII. és VIII. osztályában a latin nyelvet tanította, a mult tanév végén a mezőtúri ev.

ref. főgymnasium igazgatójává neveztetvén ki, helyébe intézetünkben Bothár Dániel, a soproni áll. s. ág. h. ev. főgymnasium rendes tanára lépett, mint a latin nyelv rendkívüli tanára.

Salamin Leo, k. igazgató úr, beteges állapota miatt 1896. október havában 2 heti szabadságot vett.

Dr. Viszota Gyula, a soproni áll. főreáliskola rendes tanára, egészségének helyreállítására f. é. január hóban egyhavi szabadságot kapott. Óráit Fleischhacker M. Frid. (a IV. osztályban), dr. Kárpáti Károly (a VIII. osztályban) és Vendl Aladár (az I. b. osztályban az I. a. osztálylyal való összevonással, főigazgatói engedélylyel,) r. tanárok vették át.

A súlyosan megbetegedett bejáró énektanító, Wallner János úr, helyett az énektanítást Vendl Aladár r. tanár vállalta el. A fentjelzett események a tantárgyfelosztás s az órarend háromszori megváltoztatását tették szükségessé.

„Tekintettel az intézetnek kivételes helyzetére — a mikor egy tanerő hiánya mellett az igazgatással és vezetéssel megbízott helyettes igazgatónak saját (16) tanóráin kívül folyton rengeteg elfoglaltsága van és fog ezentúl is lenni“, a tankerületi kir. főigazgatóság f. é. január 26.-án beleegyezett, hogy az I. a. és I. b. osztályban a természetrajzi órák együtt tartassanak s hogy azokat a szíveségből vállalkozó dr. Mika Károly r. tanár úr vehesse át.

A ng/mltsg. vall. és közokt. m. kir. Ministerium Bella Lajos és dr. Bäuml Ede rendes tanárokat a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába nevezte ki, Mally Nándor és Horvát Rezső r. tanárokat pedig a IX. fizetési osztály 1. fokozatába léptette elő.

3. Az újonnan szervezett III. iskolaszolgai állásra 11 pályázó közül Szántó Sándor neveztetett ki. Hivatalos esküjét f. é. május 16.-án tette le, szolgálatba azonban még nem léphetett, mivel fegyvergyakorlatra vonúlt be. Glatz Károly házmester, az új szolga belépésekor bocsátatik el.

4. A magas kormánynak 1895. évi 43,770. sz. a. kelt rendeletével utasította az igazgatót, hogy az iskolának új bútorokkal való felszerelése céljából részletes költségvetést terjeszzen fel. Igazgató összeállítván a bútorzat-szükségletet, Faragó József tanár elkészítette hozzá a terveket, dr. Leszner Rezső iskolaorvos tanácsával hozzájárult, hogy a padok iskolaegészségügyi szempontból miként terveztesse.

Ezután a m. Ministerium szerződésileg megbízta Kanizsa Gábor soproni asztalost a következő bútordaraboknak 2249 frt 80 krnyi összértékben való elkészítésével: 130 drb kétülékes pad, 24 drb kétülékes rajzasztal, 1 drb szószék, 6 drb szekrény, 100 drb szék, 3 drb állvány szereknek és 16 drb ruhafogas. Az itt felsorolt bútorok elkészültek és az igazgatóság által át is vétettek.

A nmélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Ministerium 1896. november havában a tornaterem felszerelésének költségeire újból 200 frtot

és az iskolaépületnek zászlóval és zászlótartó-rúddal való ellátására s a torna- és díszterem falazatának kijavíttatására összesen 112 frt 24 krt utalványozott.

A nmlt. Minister úrnak ezen bőkezűségéért intézetünk leghálásabb köszönetét rója le.

Sopron sz. kir. város 1895-ben 3 iskolatermet padlóztatott, 1897-ben pedig a tornacsarnok tetejét újra cserepezte és a szünet alatt ismét 2 iskolatermet fog padlóztatni.

5. **Rendes értekezlet** az egész év folyamán 15 tartatott, rendkívüli pedig 5.

6. **Nagyságos dr. Bejczy Németh Antal** kir. tanácsos, győrtankerületi kir. főigazgató úr, 3 ízben látogatta meg az intézetet: november hó 16-tól 24-ig, a midőn iskolánkban rendes inspectióját tartotta; április 5-én és június hó 25. és 26-án a szóbeli érettségi vizsgálatok alkalmával.

Nagys. és főtiszt. Kloiber József püspöki biztos, kanonok és szentszéki ülnök, egyszer látogatta meg a róm. kath. tanulókat.

Salamin Leó igazgató 6-szor, dr. Wallner Ignác igazgató 43-szor, Faragó József 2-szer, Fleischhacker M. Fr. 3-szor, Horvát Rezső 1-szer, dr. Kárpáti Károly 5-ször, dr. Mika Károly 2-szer, Török Mihály 3-szor és Vendl Aladár 1-szer hospitált.

7. **Csak egy tankönyvnek** megváltoztatása van javaslatban; ugyanis „dr. Pauer: Philos. Propädeutikája“ már teljesen elfogyván, helyette a jövő évben Sárffy A. „A Lélektan és Logika“ című tankönyvét fogjuk használni.

8. **Az állandó tanmeneten** változtatás nem történt, mivel a középiskolai tanterv revisiója úgyis már rövid idő kérdése.

9. **Hálaadó istenitisztelet** vallásfelekezetek szerint a következő alkalmakkor volt:

Felséges Urunk születésnapján, Szt. István napján, a tanév ünnepélyes megnyitásakor, Felséges Urunk nevenapján, Felséges Asszonyunk nevenapján, a koronázás évfordulója napján és a tanév ünnepélyes bezártakor.

Intézetünk ifjúsága a jelen tanévben három egyszerű, de lélekemelő **ünnepélynek** volt tanúja (márczius 15.-én, június 3.-án és június 8.-án). Mind a hármat a Berzsenyi-kör rendezte s mind a három az ifjúság hazafias és kegyeletos érzületének ápolására és emelésére szolgált.

A „Márczius 15.-e“ emlékének szentelt ünnepély műsora a következő volt:

1. **Hymnus**, énekelte az intézet ifjúsága.

2. Petőfi **„Talpra magyar“**-ja, szavalta Thurner Mihály VII. o. t.

3. **Ünnepi beszéd**, előadta Rechnitzer Ferencz, VIII. o. t.

4. Markóczy **„Márczius 15.-e“**, szavalta Pollák Dávid VII. o. t.

5. **Szózat**, énekelte az intézet ifjúsága.

Igen épületes volt a június 3.-án lefolyt Széchenyi-ünnepély is. Az ifjúság a Berzsenyi-kör elnökének vezetésével kirándult a vasuton

Nagy-Czenkre Széchenyi mauzoleumához, a hol a nagy-czenki főtszt. plébános úr. vezetése és tüzetes magyarázata mellett először is megtekintette ifjúságunk a kriptát. Majd a kör elnöke, a kör kegyeletének kifejezésére koszorút helyezett el a nagy halott hamvai előtt a következő szavak kíséretében: „A mikor a kör nevében, kegyeletünk kifejezésére e koszorút elhelyezem, hálát adok a Mindenhatónak, mert megengedte, hogy mi is gyermekei lehetünk e hazának, melynek az elhunyt oly nagy fia volt“.

Ezután a kápolna előtt Schwarz Ernő VIII. o. t. elszavalta Arany „Széchenyi emlékezetét“, majd dr. Vízota Gyula tanár hazafias beszédben méltatta a nagy hazafi érdemeit s végül a kör elénekelt a himnust.

A harmadik hazafias ünnepélyt június 8-án, a kiegyezés és koronázás 30. évfordulójának napján, rendezte ugyancsak a Berzsényi-kör.

Ezen sikerült ünnepély műsora a következő volt:

1. **Hymnus**, énekelte az intézet ifjúsága.
2. Petőfi „**Honfidal**“-a, szavalta Hecht A. VI. o. t.
3. Provatoroff „**Adagiója**“, játszották Kopprasch O. VIII. o. t. (zongorán), Schneider F. III. o. t. (hegedűn), és Litfass Viktor VIII. o. t. (harmóniumon).
4. **Ünnepi beszéd**, előadta Schwarz E. VIII. o. t.
5. Vörösmarty „**Hymnusa**“, szavalta Thurner M. VII. o. t.
6. Liszt „**IV. Rhapsodiája**“, játszotta Horváth E. VII. o. t.
7. **Szózat**, énekelte az ifjúság.

Igen kedves és váratlan epizódja is volt ez utolsó ünnepélynek. E napon tudta meg ugyanis a tanári-testület, hogy felséges Urunk az intézet egy régi tagját nevezte ki igazgatónak. Bella Lajos tanár ezért a 6. és 7. pont között fellépett a szószékre és a tanári-testület és az ifjúság örömét tolmácsolva üdvözölte az új igazgatót, a ki meghatóttan köszönte meg az ovációt.

Végül megjegyzendő, hogy a Széchenyi-szobor leleplezésekor a Sopronvármegye és Sopron sz. kir. város által rendezett ünnepélyen — 1897. május 23-án — dr. Wallner Ignác igazgató, dr. Kárpáti Károly és dr. Mika Károly tanárok jelentek meg a főreáliskola képviselőjében, a IV—VIII. oszt. ifjúsága pedig a tanári-testület többi tagjainak vezetése mellett zászlóval vonult ki az ünnepély színhelyére.

10. **Intézetünkben** a következő gyűjtések történtek: A siket-némák kolozsvári intézete javára, Zágoni Mikes Kelemen emlékére, Szilágyi Sándor érmére és Szilágyi Istvánnak emelendő szoborra. A gyűjtésekből befolyt összegek rendeltetésök helyére küldettek.

11. **Igazgató** a főigazgatóság engedelmével aktrajzolásra és a „Soproni Irodalmi és Művészeti Kör“ gyűléseire átengedte az iskola VII. osztályának tantermét; ugyszintén átengedte a „Dunántúli-Dalos-szövetség“ Sopronban jun. 28—29. én megjelenő tagjainak éjjeli szállásra a nélkülözhető termeket.

12. **Az iskolának ajándékoztak:** A vall. és közokt. m. kir. Minisztérium: Jókai összes műveiből 10 kötetet, Falk Miksa: Amerikai uti jegyzeteit, „Hunyadi László“ opera zongora-kivonatát, Váradi Antal: „Legendák“ cz. könyvét és Kont J. „La Hongrie litteraire et scientifique“ cz. könyvét. A m. k. Földmívelésügyi Minisztérium „Magyarország geológiai térképét.“ Az országos magyar képzőművészeti Társulat: „Az ezredéves tárlat képes katalógusa“ 2—2 példányát: Wodiáner J. és Fiai: 10 drb ifjúsági könyvet jutalom gyanánt; Seiffert soproni szobrász: 2 drb gipszmintát a szabadkézi rajzszerár számára. Az e helyen fel nem említett ajándékok a „Könyvtár- és a szerár-gyarápodások“-nál találhatók. Fogadják a nemes adakozók mindnyájan hálás köszönetünket.

13. **Az országos kiállításra** 1896. október 25—29-ig 43 tanuló 4 tanár kíséretében rándult Budapestre.

14. **Az 1896. június hóban** Budapesten megtartott országos tornaversenyen 42 tanuló vett részt.

15. **Házi tornaverseny** tartatott 1897. június 12.-én. A tornatanároknak erre vonatkozó jelentése következőképen szól: „Minthogy tanulóifjúságunk a Pécsen tartott kerületi tornaversenyben többrendű fontos oknál fogva részt nem vehetett, a tanári testület határozatából intézeti tornaversenyt rendeztünk. E verseny június hó 12-én délután 3—8-ig a játéktéren az előre megállapított program szerint az egész tanári kar és díszes közönség jelenlétében a legszebb rendben folyt le. Az ifjúság fegyelmesség és ügyessége elismerést aratott a szakértő bírálóbizottság és a néző-közönség részéről egyaránt.

A verseny programja a következő volt:

I. Délután $\frac{1}{2}$ 3 órakor kivonulás az intézet udvarából zászlóval és dobszó mellett 6 oszlopban, kettős rendben. Minden oszlopot 1—1 tanár kísért.

II. Megérkezés a játszótérre. Felvonulás balkanyarodással ugyan csak 6 oszlopba, Hymnus. Nyitódással felállás a szabadgyakorlatokhoz.

III. **Szabadgyakorlatok** (dobszóra). Ugyanaz a 6 szabadgyakorlat, melyet a millennáris tornaverseny alkalmával Ő felségének bemutatott az ifjúság. (Célunk az volt, hogy ezen szép gyakorlatokat lássa a soproni közönség). Vezénylő tanár: Dr. Miksa Károly. Előmutató: Mihálovits Ferencz, VI. oszt. tanuló.

IV. **Versenlyfutás.** Indítók: Dr. Kárpáti Károly és Dr. Viszota Gyula. A célnál: Bella Lajos és Török Mihály.

a) VIII. osztály (200 m.) Első: Schmidt Béla (érem), második: Zöhl Erő (érem), harmadik: Rechnitzer Ferencz (oklevél).

b) VII. osztály: (200 m.) Első: Thurner Ferencz (érem), második: Goldstein Marcell (érem), harmadik: Thurner Mihály (oklevél).

c) VI. osztály: (200 m.) Első: Biehler Frigyes (érem), második: Schreiner Erő (érem), harmadik: Mihálovits Ferencz (oklevél).

d) V. osztály: (200 m.) Első: Thier Ferencz (érem), második: Mayer Géza (érem), harmadik: Borsch Károly (oklevél).

e) IV. osztály: (150 m.) Első csoport. Első: Schrickner János (lánczon függő bronzérem, Rechnitz Elek ur ajándéka), második: Paár Rezső (okl.), harmadik: Weisz Gyula (okl.). Második csoport: Első: Czébán Pál (okl.), második: Bella Jenő (oklevél).

f) III. osztály. (150 m.) Első csoport: Első: Koch Gyula (oklevél), második: Bruckner Nándor (okl.). Második csoport: Első: Rosenthal Dezső (okl.), második Goldschmied Jenő (okl.).

g) II. osztály: (100 m.) Első csoport: Első: Payer Ferencz (okl.), második: Kugler Gyula (okl.). Második csoport: Első: Lederer Emil (okl.), második: Spitzer Lajos (okl.).

h) I. b) osztály: (100 m.) Első csoport: Első: Kmeth Károly (okl.), második: Lerchenfeld Máttyás (okl.). Második csoport: Első: Holndonner Arthur (okl.), második: Pollák Henrik (okl.).

i) I. a) osztály: (100 m.) Első csoport: Első: Grüner Géza (okl.), második: Kroyherr Ágost (okl.). Második csoport: Első: Leyrer Frigyes (okl.), második: Bauer Dezső (okl.).

V. Magas ugrás. Felső 4 osztály osztályonként, tehát 4 csoportban. Birálók: Berecz Ábel, Dr. Kovács István, Schneider Frigyes, Rösch Frigyes.

a) VIII. oszt. Első: Zöhls Ernő (1.70 m. — érem), második: Schmidt Béla (1.65 m., érem), harmadik: Kopstein Zsigmond (1.50 m. okl.).

b) VII. oszt. Első: Pollák Dávid (1.60 m., érem), második: Pitroff Aladár (1.50, érem), harmadik: Koch József (1.45, okl.)

c) VI. oszt. Első: Kosch Lipót (1.70, érem), második: Strobl Imre (1.65, érem). harmadik: Biehler Frigyes (1.65, okl.).

d) V. oszt. Első: Mayer Géza (1.55 m., érem), második: Thier Ferencz (1.50 m., érem), harmadik: Renczes Kálmán (1.50 m., okl.)

VI. Távolugrás. Felső 4 osztály osztályonként, tehát 4 csoportban. Birálók: Berecz Ábel, Dr. Kovács István, Schneider Frigyes, Rösch Frigyes.

a) VIII. oszt. Első: Zöhls Ernő (4.96 m., érem), második: Schmidt Béla (4.90 m., érem), harmadik: Kopstein Zsigmond (4.10 m., okl.).

b) VII. oszt. Első: Gerencsér Lajos (4.50 m., érem), második: Koch József (4.45 m., érem), harmadik: Müller Frigyes (4.25 m., okl.).

c) VI. oszt. Első: Pinezich István (5.15 m., érem), második: Biehler Frigyes (5.10 m., érem), harmadik: Horváth József (4.80 m., okl.).

d) V. oszt. Első: Mayer Géza (5.30 m., érem), második: Wulsten Herman (5.05 m., érem), harmadik: Thier Ferencz (4.90 m., okl.).

VII. Kardvívás. Felső 3 osztálynak. Birálók: Dr. Szilvássy Márton, Dr. Kovács István, Dr. Lagler Alfréd, Seemann Kálmán és Dr. Mika Károly.

Iskolai kardvívásban részt vettek: Mihálovits Ferencz, Beer Ede, Pinezich István, Zöhls Ernő, Schmidt Béla, Stizkalek Károly, Pollák

Dávid, Horváth József, Baumann Oszvald, Strobl Imre, Fischer Miksa, Rosenheim Samu. Vezető tanár: Dr. Miksa Károly.

A párosvívásban első díjat (érmet) nyert legszabályosabb és legszebb tartásért illetve vívásért: Mihálovits Ferencz VI. oszt. tanuló (külön kitüntetéssel). Mint második érmet kapott: Schmidt Béla VIII. oszt. tanuló. Oklevelet: Zöhls Ernő VIII., Pollák Dávid VII., Horváth József és Pinezich István VI. oszt. tanulók.

VIII. Felső osztályok játéakai:

a) **Füles labda.** Bíró: Schneider Frigyes. Első párt vezetője: Schmidt Béla. Tagok: Zöhls Ernő, Müller Frigyes, Gerencsér Lajos, Lomoschitz Sándor, Geist Lipót, Litfass Károly, Pitroff Aladár, Thiring János, Schwarcz Rezső, Schricker János. Második párt vezetője: Pinezich István. Tagok: Fischer Miksa, Thurner Ferencz, Mayer Géza, Pollák Dávid, Szukits József, Thier Ferencz, Kopstein Zsigmond, Friedrich Nándor, Litfass Ernő, Paár Rezső.

Győztes: Schmidt Béla pártja.

b) **Kriket.** Bíró: Dr. Lágler Alfréd. Első párt vezetője: Mihálovits Ferencz. Tagok: Kosch Lipót, Renczes József, Borsch Károly, Baumann Oszvald, Strobl Imre. Második párt vezetője: Horváth József. Tagok: Biehler Frigyes, Jármay Béla, Koch József, Schreiner Ernő, Takács Ferencz.

Győztes: Horváth József pártja.

IX. **Rúdugrás.** Felső osztályok 1 csoportban. Bírók: Dr. Lágler Alfréd, dr. Kovács István, Rösch Frigyes, Schneider Frigyes. Győztesek: Első Zöhls Ernő VIII. o. (2'70 m., érem), második Wulsten Hermann V. o. (2'65 m., érem), harmadik Renczes József V. o. (2'55 m. okl.), negyedik Schmidt Béla VIII. o. (2'55 m., okl.)

X. **Súlydobás.** (7 kilós vasgolyóval, 1—1 dobás jobb és bal kézzel). V. és VI. külön, VII. és VIII. oszt. külön csoportban. Bírók: Dr. Kovács István, Schneider Frigyes. a) Első csoport: Első Schmidt Béla VIII. o., (14'30 m., érem), második Thurner Ferencz VII. o. (12'75 m., érem), harmadik Zöhls Ernő (12'60 m., okl.) b) Második csoport: Első Pinezich István VI. o. (13'90 m., érem), második Thier Ferencz V. o. (12'70 m. érem), harmadik Strobl Imre VI. o. (11'75 m., okl.)

XI. **Szertornászat.** Egyesek versenye nyújtón és korláton. Bírók az összes zsűritagok. Mint legügyesebb szertornász az első díjat, a Rechnitz Elek úr által ajándékozott ezüst díszérmet kapta Pollák Dávid VII. o. tanuló.

a) Nyújtón: Horváth József VI. o. (érem), Renczes József V. o. (érem), Czébán Pál IV. o. (okl.), Manninger Sándor III. o. (okl.)

b) Korláton: Horváth József VI. o. (érem), Thurner Ferencz VII. o. (érem), Fischer Miksa VII. o. (okl.), Kosch Lipót VI. o. (okl.)

XII. **Kötélhúzás.** Alsó 4 osztály 10—10 tanulóval 6 csoportban. Bírók: Török Mihály, dr. Viszota Gyula.

XIII. Felállás oszlopokba. A győztesek kihirdetése és az érmek átadása. Szózat. Elvonulás.

A verseny után a játéktérrel szomszédos Villa-vendéglőben az ifjuság tavaszi táncmulatsága következett, melyen nagy és díszes közönség vett részt.

Végül hadd álljanak itt az ifjuság ama nemeslelkű jóakaróinak nevei, akik a tornaverseny költségeihez adományaikkal hozzájárulni, illetve a táncmulatságon felülfizetni szívesek voltak.

a) A tornaverseny költségeihez, illetve díjainak beszerzéséhez hozzájárultak:

Beitl József 2 kor., dr. Cavallar Vilmos 2 kor., Cziffra Károly 2 kor., Friedrich Ágost 2 kor., Emmel Gyula 6 kor., Geyschläger Adolf 4 kor., Hauser Károly 4 kor., dr. Héring Zsigmond 6 kor., Jekelfalvay Sándor 10 kor., Kakas János 2 kor., dr. Kánia József 2 kor., Kherndl Károly 3 kor., Kocsis Gyula 2 kor., Kundt Frigyes 2 kor., dr. Lagler Alfréd 4 kor., Laehne Vilmos 3 kor., Lenck Gyula 4 kor., Lenck Viktor 2 kor., Merényi Ferencz 2 kor., dr. Mika Károlyné 2 kor., Permayer János 2 kor., Pregardt Viktor 2 kor., Röttig Gusztáv 3 kor., Rösch Frigyes 2 kor., Romwalter Alfréd 3 kor., Russ N. J. 5 kor., Róka József 2 kor., Sauer Árpád 2 kor., Seemann Kálmán 2 kor., Schladerer Alfréd 2 kor., Schneider Márton 4 kor., dr. Schreiner Károly 5 kor., Schwarz Károly 3 kor., St . . . 2 kor. (név olvashatatlan), Strobl Géza 2 kor., Steiner György 1 kor., Sugár Sándor 3 kor., Szitányi Mariska 2 kor., dr. Szilvássy Márton 4 kor., Thiering Gyula 3 kor., Ulber Mátyás 2 kor., dr. Wallner Ignáczné 5 kor., Wamoscher Lajos 2 kor., Willingstorffer Jenő 2 kor., dr. Zergényi Jenő 2 kor. Összesen: **139 korona**. Rechnitz Elek úr egy szép ezüst érmet és 1 bronz érmet ajándékozott. Ullein József építész úr pedig 2 fuvar homokot vitetett ki a versenytérre.

b) A táncmulatságon felülfizettek:

Balkai Adolf 6 kor., Berecz Ábel 9 kor., Hacker Miksa 2 kor., Király Béla 1 kor., Kraffka Gusztáv 2 kor., dr. Lagler Alfréd 2 kor., dr. Leitner Rezső 1 kor., Láng Béla 2 kor., N. N. 1 kor., Nagy Jenő 1 kor., N. N. 10 fillér, Ottopál N. 1 kor., Poszvék Sándor 2 kor., Pinezich István 10 fillér, dr. Poszvék Lajos 2 kor., Rosinger Mór 1 kor., Schmidt József 1 kor., Szilvássy Imre 1 kor., Steiner Károly 2 kor., Sch. E. 60 fillér, dr. Wallner Ignácz 2 kor., Willingstorffer Lajos 1 kor., Kőszeghi Fángh D. 2 kor., N. N. 1 kor. Összesen: **46 korona**.

A zsüri tagjai voltak: Dr. Szilvássy Márton (elnök), Bella Lajos, Berecz Ábel, dr. Kárpáti Károly, dr. Kovács István, dr. Lágler Alfréd, dr. Mika Károly, Rösch Frigyes, Schneider Frigyes, Seemann Kálmán, Török Mihály és dr. Viszota Gyula urak. A táncmulatság rendezője: Mally Nándor tanár úr volt.

Fogadják ifjuságunk mindeme lelkes barátai és pártfogói a verseny és táncmulatság rendezőségének, nemkülönben az intézet igazgatóságának meleg és elismerő köszönetét adományaikért, illetve buzgó fáradozásukért és közreműködésükért.

Dr. Kárpáti Károly, dr. Mika Károly,
tornatanárok.

16. A soproni áll. főreáliskolában már évek óta érvényben lévő fegyelmi szabályzat változatlanul megmaradt. Az iskola erkölcsi és fegyelmi állapota a középiskolai rendtartásnak és a fegyelmi szabályoknak általában megfelelt. A fegyelem kezelését jobb tanulóink példája is megkönnyíté. Súlyosabb fenytetés szükségessége csak a következő esetekben merült fel: egy II. o. t. az I. évharmados értesítőjének meghamisítása miatt V-öd fokú büntetéssel sújtatott. Egy VI. o. t. illetlen magaviselete miatt és mivel egyik tanulótársát arczon ütötte, IV-ed fokú büntetést kapott. Egy VIII. o. t. makacs magaviselet miatt IV-ed fokú büntetéssel sújtatott. Az iskolalátogatás egészben kielégítő volt.

17. Az izr. ünnepnapokon és szombaton való írás és rajzolás alól 59 tanuló, a torna alól 22 tanuló és a rajz alól 6 tanuló mentetett fel az intézeti orvos bizonyítványa alapján.

18. A tanulók egészségi állapota kielégítő volt, a mennyiben súlyosabb betegségek nem fordultak elő. Egy tanuló — a ki már hosszabb idő óta vérhányásban szenvedett — meghalt. Újraoltatott 24 tanuló.

Dr. Leszner Rezső iskolaorvos indítványait, hogy egy mentőszekrény szereztessék be és hogy a vidéki tanulóktól 2 frt 50 kr. magánegészségi felügyeleti díj szedessék, a tanári kar tárgyalni fogja.

Az iskolaorvos jelentése az 1896/7. tanévről következőképen szól:

„Orvosilag megvizsgáltam 5 rövidlátó, 1 messzelátó és 17 hibás testű vagy beteges tanulót, az előbbieket a szabadkézi rajz alól, az utóbbiakat a tornázás alól kért felmentésük igazolására.

Az igazgató úr felszólítására több beteget meglátogattam, egy harmadik iskolaszolga állására pályázókat egészségükre nézve megvizsgáltam s az új iskolapadok első példányainak megbírálásához hozzájárultam.

A tornaoktatásnál több ízben jelen voltam.

A tanulók egészségi állapota általában kedvező volt e tanévben is. Fertőző betegség kevés fordult elő, kivéve az influenzát, mely az 1897. év első negyedében uralkodott.

19. A múlt évi érettségi vizsgálat eredményéről tudósításunkat a jelen értesítőben a következőkben adjuk: Szóbeli érettségi vizsgálatot tett 13 tanuló; ezek közül 2 jelesen, 5 jól érettnek és 6 érettnek nyilvánítottatt.

20. A VIII. osztály vizsgálatait május 3.-tól 12.-ig, a többi osztály vizsgálatait június 14.-től 23.-ig, a magánvizsgálatokat pedig június 23.-án és 24.-én tartottuk.

Az érettségi vizsgálatra 14 tanuló jelentkezett, ezek közül egy visszalépett. Az írásbeli érettségi vizsgálat május 17., 18., 19. és 20.-án volt s a következő írásbeli tételek voltak kiűzve:

I. A magyar nyelv és irodalomból:

1. Mit köszön a magyar nyelv Kazinczy Ferencznek?
2. Széchenyi István hatásának méltatása az ország újjászületése körül.
3. Az erdőségek befolyása a klímára.

Valamennyien az első tételt választották. Jelesre dolgozta ki 2, jóra 5, elégségesre 6 tanuló.

II. A német nyelv és irodalomból:

1. Napfogyatkozás (Fordítás.)
2. Madách: Az ember tragédiája. (Szabad dolgozat.)

Valamennyien az első tételt választották. Jelesre dolgozta ki 2, jóra 5, elégségesre 5, elégtelenre 1 tanuló.

III. A franczia nyelvből:

1. Une aventure de Charles-Quint. (Fordítás.)

Jelesre dolgozta ki 3, jóra 4, elégségesre 1 tanuló.

IV. A mennyiségtanból:

1. Két szám összege úgy aránylik a két szám különbségéhez, valamint az első szám kétszerese a második szám háromszorosához; a két szám négyzeteinek összege 360. Melyek ezen számok?

2. Valamely egyenes kúp tengelymetszetében a csúcsnál fekvő szög $67^{\circ} 30'$, a palást 578.97 m^2 . Mily nagy a kúp felülete és köbtartalma?

Jelesre dolgozta ki 2, jóra 3, elégségesre 8 tanuló.

Az érlelendők közül 4 a technikai, 2 a gazdasági, 1 az erdészeti, 1 a vegyészeti, 2 a jogi, 2 a katonai és 1 a tanári pályára szándékozik lépni.

Az 1897. június 25.-én és 26.-án nagys. dr. bejczy Németh Antal győrtankerületi kir. főigazgató úr elnöklete alatt tartott szóbeli érettségi vizsgálat eredményeképen 1 tanuló jelesen, 6 tanuló jól, 5 tanuló érettnak nyilvánított, 1 tanuló pedig 2 hó múlva teendő javító érettségi vizsgálatra utasított.

21. Bizonyítvány-másodlatot kaptak: Granitz Lipót (érettségi bizonyítvány), Bethlen Pál (I. a. oszt. bizonyítvány), Bösze József (II. oszt. bizonyítvány), Vogel István (II. oszt. bizonyítvány), Gotthárdi (II., III. és IV. oszt. bizonyítvány), Gombos Béla (III. oszt. értesítőt, mint elneveti bizonyítványt), Potier Ernő (II. értesítő), Kohn Géza (III. oszt. látogatási bizonyítványt), Böröczffy Kálmán (IV. oszt. látogatási bizonyítványt).

22. A f. évi július elején Győrött és Pannonhalmán tartandó országos tanáregyesületi nagygyűlésen a soproni áll. főreáliskola tanárai

közül: dr. Wallner Ignác igazgató, dr. Bäumel Ede, Faragó József, Fleischhacker M. Fridolin, Horvát Rezső, dr. Kárpáti Károly és dr. Mika Károly tanárok vesznek részt.

23. Szeptember 19.-én az intézet ifjúsága kivonult a játéktér ünnepélyes átvételére. Egyes osztályok (egyenként, vagy többen egyszerre) kellő felügyelet alatt többször rándultak ki a játéktérre; így: szeptember 19.-én, május 1.-én, május 21.-én, május 29. én, június 5.-én, 11.-én és 12.-én. Ezen kirándulásokon kívül még október 26.-tól 29. ig 43 tanuló megtekintette Bella Lajos, Faragó József, Mally Nándor és Vendl Aladár tanárok felügyelete alatt az ezredéves országos kiállítást; márczius 5.-én az ifjuság megnézte a helybeli állatseregletet; május 8.-án a VII. oszt. tanulói Kismartonba rándultak ki Bella Lajos tanár vezetése alatt a hercegi könyvtárnak beható megtekintésére; május 19.-én meg a III. oszt. tanulói rándultak ki Fraknóvárára ugyancsak Bella Lajos és Fleischhacker M. Fridolin tanárok vezetése alatt; május 31.-én végre a II. oszt. tanulói rándultak ki természetrajzi ismeretük gyarapítására dr. Wallner Ignác igazgató vezetése alatt. A nagyczenki kirándulást lásd a 9.-ik pont alatt.

24. A „Segélyegyesület“ 1897. június 11.-én tartott közgyűlése a távozó elnök (Salamin Leo nyug. igazgató), továbbá a leköszönő pénztáros (Ulber Mátyás) és jegyző (dr. Kárpáti Károly) helyett egyhangulag megválasztotta dr. Wallner Ignác főreáliskolai igazgatót elnöknek, Spiesz Antal urat alelnöknek, Németh Zsigmond urat pénztárosnak és Faragó József főreáliskolai tanárt jegyzőnek; az így megüresedett helyekre pedig választmányi tagokul Ulber Mátyás, dr. Kárpáti Károly és dr. Bergmann Keresztély urakat. Egyúttal az új elnök dr. Wallner Ignác igazgató ajánlatára az egyesület tiszteletbeli tagjai lettek Salamin Leo, nyug. igazgató, Ulber Mátyás és dr. Kárpáti Károly.

II.

Személyzet.

a) Igazgatóság.

Dr. Wallner Ignác, kir. igazgató. (Lásd b) 14.)

Salamon Leo, kir. igazgató, nyugdíjaztatott. (Lásd b) 9.)

b) Tanárok.

1. Dr. Bäumer Ede, rendes tanár. Képesítve a mennyiségtanból és természettanból. Tanított matematikát a VI. és VIII. osztályban, természettant a VII. és VIII. osztályban, összesen heti 16 órában. A VIII. osztály főnöke, a fizikai szertár őre. Lakik: Erzsébet-utca 15. sz. Szolgál 20 év óta.

2. Bella Lajos, rendes tanár. Képesítve a földrajzból és történelemből. Tanított földrajzot a IV. osztályban, történelmet a III., V—VIII. osztályokban, összesen heti 18 órában. A régiség- és érem-gyűjtemény őre. Lakik: Széchenyi-tér 19. sz. Szolgál 21 év óta.

3. Faragó József, rendes tanár. Képesítve a mennyiségtanból, természettanból és ábrázoló mértanból. Tanított matematikát az I. A) III. és V. osztályban, geometriát a III. osztályban, ábrázoló geometriát az V. és VII. osztályban, összesen heti 17 órában, a műírást a III—VIII. osztályokban, heti 1 órában. Az V. osztály főnöke. Lakik: Éles-szög 3. sz. Szolgál 3 év óta.

4. Fleischhacker Mór Fridolin, rendes tanár. Képesítve a német és magyar nyelvből és irodalomból és a gyorsírásból. Tanított magyar nyelvet a III. osztályban, német nyelvet a III., IV., V., VI. és VIII. osztályban, összesen heti 16 órában és azonkívül január havában a szabadságolt dr. Viszota Gyula tanár helyett magyar nyelvet a IV. osztályban heti 3 órában. A III. osztály főnöke. Lakik: Szt. György-utca 6. sz. Szolgál 18 év óta.

5. Horvát Rezső, rendes tanár. Képesítve a német és francia nyelvből és irodalomból. Tanított német nyelvet a VII. osztályban, francia nyelvet a IV., V., VII. és VIII. osztályban, összesen heti 17 órában. A VII. osztály főnöke, a felső oszt. ifjúsági könyvtár őre. Lakik: Erzsébet-utca 11. sz. Szolgál 12 év óta.

6. Dr. Kárpáti Károly, rendes tanár. Képesítve a magyar és német nyelvből és irodalomból és a tornászatból. Tanította a magyar nyelvet a II. V. és VI. osztályban, a német nyelvet a II. osztályban összesen heti 15 órában és azonkívül január havában a szabadságolt dr. Viszota Gyula tanár helyett a magyar nyelvet a VIII. osztályban heti 3 órában. Tanította még a tornát a III.—VIII. osztályban heti 9 órában. A II. osztály főnöke, tanárértekezleti jegyző, a főreáliskolai segélyegyesület titkára. Lakik: Színház-utca 22. sz. Szolgál 24 év óta.

7. Mally Nándor, rendes tanár. Képesítve a mennyiségtanból és ábrázoló mértanból. Tanított geometriát az Ia., Ib. és IV. osztályban, ábrázoló geometriát a VI. és VIII. osztályban, szépírást az Ia. osztályban, összesen heti 17 órában. A mértani szertár őre, a „Deák Ferencz“ ösztöndíjalap, a főreáliskolai „Zászló-alap“ és az „Utazási és kirándulási segélyalap“ kezelője. Lakik: Hosszu-sor 3. sz. Szolgál 19 év óta.

8. Dr. Mika Károly, rendes tanár. Képesítve a természetrajzból és vegytanból. Tanított természetrajzot az V. és VI. osztályban, földrajzot az Ia., Ib. és II. osztályban, bölcsészetet a VIII. osztályban összesen heti 17 órában és azonkívül február 4.-étől a természetrajzot az Ia. és Ib. osztályokban együttesen, heti 2 órában. Tanította még a tornát az Ia., Ib. és II. (két csoportra osztott) osztályban heti 9 órában, a kardvívást az V.—VIII. osztályban (két csoportban) heti 4 órában. Január 1.-jétől a VI. osztály főnöke, az állat-növénytaniszerter, a földrajzi szerter és a tornaszerter őre. Lakik: Győri vasutindóház-utca 3. Szolgál 19 év óta.

9. Salamin Leo, kir. igazgató. Tanította a III. osztályban a francia nyelvet heti 5 órában 1896. deczember 31.-éig, amikor ugyanis 36 évi szolgálat után nyugalomba vonult.

10. Seemann Kálmán, rendes tanár. Képesítve a szabadkézi és mértani rajzból. Tanított geometriát a II. osztályban, szabadkézi rajzot a III.—VIII. osztályokban, szépírást az Ib. és II. osztályban, összesen heti 19 órában és a rendkívüli, tájkép és természet után való rajzolást és festést a III.—VII. osztályban heti 2 órában. A szabadkézi rajz-szerter őre. Lakik: Éles-szög 3. sz. Szolgál 12 év óta.

11. Török Mihály, rendes tanár. Képesítve a mennyiségtanból és természettanból, tornászatból és gyorsírásból. Tanított matematikát az Ib., II., IV. és VII. osztályban, fizikát a III. osztályban, összesen heti 2 órában. A IV. osztály főnöke, az alsó osztályu ifjúsági könyvtár őre. Lakik: Paprét 7b. sz. Szolgál 13 év óta.

12. Vendl Aladár, rendes tanár. Képesítve a magyar és francia nyelvből és irodalomból. Tanított magyar nyelvet az Ia. és VI.

osztályban, német nyelvet az Ia. osztályban, francia nyelvet a VI. osztályban, összesen heti 17 órában és azonkívül január 1.-je óta a francia nyelvet a III. osztályban heti 5 órában, január havában pedig a szabadságolt dr. Viszota Gyula tanár helyett a magyar és német nyelvet az Ib. osztályban az Ia. osztálylyal együttesen. Tanította még az éneket február 1.-je óta az I.—VIII. osztályokban heti 4 órában a beteg Wallner János énektanító helyett. Az Ia. osztály főnöke, a tanári könyvtár őre. Lakik: Ujteleki utca 43. sz. Szolgál 12 év óta.

13. Dr. Viszota Gyula, rendes tanár. Képesítve a magyar és német nyelvből és irodalomból és a tornászatból. Tanított magyar nyelvet az Ib., IV. és VIII. osztályban, német nyelvet az Ib. osztályban, összesen heti 16 órában. Január hónapra betegség miatt szabadságoltatott. Az Ib. osztály főnöke, a „Berzsenyi-kör“ vezetője. Lakik: Neuhoftutca 11a. sz. Szolgál 4 év óta.

14. Dr. Wallner Ignác, kir. igazgató. Képesítve a vegytanból és természetrajzból. Tanított vegytant a IV., V. és VI. osztályban, természetrajzot a II. és VII. osztályban, összesen heti 12 órában, azonkívül a tanév elejétől 1897. február 4.-éig a természetrajzot az Ia. és Ib. osztályban heti 4 órában. A vegytani és ásványtani szertár őre. Lakik: Deák-tér 13. sz. Szolgál 26 év óta.

c) Egészségtan tanara és intézeti orvos:

Dr. Leszner Rezső, gyakorló orvos. Képesítve az egészségtanból. Tanította az egészségtant a VII. osztályban heti 2 órában. Lakik: Várkerület 54. sz. Szolgál 3 év óta.

d) Bejáró rendkívüli tanárok:

1. Bothár Dániel, ág. h. ev. főgymnasiumi tanár. Képesítve a görög és latin nyelvből. Tanított latin nyelvet az V. és VI. osztályban összesen heti 7 órában. Lakik: Bécsi-utca 2b. sz. Tanít a főreáliskolában 1 év óta.

2. Király Béla, ág. h. e. főgymnasiumi tanár. Képesítve a latin és görög nyelvből. Tanított latin nyelvet a VII. és VIII. osztályban, összesen heti 6 órában. Lakik: Csengeri-utca 15. sz. Tanít a főreáliskolában 2 év óta.

e) Hitoktatók:

1. Beitel Károly, r. kath. hittanár; káptalani segédlelkész. Tanította a r. kath. tanulóknak a hittant az összes osztályokban, összesen heti 6 órában. Lakik: Szt.-György-utca 7. sz. Tanít a főreáliskolában 2 év óta.

2. Dr. Pollák Miksa, a soproni izraelita statusquo-hitközség rabbija. Tanította az izraelita tanulóknak a hittant az összes osztályokban, összesen heti 5 órában. Lakik: Fegyvertár-utca 7. sz. Tanít a főreáliskolában 3 év óta.

3. Stiegler Gusztáv, ág.h. evang. lelkész. Tanította az evang. hittant az I.—IV. osztályban, összesen heti 3 órában. Lakik: Templom-utca 17. sz. Tanít a főreáliskolában 16 év óta.

4. Zábrák Dénes, ág. evang. lelkész. Tanította az evang. hittant az V.—VIII. osztályban együtt, heti 1 órában. Lakik: Templom-utca 12. sz. Tanít a főreáliskolában 13 év óta.

f) Énektanító:

Wallner János, nyug. népisk. tanító. Tanította az éneket 1896. december végeig az összes osztályokban heti 4 órában. Súlyos betegsége miatt abban kellett hagynia az énektanítást, melyet azután a tanév végeig Vendl Aladár tanár (lásd b) 12.) vezetett.

g) Iskolaszolgák:

1. Szántó Sándor, 1897. május havában 26,950. sz. min. rendelettel rendes iskolaszolgává neveztetett ki. Tényleges szolgálatát azonban fegyvergyakoriatra való behivatása miatt még meg nem kezdette. Lakik a főreáliskolai épületben.

2. Wabel Pál, lakik a főreáliskolai épületben.

3. Weissböck György, lakik: Balfi-utca 25. sz.

Fűtő: Schaller Mátyás. Hízmester: Glatz Károly, jelen tanév végével távozik; szolgálatát egy iskola-szolga fogja teljesíteni.

III.

A tanárok tudományos és irodalmi működése.

Bella Lajos: Megirta a Pallas Nagy Lexicon számára „Sopron vármegye” és „Sopron sz. kir. város” rövid monografiáját; azonkívül számos politikai és társadalmi cikket írt a helyi lapokba. „Visszaemlékezések” czimen felolvasást tartott az irod. és műv. körben, a „Kisipar jövőjéről” az iparosok egyesületében.

Régészeti kutatásokat végzett a vármegye különböző vidékein és Kőszeg város határában.

Élénk működést fejtett ki mint a Széchenyi szobor-bizottság és a városi központi választmány tagja.

Dr. Leszner Rezső kisebb egészségügyi cikkeket írt a helyi lapokba. „A kézről” czimen felolvasást tartott az irod. és műv. körben.

Dr. Miksa Károly, az Athenaeum irod. r. társulat megbízásából Diezei „Niederjagd” cz. munkájának fordításán illetve a hazai viszonyoknak megfelelő átalakításán dolgozik. Az I. füzet nyomda alatt.

Vendl Aladár: „Szüleim aranylakodalmára” (óda). Megjelent a „Nemzeti Iskolában.”

Dr. Viszota Gyula: „Kisfaludy Károly Murányvár ostromának forrása” (értekezés). Megjelent ezen értesítőben.

Dr. Wallner Ignác számos chemiai analiziseinek sorából az 1888/9. évi Értesítőben megjelent egészségügyi tanulmányának folytatása itt következik.

Sopron sz. kir. város kútvízeinek összetétele.

(Egészségügyi tanulmány).

100.000 súlyrész vízber van:

Datum	Honnan?	Szilárd maradék	Izzítás okozta súlyfogyás	Chlor	Ammoniak	Salétromos sav	Szerves anyag sókiasavra COO H + 2 aq átszámítva COO H	Keménység	
								Összes keménység franczia fokokban	Maradó keménység franczia fokokban*
1888. X.	Reáliskola	76.68	14.11	12.60	0.03	0.001	0.820	50.1	26.4
XI.	Hosszúsor, 39. sz. kut Nr 1.	87.00	8.20	7.45	—	—	1.638	50.3	27.5
"	" " " " 2.	73.60	9.20	4.62	—	—	1.009	47.7	22.5
"	Téglás	52.60	3.10	2.35	—	—	1.050	41.8	13.6
"	Deáktér 13. sz.	79.32	8.72	4.72	—	—	0.980	58.1	11.5
"	Deáktér	54.41	9.10	2.80	—	—	0.490	33.5	3.5
"	Kossuth-utcza	60.75	10.12	3.50	—	—	0.299	43.6	33.3
"	Deáktér	58.10	8.37	2.13	—	—	1.890	82.00	15.00
"	Balfi-utcza	108.51	13.10	14.90	nyomok	0.003	1.512	60.40	46.4
"	Balfi-utcza, patak mellett	201.21	52.20	35.50	0.85	0.020	5.210	90.1	50.4
XII.	Balfi-utcza, Giczy-féle kút	118.00	5.40	14.20	nyomok	0.002	1.400	63.0	17.5
1889. II.	Schorisch urtól	46.00	2.10	3.55	—	—	0.210	39.1	20.5
III.	Győri vasut Nr I.	...	...	...	...	...	...	33.5	4.6
"	" " " II.	...	...	...	...	...	...	14.0	4.6
"	" " " III.	...	...	...	...	...	...	28.5	9.3
"	" " " IV.	...	...	...	...	...	...	88.5	30.8
VII.	Lóverseny-tér	109.20	4.60	4.26	—	0.018	0.495	80.0	31.4
"	Templom-utcza	143.60	5.80	17.75	0.08	0.001	2.53	75.4	48.3
IX.	Zeich-féle ház, Csengery-u.	85.00	6.00	1.78	—	—	2.83	52.5	25.1
"	A.-Löwer, Zábrák-féle . . .	40.40	3.40	1.055	—	—	0.63	39.5	21.2
"	Várkerület 17. sz.	187.40	11.40	21.66	0.065	0.015	1.80	98.4	49.2
XI.	Uj gyalogsági laktanya I.	39.60	2.00	1.775	—	—	0.574	38.4	19.7
"	" " " " VI.	242.00	86.00	2.375	0.065	—	16.710	98.2	46.2
"	Győri vasut Nr. I.	...	...	...	...	...	...	13.5	9.5
1890. III.	" " " " II.	...	...	...	...	...	...	42.0	16.0
"	Várkerület 5. sz	94.20	5.20	7.455	—	0.01	1.340	61.0	34.0
"	Győri vasut Nr. I. győri vizek	...	...	...	...	...	...	28.0	5.5
"	" " " " II.	...	...	...	...	...	...	10.5	4.5
"	" " " " III.	...	...	...	...	...	...	11.0	4.0
"	" " " " Ia.	...	...	...	...	...	...	28.0	11.5
"	" " " " Ib.	...	...	...	...	...	...	46.0	16.5
VIII.	Várkerület, Gross József	...	...	...	...	0.012	3.433	91.8	46.3
IX.	A borkősavgy. kif mocskvíz	259.00	44.00	19.88	0.708	—	205.07	—	—
XI.	Állami főreáliskola	87.00	12.87	12.63	0.030	0.03	1.370	51.2	27.80

* 100 franczia fok = 56 német fokkal.

Felvettem néhány más eredetű víz összetételét is.

Datum	Honnan?	Szilárd maradék	Izzítás okozta súlyfogyás	Chlor	Ammoniak	Salétromos sav	Szerves anyag sóskasavra COOH H + 2aq. COOH H mitva	Összes keménység fran- cia fokokban	Maradó keménység fran- cia fokokban
1890. X/18	Gyalogs. lakt. 1. sz. kút	40·8	3·6	2·13	—	—	0·41		
"	" " 2. " "	40·6	2·4	1·78	—	—	0·61		
"	" " 3. " "	44·0	3·6	1·78	—	—	0·41		
"	" " 4. ²⁾ " "	50·2	3·0	2·84	0·20	0·140	1·11		
"	" " 5. " "	40·4	3·7	1·78	—	—	0·49		
"	" " 6. ¹⁾ " "	42·4	4·8	2·13	0·04	—	0·56		
"	" " 7. " "	40·0	2·0	1·78	—	—	1·17		
"	" " 8. " "	54·4	8·2	5·68	0·10	0·04	0·92		
"	Gázgyár . . I ¹⁾ " "	48·8	4·0	1·78	0·025	—	0·92		
"	" " II ¹⁾ " "	56·0	2·3	1·78	0·03	—	0·92		
XI/1.	Gyalogs lakt. 1. sz. kút	40·0	3·6	1·77	—	—	1·16		
"	" " 2. " "	39·2	2·5	1·77	—	—	0·12		
"	" " 3. " "	42·4	2·8	1·77	—	0·003	0·36		
"	" " 4. " "	54·8	10·8	2·84	0·22	0·160	1·39		
"	" " 5. " "	38·8	2·9	1·77	—	—	0·06		
"	" " 6. ¹⁾ " "	40·8	3·5	1·77	0·03	—	0·49		
"	" " 7. " "	42·0	2·2	2·48	—	—	0·18		
"	" " 8. " "	52·8	7·8	4·26	0·10	0·28	1·71		
XI/6.	" " 1. " "	38·0	2·8	1·77	—	—	0·24		
"	" " 2. " "	35·6	1·8	1·77	—	—	0·18		
"	" " 3. " "	36·6	2·0	1·77	—	0·005	0·55		
"	" " 4. " "	48·8	7·6	2·84	0·05	0·100	1·28		
"	" " 5. " "	39·6	2·5	1·77	—	0·001	0·55		
"	" " 6. ¹⁾ " "	39·0	3·1	4·26	—	—	2·26		
"	" " 7. " "	39·2	2·1	1·77	—	—	1·16		
"	" " 8. " "	50·2	6·9	3·90	1·8	0·16	1·22		
"	Gázgyár . . I. " "	34·6	2·5	1·77	—	—	0·42		
"	" " II ¹⁾ " "	57·6	3·1	1·77	—	0·01	3·85		
"	Keményítőgyár . . .	38·0	3·4	2·13	—	—	1·28		

A gyalogsági laktanya kútvezeit aziránt kellett megvizsgálnom, vajjon el vannak-e rondítva,
s ha igen, mi okozza az elrondítást.

Az analýsis eredményeiből a csász. és kir. közös hadügyminiszterium szakférfiai azt követ-
keztették, hogy a VI-es sz. kútvíz nagymérvű elrondítása a gázgyárból ered.

Datum	Honnan?	Szilárd maradék	Izzítás okozta súlyfogyás	Chlor	Ammoniak	Salétromos sav	Szerves anyag sóska-savra COO H + 2 aq átszámítva COO H	Összes keménység francia fokokban	Maradó keménység francia fokokban
1890. XI. 12.	Keményítő gyár 1. sz. kut	38.6	2.8	1.77	—	—	0.30	1) Nagy mennyiségű tunot rak le, amely vasokerből áll. 2) A barralek izzítás- nál égnető gázok fejlődnek.	
"	" " 2. " "	35.2	1.9	1.77	—	—	0.66		
"	" " 3. " "	41.0	2.4	1.77	—	0.001	0.48		
"	" " 4. " "	56.6	8.9	2.48	0.15	0.13	1.33		
"	" " 5. " "	37.0	2.3	1.77	—	—	0.33		
"	" " 6. " "	41.8	3.6	1.77	0.010	—	0.66		
"	" " 7. " "	38.6	2.0	2.13	—	—	0.12		
"	" " 8. " "	51.0	7.1	3.55	0.80	0.08	1.57		
1891. II. 4.	A lovaslakt. mocsokvizei	164.0	17.0	16.04	15.50	0.03	1518.30	(kénsav 9.6)	
IV. 29.	Győri vasut	...	...	...	...	...	...	35.0	22.0
V. 2.	Hanny úrtól Nr. 1. . . .	186.0	12.4	34.79	0.025	0.062	2.36	94.0	58.0
"	" " " II.	232.6	8.8	36.92	0.040	0.015	1.97	106.0	80.0
V. 29.	Városi sörház	40.8	3.6	1.42	0.010	—	2.221	38.2	20.5
VIII. 29.	Ó-lovaslakt. 1. kut . . .	71.8	13.0	7.10	0.100	0.050	2.080	50.0	16.1
"	" 2 (udvar) 2. kut . . .	72.8	14.6	5.68	0.080	0.040	1.570	55.0	18.9
"	Ezredesház, első bej. jobbra	87.2	8.4	10.65	0.220	0.240	2.402	51.9	16.9
X. 2.	Vízvezeték	54.1	3.8	1.02	—	—	0.955	63.2	13.1
X. 1.	Eszterházi-utca 1) . . .	39.2	2.4	1.675	0.001	—	0.69	34.0	17.0
XII. 30.	Szinház-utca 21. sz. . .	88.0	7.80	9.94	0.305	0.015	2.68	56.0	16.0
1892. II. 6.	Győri v. (vizt. Győr áll.)	...	...	...	...	...	...	21.8	11.8
III. 18.	Kherndl úr házából . . .	162.0	5.200	2.13	0.001	0.001	1.34	111.8	50.8
VI. 10.	Irgalmas nénék I. sz. kut	57.00	8.00	3.195	—	—	0.756	44.6	21.8
"	" " II. " "	89.0	14.2	7.81	—	0.023	0.945	64.3	40.0
VI. 6.	Mayne úrtól, kútviz . . .	72.0	13.0	3.55	—	—	1.57	63.0	35.0
VIII. 12.	Faludi főellenőr urt. (lőwer)	54.4	4.00	1.42	—	0.001	0.457	43.8	19.5
" 25.	Győri vasut	96.0	18.0	4.97	—	—	1.18	98.2	28.2
" 29.	Vízvezeték, állomás . . .	57.46	5.402	1.775	—	—	0.44	48.8	19.0
" "	" Széchenyi-tér	57.36	5.400	1.775	—	—	0.41	48.8	19.0
" "	" (polgm. lakás)	57.38	5.40	1.775	—	—	0.41	48.8	20.5
VIII. 29.	" (polgm. lakás)	57.38	5.40	1.775	—	—	0.41	48.8	20.5
IX. 1.	Ev. népisk, udvar	65.25	9.10	9.585	—	0.001	2.19	63.0	30.0
" "	" templ. előtti ud. . . .	59.10	6.02	7.810	—	0.001	1.16	56.0	26.0
" 3.	Promenade-kút	69.53	7.25	16.685	0.002	0.002	1.16	76.0	50.0
" 6.	Reáliskola	81.64	15.11	18.815	0.001	0.075	1.55	80.1	44.2
" 22.	Orsolyita szűzek zárdája	85.72	16.12	24.14	2.0	0.12	1.37	88.0	41.2
" "	Kút P. Müller háza előtt	76.25	14.21	18.10	—	0.04	0.91	76.5	48.5
" "	Kút a szinház előtt . . .	77.56	12.77	16.68	—	0.02	0.55	78.0	50.0
" 27.	Malom-utca nyilv. kút . .	165.36	18.22	15.98	0.002	0.001	1.74	84.4	35.8
" "	Papréti nyilv. kút	111.57	9.87	9.23	0.001	0.400	0.77	62.5	23.1
" "	Várkerület nyilv. kút . .	102.01	8.88	9.23	0.004	0.002	0.23	58.6	32.0
" "	Balfi-utca 7. sz.	129.87	16.12	13.49	0.002	0.300	0.97	86.0	50.6
X. 11.	Szinház-utca 3. sz. . . .	126.00	8.80	15.98	—	0.002	1.23	66.0	50.0
XI. 15.	Győri vasut (csornai áll.)	148.00	6.00	65.32	0.005	—	2.82	67.4	24.0
" 24.	Eötvös-utca 1. sz. . . .	124.40	13.00	18.46	4.70	—	2.09	86.0	29.1
XII 1.	Bánfalva (zárdá)	74.80	14.00	8.88	0.45	0.040	1.36	45.5	28.2
" 6.	Ullein úrtól	68.20	12.40	7.45	0.45	0.030	1.16	45.0	24.0
1893. I. 15.	Bánfalva (zárdá) udvar .	44.40	4.40	2.84	—	—	2.71	30.5	16.2
"	" Birnbaum házáb. . . .	34.00	2.80	2.49	—	—	0.71	31.0	16.2
"	Ullein urtól	72.00	...	...	...	...	...	160.0	128.0
III. 23.	Neuhof-kert. nyilv. kút .	50.00	2.00	2.84	—	—	0.47	46.1	21.1

IV. A rendes tan-

Sorszám	A tanár neve	Képesítése	I. A)	I. B)	II.	III.
1.	Dr. Bäumel Ede	math. phys.				
2.	Bella Lajos	földr. tört.				történet 3
3.	Faragó József	math. phys. ábr. geom.	math.. 3.			math. 3 geom. 2
4.	Fleischhacker Mór Fridolin	ném. magy.				magyar 3 német 3
5.	Horvát Rezső	ném. francia				
6.	Dr. Kárpáti Károly	magy. ném.			magyar 5 német 4	
7.	Mally Nándor	mathematika ábr. geom.	geom. 5 szépir. 1.	geom. 5		
8.	Dr. Mika Károly	természetrájk chemia	földrajz 3 természetrájk 2 ¹⁾	földrajz 3	földrajz 3	
9.	Seemann Kálmán	szabadkézi r. geometriai r.		szépirás	geom. 5 szépirás 1	szabad- kézirájk 3
10.	Török Mihály	mathematika physika		mathem. 3	math 4	physika 3
11.	Vendl Aladár	magyar francia	magyar 6 német 4			francia 5
12.	Dr. Viszota Gyula	magyar német		magyar 6 német 4		
13.	Dr. Waliner Ignác	chemia természetrájk			termrajz 2	

¹⁾ Főigazgatói engedéllyel együttesen.

t á r g y a k f e l o s z t á s a.²⁾

IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Heti óra- szám	Osz- tály főnök	Megjegyzés
		math. 4	physika 4	math. 3 physika 5	16	VIII.	A fizikai szertár óre
földr. 3	történet 3	történet 3	történet 3	történet 3	18		Az érem- és régiségtár őre
	math. 5 ábrázoló geometr. 2		ábrázoló geometr. 2		17	V.	
német 3	német 3	német 2		német 2	16	III.	
francia 5	francia 4		német 2 francia 3	francia 3	17	VII.	Az ifj. könyvtár óre
	magyar 3	magyar 3			15	II.	Értekezleti jegyző. Tornatanár III—VIII- ban (9 óra)
geom. 2		ábrázoló geometr. 2		ábrázoló geometr. 2	17		A mértani szertár óre
	természet- rajz 2	természet- rajz 3		phil. 3	19	VI.	A természetrajzi s torna- szertár óre. Tornatanár I—II-ben (9 óra)
szabad- kézirajz 2	szabad- kézirajz 2	szabad- kézirajz 2	szabad- kézirajz 2	szabad- kézirajz 2	19		A szabadkézi-rajzi szertár óre
math. 4.			math. 4		18	IV.	Az ifj. könyvtár óre
		francia 4	magyar 3		22	I. A)	A tanári könyvtár óre Énektanár I—VIII-ban (4 óra)
magyar 3				magyar 3	16	I B)	A „Berzsenyi-kör“ ve- zetője
chemia 2	chemia 2	chemia 3	természet- rajz 3		12		Igazgató. A vegytani és ásvány- tani szertár óre

²⁾ E tantárgy-felosztás a jelen tanévben a harmadik, érvényben van február 15-e óta.

T a n a n y a g.

I. OSZTÁLY.

(Osztályfőnök I. A-ban Vendl Aladár, I. B-ben dr. Viszota Gyula).

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította Beitl Károly. Tankönyv: A Szt.-István-társulat által kiadott „Középkatekizmus“. Elvégzett tananyag: A hit. Az apostoli hitvallás 12 ágazata. Isten 10 parancsolata.

Ág. evang. hittan. Heti 1 órában tanította az I. és II. osztályban Stiegler Gusztáv. Tankönyv: Bereczky Sándor: „Bibliai Történetek“. Elvégzett tananyag: Ó-szövetségi bibliai történet, a teremtéstől a babyloniai fogságig.

Izrael. hittan. Tanította az I. és II. osztályban heti 2 órában dr. Pollák Miksa. Tankönyv: Schlesinger és Halász: „Vezérfonal“ — és a héber szövegű biblia. Elvégzett tananyag: Biblia-történet: Sámuelettől a birodalom kettészakadásáig. Biblia: Mózes II. és V. könyvéből szemelvények.

Magyar nyelv. Heti 6—6 órában tanították Vendl Aladár az I. A. és dr. Viszota Gyula az I. B. osztályban. Tankönyv: Ihász-Barbarics „Magyar Nyelvtan“ és Tomor-Váradi „Magyar Olvasókönyv I. r.“ Elvégzett tananyag: 1. Nyelvtan: Olvasatás alapján a hangtan. Az egyszerű mondat. A mondatrészek Az ige és ragozása. Az ige mint állítmány. A névszók: a főnév, a melléknév, a számnév, a névmás és a határozószó. A főnév, a főnévi igenév, a névmás mint alany. A többesszám kifejezése. A főnév, a főnévi igenév, a névmás mint tárgy. A tárgy ragja. A főnév, a főnévi igenév, a névmás mint határozó. A határozószó. A melléknév, a melléknévi igenév, a számnév mint jelző. A főnév mint jelző. A szóképzés. 2. Olvasmányok. Ez nem Csáky szalmája. Nem úgy verik a cigányt. Hátra van még a fekete leves. A holló és a róka. Két rózsa. Noe és a szőlőtő. Tiszteletlen gyermekek.

A baraczk. A két buzakalász. A három testvér. A Duna. A koldus gyermek. A csodaszarvas és a hölgyrablás. A hadisten kardja. A katalauni ütközet. Aquiléja megvívása. Attila és Leo pápa. Attila halála. A hunbirodalom felbomlása. Álmos. A fehér ló regéje. Lehel kürtje. A gyászmagyarok. A fejedelmi párbaj. Szent László. Kálmán és Álmos. Tatárjárás. Az elhagyott testvérek. 3. Versek. Isten hozzád. Hadnagy uram. A bölcs. Az anya és gyermeke. Az én hazám. Szózat.

Német nyelv. Heti 4—4 órában tanították Vendl Aladár az I. A. és dr. Vízota Gyula az I. B. osztályban. Tankönyv: Fleischhacker-Kárpáti „Német Nyelvtan“ és „Német Olvasókönyv I. r.“ Elvégzett tananyag: 1. Nyelvtan. A hangtan olvastatás alapján. Az egyszerű mondat és részei. A segédigék és ragozásuk. Az igék és ragozásuk. A névszók és ragozásuk. 2. Olvasmányok. Erfahrung macht klug. Der Hirsch im Walde. Der Rabe und der Fuchs. Der Hase und die Schnecke. Der alte Grossvater und der Enkel. Das Märchen von dem Schwarzspechte. Edle Rache. Ein Gespenst. Die Herde. Jason. Die Argonauten. Der Kampf mit den Harpyen. Symplegaden. Die Durchfahrt durch die Symplegaden. Jason gewinnt das goldene Vlies. Hercules als Knabe. Das Oraculum. Hercules' Tod. 3. Versek. Mein Vaterland. Der Wald. Der Sonntag. Drei Paare. Siegfrieds Schwert.

Földrajz. Heti 3 órában tanította dr. Mika Károly. Tankönyv: Dr. Cherven Flóris és Schneider János „Egyetemes Földirati Tankönyv reálisk. számára“ I. köt. Tananyag: A földrajzi fogalmak elsajátítása után: A magyar királyság és Európa többi államainak ismertetése különös tekintettel természeti viszonyaikra. Kézi térképül Schneider Gyula „Földrajzi atlasz“-a.

Mathematika. Heti 3—3 órában tanították I. A. osztályban Faragó József és I. B. osztályban Török Mihály. Tankönyv: Dr. Gerevich Emil és Orbók Mór „Számítan“. Elvégzett tananyag: A négy alpművelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel. Métermérték-rendszer. A számok oszthatósága. Közönséges és tizedes törteknek egymásra való átalakítása. Időszámítás.

Természetráajz. Heti 2 órában tanította dr. Mika Károly. Tankönyv: Báthory Nándor „Állat-növénytan“ I. rész. Tananyag: A virágos növények részei. Gyümölcsfajok. Az emberi test váza, ezen alapon a házi és a ház körül tartózkodó állatok összehasonlító leírása. Fenyőfák. Mezei-, erdei- és vízi állatok. Egyes fontosabb virágos növényalakok bemutatása. Házi szárnyasok. A tanítás szemléltető volt. Természetráajzi kirándulások.

Ráajzó geometria. Heti 5—5 órában I. A-ban és I. B-ben tanította Mally Nándor. Tankönyv: Kiss E. János „Geometriai Alaktan Elemei I. r.“ Elvégzett tananyag: A pont mozgása, vonalak irányai, alakjai, forgatás, fordítás, a közök, pontsor, sugárzat. A közök összehasonlítása, a négy alpművelet vonalakra, méterrendszer. Az egyenesek egymáshoz való fekvése. A köz és egyenes. A szög. Az ív. A négy művelet

szögekkel és ívekkel. A szögek nevei. Symmetria. A síkidomok, háromszögek, ezek nemei, felosztásuk. A négyszögek felosztása, rajzolása, szögeik, oldalaik, átlóik, symmetrálisok. Sokszögek, nemeik, oldalaik és átlóik száma, szögeik. A kör és alkatrészei, két kör helyzete, középponti és kerületi szögek, körszelet, körsector, a kör symmetriája. Az ellipsis rajzolása szalaggal és egyenközényben. Hasonlóság föltételei. A háromszögek, sokszögek és körök hasonlósága. Összeillőség, háromszögek congruentiája. A síkidomok, u. m. háromszög, négyszög és sokszög kerületének és területének kiszámítása. A kör kerülete és területe.

Rajzolásra: A sík ornamentika elemei egyenesekkel és körökkel, symmetrikus síkidomok.

Torna. Heti 2—2 órában két csapatban (A és B oszt.) tanította dr. Mika Károly. Tananyag: Katonai gyakorlatok. Egyszerű szabadgyakorlatok. Csapatornázás a szereken. Játékok és kirándulások.

Szépirás. Heti 1—1 órában tanították I. A-ban Mally Nándor és I. B-ben Seemann Kálmán. Előbb a német, aztán a magyar folyóírás.

II. OSZTÁLY.

(Osztályfőnök: Dr. Kárpáti Károly).

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította Beitl Károly. Tankönyv: A Szt.-István-társulat által kiadott „Középkatekizmus“. Elvégzett tananyag: Az Anyaszentegyház 5 parancsolata; a bűn és különböző nemei; keresztény erény és tökéletesség; a malaszteszközők.

Ág. evang. hittan. Lásd az I. osztálynál.

Izrael. hittan. Lásd az I. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 5 órában tanította dr. Kárpáti Károly. Tankönyv: Ihász-Barbarics „Magy. Nyelvtan“ és Tomor-Váradi „Magy. Olvasókönyv II. r.“ Elvégzett tananyag: Nyelvtani anyag: Egyszerű mondat és mondat-részek (ism.) Összetett mondat szerkezet: coordinatio, subordinatio, periodus. Fő- és mellékmondatok. Mondatrövidítés. Szóegyeztetés, szóvonzat, szórend. Rendhagyó igék ragozása. Szóképzés. Alaktan rendszeres ismétlése. Olvasmányok: 1. A gonosz mostoha. 2. Az első nap az iskolában. 3. Kenyérmezei diadal. 4. A mohácsi vésznapi. 5. A kis malacz és a farkasok. 6. Viadal a medve és a krokodil között. 7. A békák és egerek harca. 8. A nándorfehérvári diadal. 9. Fontosabb találmányok. 10. Krózus és Solon. 11. Sparta. 12. Lykurgos. 13. Lykurgos alkotmánya. Költemények: (együttal szavalás): 1. Szilágyi Erzsébet. 2. Hunyadi. 3. Mátyás a szántó. 4. Kont. 5. Coriolánus.

Német nyelv. Heti 4 órában tanította dr. Kárpáti Károly. Tankönyv: Fleischhacker-Kárpáti: „Német Nyelvtan“ és „Olvasókönyv II. r.“ Nyelvtani anyag: Egyszerű mondat és mondatrészek (ism.) Összetett mondat szerkezet: coord. és subord. fajtái. Fő- és mellékmondatok. Szórend. Szóképzés. Név- és igeragozás (ism.) Rendhagyó igék ragozása.

Olvasmányok, egyuttal fordítás magyarra: 1. Der kranke Löwe. 2. Der Fuchs und die Katze. 3. Das Pferd und der Esel. 4. Aesopus und der Fuhrmann. 5. Der Knabe und der Greis. 6. Ehre das Alter. 7. Kindliche und brüderliche Liebe. 8. Entschlossenheit. 9. Eile mit Weile. 10. Die Kornähre. 11. Dornröschen. 12—15. Cyrus (4 olvasmány). Olvasmányok, egyuttal fordítás németre: 1. A tavasz. 2. A nyár. 3. Az ősz. 4. A tél. 5. A reggel. 6. Az est. 7. A jó ember. 8. A szorgalmas. Költemények (egyuttal fordítás és szavalás): 1. Der Alpenhirt. 2. Die beiden Hunde. 3. Die Beruhigung. 4. Das arme Vöglein. 5. Der gute Kamerad.

Földrajz. Heti 3 órában tanította dr. Mika Károly. Tankönyv: Dr. Cherven Flóris és Schneider János „Egyetemes Földirati Tankönyv reálisk. számára“ II. köt. Tananyag: Ázsia, Afrika, Amerika és Ausztrália földrajza, különös tekintettel hegy-, viz- és néprajzi viszonyaira. Kézi térképül Schneider Gy. „Földrajzi atlasz“-a. Segédeszközül a Horváth-féle térképvázlatok.

Mathematika. Heti 4 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Dr. Gerevich Emil és Orbók Mór „Számítan I., II., III. rész“. Bevégzett tananyag: A számítás gyorsítása. Régi és új mértékek és pénzek ismertetése és összehasonlítása. Rövidített számolási műveletek. Arányosság fogalma. Olasz gyakorlat. Százalék számítás. Arányok és aránylatok. Egyszerű és összetett hármasszabály.

Természetrájz. Heti 2 órában tanította dr. Wallner Ignác. Tankönyv: Dr. Báthory Nándor „Állat- és növénytan“ II. rész. Tananyag: A majmok, tengeri emlősök, foghéjasok, erszényesek; az összes madárrendek; csúszómászók; kételtűek; kiválóbb csontos és porczos halak; végül a csigák, kagylók, rákok, pókok, százlábuak, rovarok, férgek, tüskebőrűek, tömlős állatok s véglények nevezetesebb képviselőinek szemléltető ismertetése. A lombos fák és bokrok rovarjaikkal egyetemben tárgyalattak. A földrajzi oktatás kiegészítéseül a megfelelő állatok és növények. Bogár- és növénygyűjtés.

Rajzoló geometria. Heti 5 órában tanította Seemann Kálmán. Tankönyv: Kiss E. János „A Geometriai Alaktan Elemei“. II. rész: Stereometria. Pontok, egyenesek és síkok a térben s ezek viszonya. Testszögek és a test. A geometriai és szabályos testek hálóikkal. A testek egyenlősége, hasonlósága, összeillősége, symmetriája. Felület- és köbtartalomszámítás. A geometriai testeknek és symmetrikus metszéseiknek axonometrikus ábrázolása a sajátárnyék feltüntetésével.

Torna. Heti 2—2 órában két csoportban tanította dr. Mika Károly. Tananyag: Katonai és rendgyakorlatok bottal és súlyzóval. Szergyakorlatok csapatokban. Játékok és kirándulások.

Szépíráás. Heti 1 órában tanította Seemann Kálmán. Rendirás, a nagy és kis blokkbetűk.

III. OSZTÁLY.

Osztályfőnök: Fleischhacker M. Fridolin.

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította Beitl Károly. Tankönyv: Roder Alajos „Bibliai Történet“. Elvégzett tananyag: Az ó- és újszövetség.

Ág. evang. hittan. Heti 1 órában tanította a III. és IV. osztályban Stiegler Gusztáv. Tankönyv: Bereczky Sándor „Ker. hittan és erkölcs-tan“. Elvégzett tananyag: A kereszts. hit- és erkölcs-tan.

Izrael. hittan. Tanította a III. és IV. osztályban heti 2 órában dr. Pollák Miksa. Tankönyv: Schlesinger és Halász „Vezérfonal“ és a héber szövegű biblia és imakönyv. Elvégzett tananyag: Bibliatörténet. A birodalom kettészakadásától a babyloniai fogságig. Biblia: Mózes V. könyvéből szemelvények. Atyák mondásai: 4. fejezet.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Fleischhacker M. Fridolin. Tankönyv: Ihász-Barbarics „Magyar Nyelvtan“ és Tomor-Váradi „Magyar Olvasókönyv III. r.“ Elvégzett tananyag: a) Olvasmányok nyelvtani anyaggal kapcsolatban: A tatárjárás, az ősz áldása, szeresd a hazát. Építészeti emlékek Egyiptomban. A mohácsi csata. A mohácsi vész után. Buda elfoglalása a török által. Eger ostroma. A szigetvári veszedelem. Bethlen Gábor, mint fejedelem. Bethlen Gábor halála és jellemzése. Zrinyi a költő. Zrinyi Péter. II. Rákóczy Ferencz halála. (Hangtan és helyesírás): Rendes és rendhagyó igék. Névrágok és névutók. Beszédrészek és ragozásuk. Szóegyeztetés. Szóvonzat. Szórend. Név- és igeképzők. Szóösszetétel. Rokონértelmű szók. Egyszerű és összetett mondat, körmondat. Írásjelek. Polgári ügyiratok. b) Költemények: Hymnus. A magyarnak három szent szava. Hegyeskő. Szózat Árokháti Lőrincz. Szondi Drégelen. Mikes.

Német nyelv. Heti 3 órában tanította Fleischhacker M. Fridolin. Tankönyv: Fleischhacker-Kárpáti „Német Nyelvtan“ és „Német Olvasókönyv III. r.“ Elvégzett tananyag: a) Olvasmányok: Zeus und das Pferd. Die Boten des Todes. Die Fabel vom Affen. (Egyszerű és összetett mondat). An meinen Sohn Johannes. Doctor Allwissend. (Mondatrészek). Weihnacht. Aus Palästina. (Igeidők). Prometheus. Dädalus (Segédigék). Kriemhildens Rache (Coordinatio, subordinatio és mondatrövidítés). Die treue Gudrun. (Egyenes és függő beszéd. Összetett mondat). Antigone, Lycurg und Solon (Többeszörösen összetett mondat). Die Schlacht bei Marathon. (Szóképzés). Die Perser und die Griechen bei Thermopylae. (Általános ismételés).

b) Költemények emlézésre: Der Rabe und der Fuchs. Die Armut. Das Testament. Vom Schlaraffenlande. Die Schwalben. Des Feuers Macht.

Francia nyelv. Heti 5 órában tanította az I. időszakban Salamin Leo, később Vendl Aladár. Tankönyv: Hofer Károly „Módszeres Francia Nyelvtan“, Salamin Leo „Francia Olvasmányok“. Elvégzett

tananyag: A hangtan. A névelő. A nem. A nevek viszonyítása. A részelő névelő. Az avoir és être segédigék és az igék rendes ragozása állító, tagadó, kérdő és kérdő-tagadó alakban. Az igék körülírt ragozása aller, venir és devoir segédigékkel. A melléknév nőneme, fokozása. A névmások. A főnevek neme. Az élő lényeket jelölő főnevek nőnemének képzése. A melléknév helye.

Olvasmányok: Részlet a „Le petit Chaperon Rouge“ cz. olvasmányból. Le corps de l'homme. La fourmi. Le castor. L'âne dans la peau de lion. Les points cardinaux. Zénon. Thémistocle. La moisson. Les vêtements. Marie-Antoinette. La souris.

Könyv nélkül: L'été. L'araignée et le ver-à-soie. Le lierre et l'arbuste.

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Gaál és Helmár „Magyarország Története“. Elvégzett tananyag: A magyarok eredete, vándorlása; honfoglalás. A királyság története az Árpádház kipusztultáig. A magyar házakból származott királyok Mátyás haláláig. A Jagellók, I. Ferdinand és Szapolyai, Miksa, Rudolf és II. Mátyás, II. Ferdinánd, III. Károly haláláig, M. Theresiától az 1867-iki kiegyezésig.

Mathematika. Heti 3 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Dr. Beke Manó „Számtan“. Elvégzett tananyag: Az összetett hármasszabály; egyszerű kamatszámítás; tőkével egyesített kamat; kamatoskamatszámítás. Határidőszámítás. Értékpapir-, állampapir- és váltószámítás. Arányos osztás. Vegyítés, láncszabály, hazai és külföldi pénznemek, ötvények és ágió.

Természettan. Heti 3 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Dr. Schmidt Ágoston „Fizika és fizikai földrajz“. Elvégzett tananyag: A szilárd-, cseppfolyós- és légnemű testek mechanikája. Hőtan. Hangtan. Fénytan. Mágnesség és elektromosság. A föld mint világtest. A földgömb szárazsága, vize és légköre.

Rajzoló geometria. Heti 2 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Kiss E. János „Constructiv Planimetria“. Elvégzett tananyag: Vonalok és szögek szerkesztése és azokkal való műveletek. Háromszögek-, négyszögek- és sokszögek másolása, szerkesztése. Hasonlóság, egybevágóság. Területconstructiók és átalakítások. Léptékek. Pythagoras tétele. Területosztások.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Tömeges tanítás az iskolatáblán készült minták nyomán. Görbevonalt kombinációk a négyzetek- és körökben. A színtan elemei. Stilizált növénylevelek és virágok rajzolása, festése. A görög meander- és hullám-díszítmény. Emlékezésből való gyakorlatok.

Torna. Heti 2 órában tanította a III. és IV. osztályban dr. Kárpáti Károly. A) R e n d g y a k o r l a t o k. a) katonai rendgyakorlatok a m. kir. honvédségi „gyakorlati szabályzat“ szerint: sorfelállítás, igazodás, fedezés, fordulatok helyben és járásközben, rendek- és kettős rendekbe fejlődés, kanyarodás.

b) tornázási rendgyakorlatok: sornytítások, mellé-, elé- és mögésorakozás, körzések, kör-, szög-, csiga-, kigyó- és ellenvonulások, kanyarodások $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ és a közép körül.

B) Szabadgyakorlatok. 1. Az állások (kivéve a vivóállást) és a fekvések; 2. a tagszabadgyakorlatokból az egyszerű és könnyebb összetett mozgások. E gyakorlatok könnyű kéziszerekkel is végzendők (fabot, rúd, súlyzók); 3. továbbhaladási gyakorlatok: a járások (különös tekintettel a katonai járásra) műjárások, futás (fokozatosan 6—10 percig) és egyszerű szökdelések; a társas szabadgyakorlatok kettesével és hármasával.

C) Szergyakorlatok. Magas és távolugrás, mélyugrás (egy test magasságnyról). Rohamugrás, lengő kötélugrások, bakugrás, vegyes ugrások a kápákkal ellátott lovon. Mászás függélyes és rézsútos póznán, kötélén. Gyakorlatok függésben a rézsútos és vízszintes létrán, alacsony nyújtón vegyes függésben és támaszban, korláton feszítő és mély támaszban és függésben, gyűrűhintán, függésben.

D) Játékok. Labda és társasjátékok. Tornászati kirándulások.

IV. OSZTÁLY.

(Osztályfőnök: Török Mihály).

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította Beitl Károly. Tankönyv: Pokorny Emanuel „Kath. Szertartástan.” Elvégzett tananyag: A kath. szertartástan.

Ág. evang. hittan. Lásd a III. osztálynál.

Izrael. hittan. Lásd a III. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Dr. Vízota Gyula. Tankönyv: Dergi „Stiliztika” és Arany „Toldija”, magyarázta Lehr Albert. Elvégzett tananyag: 1. Arany „Toldija”. Kisebb költemények és olvasmányok. 2. A stilus grammatikai, phonetikai és aesthetikai sajátosságai. A vers és rímtan. 3. Toldi I. és II. éneke emlézésre.

Német nyelv. Heti 3 órában tanította Fleischhacker M. Fridolin. Tankönyv: Fleischhacker-Kárpáti „Német Nyelvtan” és „Német Olvasókönyv IV. r.” Elvégzett tananyag: Hangtan, szóképzés, név- és ige- ragozás. Mondattan: Egyszerű, összetett, többszörösen összetett mondat. Prosa. Der Sklave und der Löwe. Der Einsiedler und der Bär. (Igetan). Die Kraniche des Ibykus. (Erős és rendhagyó igék.) Die dreizehn Brüder. (Helyesírás és használtabb rövidítések). Magyar szöveg fordítása németre. Eltérések a két nyelv között. Német verstan. Egyes költemények olvasása és taglalása verstani szempontból. Grammatikai ismételtes elemzés alapján. Költemények emlézésre: Der Ring des Polykrates. Die Kraniche des Ibykus.

Franczia nyelv. Heti 5 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyv: Hofer Károly „Módszeres Franczia Nyelvtan II. rész” és Salamin Leó:

„Franczia Olvasmányok“. Végzett tananyag: Teljes alakban. Tárgyalt olvasmányok: Bataille de Marathon, Attila et l'ange sauveur de la sainte cité, Neptun et Apollon contre Achille, l'alföld, la puszta. Költemények (egyúttal könyv nélkül): Le savetier et le financier, l'hirondelle, la laitière et le pot au lait, le nid de fauvette, la cloche, le corbeau et le renard.

Földrajz. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Dr. Cherven: „Az Osztr.-Magy. Monarchia Földrajza“ és Schneider J.: „Európa államainak rövid ismertetése.“ Elvégzett tananyag: A magyar királyság alkotó részei, közigazgatási beosztása, népessége, közlekedése, kereskedelme. Szellemi műveltség, alkotmány, törvényhozás és közigazgatás. Az osztrák császárság fekvése, határai, hegy-, víz-rajza, lakósága, kereskedelme. Szellemi műveltség, alkotmány. Államháztartás. Az állam hadügye, nemzetközi képviselete. — Európa többi államainak ismertetése.

Mathematika. Heti 4 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Močnik-Klamarik-Wagner „Algebra“. Elvégzett tananyag: Algebrai alapfogalmak. Négy alapművelet egész- és törtszámokkal. Négyzetre és köbre emelés. Oszthatóság. Az elsőfoku egy ismeretlennel bíró egyenletek megfejtése. Arányok és aránylatok.

Chemia. Heti 2 órában tanította dr. Wallner Ignác. Tankönyv: Dr. Hankó Vilmos és dr. Szerényi Hugó „A chemia elemei“. Tananyag: Levegő, oxygen, égés. Víz, kristály, kristályvíz, hydrogen, durranó gáz. Fizikai és chemiai tűnemény, elem, összetett test, keverék és vegyület. A súlyviszonyok törvénye, atom, molekula, atomsúly, molekulasúly, tapasztalati tömegképlet. Nem fémek, fémek és érczetek. Savak, bázisok, sók. Kőszén, metán, petroleum, világító gáz. A láng és az égés. Kőszénkátrány. Szénhidrátok, erjedés, szeszes italok, alcohol, aether, chloroform. Szerves savak, zsírok, szappan, stearin, glycerin, illanó gyanták, szerves bázisok, festő anyagok, cyanvegyületek, proteinanyagok enyv, táplálkozás.

Rajzoló geometria. Heti 2 órában tanította Mally Nándor. Tankönyv: Kiss E. János „Constructiv Planimetria“. Elvégzett tananyag: A kör, ennek érintői és szelői. Két kör. A kúpszeletek: ellipsis, hyperbola, parabola és ezeknek érintői. Evoluták, evolvensok, spirálisok, cycloisok. A földmérés elemei.

Rajzolásra: Az elmélettel kapcsolatos szerkesztések és alkalmazásuk.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. A görög, pompeji-i, arab, mór, perzsa, indiai, középkori és renaissance síkornamentek karakterisztikus példáinak másolása a színezéssel együtt. A magyaros díszítések ismertetése. Stíl- és színmagyarázat. Emlékezésből való gyakorlatok.

Torna. Lásd a III. osztálynál.

V. OSZTÁLY.

(Osztályfőnök: Faragó József).

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította az V. és VI. osztályban Beitl Károly. Tankönyv: Vincze Ambró „Ker. kath. Vallástan, első v. általános rész“. Elvégzett tananyag: A vallás és kinyilatkoztatás mivolta. Az isteni kinyilatkoztatás forrása és istenisége. Az ós, a pátriárkai és mózesi kinyilatkoztatás: pentateuchus. A próféták messiási jövendélései. A ker. kinyilatkoztatás. Szentírás és hagyomány. A ker. kath. egyház istenisége.

Ág. evang. hittan. Heti 1 órában tanította az V., VI., VII. és VIII. osztályban Zábrák Dénes. Tankönyv: Bancsó A. „Hit- és Erkölcsstan“. Elvégzett tananyag: Keresztény hittan. Bevezetés: A vallás általában, különösen a keresztény vallás. Tan az Istenről; a világ és az ember; az üdvösség kijelentése és megalapítása a Jézus Krisztusban; az üdvösség elsajátítása a szentlélek működése folytán. A keresztény anyaszentegyház, kegyelmi eszközök, keresztség és az urvacsora. A feltámadás és az örök élet.

Izrael. hittan. Tanította az V., VI., VII. és VIII. osztályban heti 1 órában dr. Pollák Miksa. Tankönyv: Dr. Goldberg „A Zsidók Története“ és a héber szövegű szentírás. Elvégzett tananyag: A zsidó nép és irodalom története. Szentírás: Salamon példabeszédeiből szemelvények.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította dr. Kárpáti Károly. Tankönyv: Névy László „Szerkezetan“ és „Szónoklattan“ s hozzávaló „Olvasókönyv“. Tananyag: A nyelvbeli előadás általában, anyaggyűjtés, feltalálás. Fogalom, definitio, synonymák, divisio és partitio. Ítélet, következtetés. Anyaggyűjtés tárgyak és tételek szerint. Anyag-elrendezés (dispos). A szerkezet részei és szabályai, chria, leírás és fajai. Elbeszélés és fajai. Értekezés és fajai. Párbeszédes alak. Erkölcs- és utirajz. Alakrajz, jellemrajz, jellemkép. Levélalak. Szónoklattan. A szónoklat története vázlatosan.

Olvasmányok: 1. Az első hó (leírás). 2. Úriházak Erdélyben (leírás). 3. A Kriván (leírás). 4. Szondi két apródja (fejtegy). 5. Vörösmarty tanuló korában (elbesz. és jellemzés). 6. Szemelvények Czuczor meséiből. 7. Castiliai nemes (példázat). 8. Wesselényi életéből (jellemz). 9. Gyarmati vásár (humoros elb.) 10. Xenophon: Sokrates emlékeiből részletek (értekezés). 11. Vonások a régi magyarok erkölcséből (erkölcsrajz). 12. Utazás a karavánnal (utirajz). 13. A csikós (jellemkép). 14. Mikes Kelemen néhány levele (levélpróza). 15. Parainesis (szónoki forma). 16. Kölcsey védőbeszéde. 17. Greguss: A művészet és aesthetika haszna.

Házi olvasmányul: Jelesebb magyar prózai művek és szónoklatok.

Betanult próza: Részletek: Az első hó, Kriván, Vörösmarty tanuló korában, Parainesis és Kölcsey: Védőbeszéd című prózai művekből.

Német nyelv. Heti 3 órában tanította Fleischhacker M. Fridolin. Tankönyv: Dr. Heinrich Gusztáv „Deutsches Lehr- u. Lesebuch I. r.“ Elvégzett tananyag: a) Olvasmányok: Der Seiler von Fürfeld (nyelvt. rendsz. ismételése). Attila, die Schlacht bei Châlons (Stil, Stoff, Eigenschaft des Stils). Hagen im Niebelungen-Liede (Tropen, Figuren und Wohlklang). Magyar szöveg fordítása németre, eltérések a magyar és német szöveg közt. Die Mongolen in Ungarn. (Der Kunststil, die Erzählung in ihren Arten. Die Beschreibung). Nicht der Schule, sondern dem Leben soll man lernen. (Die Abhandlung, Chrie, die Rede). Magyar szöveg fordítása németre. Magyar olvasmányok (nyelvi eltérések). A lefordított olvasmányok reprodukálása élő szóval. Cid, (fordítás, a stil folytonos ismételése). Prózai szemelvények mint a magyar nyelvben.

b) Emlézés: Részletek a „Der Seiler von Fürfeld“ című olvasmányból, gyakorlat az olvasott és fordított darabok reprodukálásában.

Francia nyelv. Heti 4 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyv: Hofer Károly „Rendszeres Francia Nyelvtan“ és Salamin Leo „Francia Olvasmányok“. Végzett tananyag: A francia nyelv alaktana. Prózai olvasmányok: Crésus, Voyage de Cyrus, Alexandre en Egypte, le poing coupé. Fondation de Marseille. Költemények egyuttal emlékezésül): La trahison de Ganelon, le lion de Florence, mort de Jeanne d'Arc, le chêne et le roseau, les membres et l'estomac, mon habit.

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Dr. Ribáry F.: „Világtörténelem I. r. Ókor“. Elvégzett tananyag: Óskor és a keleti kulturnépek története, Görögország, Macedonia, Róma, Octavianus, a római birodalom bukása.

Mathematika. Heti 5 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Močnik-Klamarik-Wagner „Algebra“ és „Geometria“. Elvégzett tananyag: a) Algebra. Elsőfoku egyenletek két és több ismeretlennel. A binomok magasabb hatványai. Arithmetikai haladvány. Gyökvonás és hatványozás. Négyzetgyök, köbgyök és ezekkel való műveletek. Gyakorlati példák, különösen a mechanika és sík-geometria köréből. b) Geometria. Az egész planimetria: Pont, vonal, szög. Sokszögek tulajdonságai, egybevágóságuk és hasonlatosságuk. Területszámítások. Körtan. Gyakorlati példák az optikából és földmértanból.

Természetráajz. Heti 2 órában tanította dr. Mika Károly. Tankönyv: dr. Roth Samu „A Növénytan Alapvonalai.“ Tananyag: A növények alak-, szövet- és élettana. Rendszertan. Növény meghatározási gyakorlatok. Segédkönyv: Cserey „Növényhatározó.“

Chemia. Heti 2 órában tanította dr. Wallner Ignác. Tankönyv: Dr. Reichenhaller Kálmán „Általános anorganikus és organikus Chemia“ I. rész. Tananyag: Elem, keverék, vegyülék, analysis, synthesis, H, Cl, H₂O, NH₃. Állandó súlyviszonyok törvénye, vegysúly, többszörös súlyviszonyok törvénye. Átomelmélet, Gay-Lussac volum törvénye, Boyle

törvénye, Avogadro hypothesis, molecula, atom, molecularsúly, atomsúly, Dulong-Petit törvénye. Chemiai képletek, Valenczia, telített és telítetlen vegyületek, egyenértéksúly, stöchiometria, vegyerélytan. Chemiai átalakulások, oxyd, sulfid, chlorid, összetett gyök, sav, bazis, só. Az elemek osztályozása, a nemfémek és azok legfontosabb vegyületei. A fémek osztályozása, a fémek és legfontosabb vegyületeik. Chemiai analysis.

Ábrázoló geometria. Heti 2 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Kiss E. János „Gyakorlati Ábrázoló Geometria“. Elvégzett tananyag: Stereometriai ismételések. Dualitás. Orthogonalis vetítéstan. A pont, vonal és sík meghatározása egy és két projectiólap segélyével. Koczka, hasáb és gula ábrázolása két projectióban. Téglakötések, fakötések, fedéltervelés, alaprajz, homlokrajz, metszet.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. A perspektíva főbb törvényei alapján a geometrikus testek ábrázolása természeti mintákról előbb konturban, utóbb pedig, a világossági és sötétségi viszonyok fejtegetése mellett, teljes árnyékolással. Testcsoportok képei. Legegyszerűbb gipszmodellekről való rajzolás fehér és szürke alapon. Vázolási gyakorlatok.

Torna. Heti 2 órában tanította az V., VI., VII. és VIII. osztályban dr. Kárpáti Károly. A tanítás csapatokban (erő és ügyesség szerint beosztva) történik.

A) **Rendgyakorlatok:** a) A katonai rendgyakorlatokból a szakasz felállítása és egyszerű mozdulatai gyors lépés és futás közben is gyakorlandó. (L. gyak. szabályz. II. fe-j.) b) A tornázási rendgyakorlatokból a III.—IV. osztályban felsorolt rendgyakorlatok lehető változásai és összetételei, melyek mint felvonulások a sortest alakítására s különösen a szabadgyakorlatok kivételére alkalmasak.

B) **Szabadgyakorlatok:** 1. Állások és testgyakorlatok különféle összetételekben, szigorú tekintettel a plastikai alakzatokra, a gyors mozgásra és — nehezebb kézi szerek használata által — az izmok fokozott működésére. (A kézi szerek, súlyzók, vasbot, buzogány). 2. A tovább haladási gyakorlatok összekötve taggyakorlatokkal, egymásután és egyidőben kitartó futás 15 perczig, gyors futás 125 méter távolságra. Szökdelések álláscterével és kargyakorlatokkal. 3. A szabad birkózás különféle nemei. 4. Társasgyakorlatok: gulák, csoportozatok.

C) **Szergyakorlatok:** Magas- és távolugrás (szilárd akadályokon át is, kézi szerekkel is). Mély ugrás állásból és függésből ($1\frac{1}{2}$ —2 test magasságnyról). Rohamugrás (a deszka 60 fokig emelhető). Rudugrás és lóugrások. A mászás nehezebb nemei, kitartó mászás. Gyakorlatok a rézsútos és vízszintes létrán (a felső oldalán is). Magas nyújtón az alapgyakorlatok. Korláton mély támaszban is, gyűrű hintán függésben és támaszban. Súlyemelés, súlydobás.

D) **Kirándulások** alkalmából a labdázás, kitartó járás, játékok és a természeti akadályok legyőzése stb.

VI. OSZTÁLY.

(Osztályfőnök: Dr. Wallner Ignác, január 1.-jétől dr. Mika Károly).

Kath. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Ág. evang. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Izrael. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította dr. Kárpáti Károly. Tankönyv: Névy László „Költészettan“ és hozzávaló „Olvasókönyv“. Tananyag: Művészet általában. A szép. Tartalom és alak. Művészetek felosztása. Költészet és feladata általában. Epika: nagyobb és kisebb elbeszélő művek. Költői leírás. Lyra — gondolati és érzelmi fajok. — Tanító-költemények. Dráma és fajai. Tragikum és komikum. Verstan alkalmi ismétlése.

Olvasmányok: 1. Csik Ferke. 2. Félkezű koldus. 3. Árvalányhaj. 4. Futó csillagról. 5. Fekete eb. 6. Hontalan. 7. Megy a juhász . . . 8. V. László. 9. Ágnes asszony. 10. Tetemre-hívás. 11. Walesi bárdok. 12. Cserhalom. 13. Zrinyiász (részletekben). 14. Boldog pestiek. 15. A hangyákhoz. 16. Részletek jelesebb regényekből. 17. Családi kör. 18. Falusi órák. 19. A gyermek és szivárvány. 20. Egy-két mese stb. 21. Söhajtás. 22. Szülőföldem. 23. Őszi tájnak . . 24. Himfy Szerelmeiből részletek. 25. Télen-nyáron . . . 26. Mohács. 27. A szerencse. 28. Néhány epigramma. 29. Apotheosis. 30. A magyarokhoz. 31. A közelítő tél. 32. Egy gondolat bánt . . . 33. Bánk bán.

Házi olvasmány: Kiváló elbeszélő, lyrikus és drámai művek.

Betanult költemények: 1. A fekete eb. 2. Tetemrehívás. 3. Walesi bárdok.

Német nyelv. Heti 2 órában tanította Fleischhacker M. Fridolin. Tankönyv: Dr. Heinrich Gusztáv „Deutsches Lehr- u. Lesebuch II. r.“ Elvégzett tananyag: a) **Olvasmány és tananyag:** Das Lied vom braven Mann (igetan ismétlése). Siegfrieds Drachenkampf. Gudrun. Arion. Der Sänger. Die Bürgschaft. (Einleitung in die Poetik. Epische Dichtung, Sage, Märchen, Mythe, Legende, Parabel, Ballade, Romanze, Epos, Idyll, Roman, Fabel). Fordítás németre. Volkslieder (Lyrische Dichtungsarten), Dies irae (Hymne). Néhány epigramma. Drámai költészet és fajai. Hermann und Dorothea. Wilhelm Tell. Költészettan ismétlése.

b) **Költemények emlézése:** Das Lied vom braven Mann. Die Bürgschaft.

Franczia nyelv. Heti 4 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Hofer Károly „Rendszerez Franczia Nyelvtan“ és „Olvasókönyv“. Salamin Leo „Franczia Olvasmányok“. Elvégzett tananyag: Az igeragozás és a rendhagyó igék ismétlése. Új tananyagul a teljes mondattan. **Olvasmányok:** Lettres sur la mort de Turenne (Mme de Sévigné). Première Catilinaire. Le Cid (Corneille). **Költemények:** Priez pour moi (Millevoeye). Le tailleur et la fée (Béranger). Le lion de Florence (Millevoeye).

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Dr. Ribáry F. „Világtörténelem II. r. Középkor és III. r. Ujkor“. Elvégzett tananyag: Európa népeinek története a népvándorlás kezdetétől Hódító Vilmosig. A német-római császárság túlnyomósága; az egyház túlhatalma a keresztes hadjáratok korában; a hűbér-uralom hanyatlása; Európa műveltségi állapota a középkorban. Ujkor: a felfedezésektől a westfali békéig.

Mathematika. Heti 4 órában tanította dr. Bäumel Ede. Tankönyv: Močnik-Klamarik-Wagner „Algebra“ és „Geometria“. Tananyag: a) Algebra: A hatványozás általánosítása (negatív és törtkitevők). Számrendszerek. A logaritmusok és azok alkalmazása. A geometriai haladványok elmélete és alkalmazása a kamatos-kamat és a járadék-számításoknál. b) Geometria: Trigonometria és Goniometria. Stereometria (a szögletes testek ismertetése).

Természettudomány. Heti 3 órában tanította dr. Mika Károly. Tankönyv: Dr. Roth Samu „Az Állattan Alapvonalai“. Tananyag: Az állatok és növények közötti különbség. Az állatok szervei és szervrendszerei. Rendszertan. Az állatok földrajzi elterjedését szabályozó tényezők ismertetése.

Chemia. Heti 3 órában tanította dr. Wallner Ignác. Tankönyv: Dr. Reichenhaller Kálmán „Általános anorganikus és organikus Chemia“ II. rész. Tananyag: Az anorganikus chemia alapfogalmainak és alaptörvényeinek rövid ismertetése. Carbonium-vegyületek analysise, az analysis eredményéből a vegyület képletének megállapítása. Valencia, gyök, isomeria, polymeria, a carbonium-vegyületek osztályozása, szénhydrogenek, halogen és nitro származékok, alkoholok, szeszes italok, aetherek, savak, összetett és kevert aetherek, szénhydratok, glycosidok, kámforfélék, gyanták, balzsamok, festő anyagok, cyanvegyületek, nitrilek, aminok, kátrányfestékek, amidok, amidosavak, aminsavak, carbamidok, azo- és diazovegyületek, alcaloidok, protein-anyagok. Az égés és a hő, chemiai rokonság, a növényi és állati szervezet összetétele és táplálkozása.

Ábrázoló geometria. Heti 2 órában tanította Mally Nándor. Tankönyv: Suppán V. „Ábrázoló Geometria I. r.“ Elvégzett tananyag: A pont, egyenes és sík ábrázolása a négy térnegyedben. Az egyenes nyomai, osztása, és képsíkszögei; forgatások. Árnyékszerkesztések. Két egyenes. A sík ábrázolása. Sík és pont, sík és egyenes, két sík. Árnyékszerkesztések. Síkidomok ábrázolása, árnyéka. Síkok metszés-egyenesei, hajlásszögeik. Feladatok.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Az emberi fej beosztása. Előbb egyszerűen, később teljesen árnyékolt fejek másolása. Domboru ékítmények és épületrészek gipszöntvényeiről való festés fehér és szürke alapon. Vázolási gyakorlatok.

Torna. Lásd az V. osztálynál.

VII. OSZTÁLY.

(Osztályfőnök: Horvát Rezső).

Kath. hittan. Heti 1 órában tanította a VII. és VIII. osztályban Beitl Károly. Tankönyv: Vincze Ambró „Ker. kath. Erkölcsstan“. Elvégzett tananyag: Az erkölcsi jó objective és subjective. Az isteni és emberi törvények. A bűn. Erkölcsi életünk Istenhez és Egyházához való viszonyunkban. Hit, remény és szeretet. A külső isteni tisztelet. Kötelességeink Krisztus egyháza iránt. Erkölcsi életünk embertársainkhoz való viszonyunkban. A ker. önszeretet és a felebaráti szeretet különböző nyilvánulásai.

Ág. evang. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Izrael. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Vendl Aladár. Tankönyv: Beöthy Zsolt. „A Magy. Nemzeti Irodalom Történeti Ismertetése“. Elvégzett tananyag: A magyar nemzeti irodalom és irodalomtörténet fogalma és köre. A magyar nemzeti irodalomtörténet felosztása. Pogány kor. Keresztény középkor. Protestáns kor. A kath. visszahatás s a nemzeti harcok kora. Nemzetietlen kor. A felújulás kora.

Olvasmányok: A Beöthy-féle irodalomtörténethez csatolt szemelvények. Zrinyiász (ismétlés). Kisfaludy Sándor Csobáncz-a, Tátikája, Somló-ja és Kesergő Szerelme.

Házi olvasmányok: Balassi Bálint költeményei. A Márssal társalkodó Murányi Venus. Csokonai „A Lélek Halhatatlansága“. Virág Benedek és Berzsenyi költeményei.

Német nyelv. Heti 2 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyv: Heinrich G. „Deutsches Lehr- und Lesebuch“ III. r. és Endrei Ákos „Német Stílus-gyakorlatok“. Végzett anyag az irodalomtörténetből: A pogány korszaktól kezdve egészen Lessingig. A rendszeres nyelvtan ismételése. Tárgyalt olvasmányok: Schiller „Jungfrau von Orleans“ és Lessing „Minna von Barnhelm“, azonkívül apróbb szemelvények Heinrich Olvasókönyvéből a tárgyalt írók kapcsán.

Franczia nyelv. Heti 3 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyv: Hofer Károly „Rendszeres Franczia Nyelvtan“ és Salamin Leo „Franczia Olvasmányok“. Végzett tananyag a nyelvtanból: A hang- és alaktan teljes ismételése. Tárgyalt olvasmányok: Molière „Les femmes savantes“, Montesquieu „Considérations sur les causes de la grandeur des Romains et de leur décadence“. Fêtes de la cour de Philippe-Auguste.

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Dr. Ribáry F. „Világtörténelem III. r. Ujkor“. Elvégzett tananyag: Európa államainak története és műveltségi állapota a westfali békétől a francia forradalomig. A francia forradalom, európai változások a korban. Az első császárság története a bécsi congressusig. A bécsi congressustól a juliusi forradalomig és ettől napjainkig.

Mathematika. Heti 4 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Močnik-Klamarik-Wagner „Algebra“ és „Geometria“. Elvégzett tananyag: a) Algebra: Négyzetes egyenletek egy és két ismeretlennel. Felsőfoku egyenletek. Redukálható felső foku egyenletek. Harmadfoku egyenletek. Elsőfoku határozatlan egyenletek. Végtelen sorok. Combinatiók tana. Kéttaguak szorzatai és hatványai. b) Geometria: A gömb és részeinek tulajdonságai, felszíne és köbtartalma. Gömbháromszögtan és alkalmazása. Algebrai kifejezések szerkesztése. Az egyenes és kör analitikai tárgyalása.

Természetrájk. Heti 3 órában tanította dr. Wallner Ignác. Tankönyv: Dr. Roth Samu „Ásvány- és Földtan a reáliskolák VII. osztálya számára“. Tananyag: Ásványmorphologia, ásványphysika, ásványchemia, a nevezetesebb ásványok rendszeres leírása, általános földtan, különleges földtan: petrographia, geotektonika. Stratigraphia.

Természettan. Heti 4 órában tanította dr. Bäümel Ede. Tankönyv: Fehér Ipoly „Kísérleti Természettan“. Tananyag: Mechanika, hangtan és fénytán.

Ábrázoló geometria. Heti 2 órában tanította Faragó József. Tankönyv: Suppan Vilmos „Ábrázoló Geometria II. rész“. Elvégzett tananyag: A szabályos testek, a hasáb, gúla, henger, kúp és gömb ábrázolása, síkmetszései, kifejtései (hálóik) és érintő síkjaik. Görbe vonalak és érintőik; rectificatio. Forgásfelületek. Valamennyi fent elsorolt testnek saját és vetett árnyéka. Testcombinatiók árnyéka. Üreges testek befelé vetett árnyéka. Fénypont és fényél. Gyakorlati alkalmazás.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Gazdagabb épületrészek és ékítmények, különösen olasz renaissance pilaszter ornamentek, különböző modorban való rajzolása, festése. Tollrajz-készítés. Emberi fejek másolása francia lapminták nyomán. Vázolási gyakorlatok.

Torna. Lásd az V. osztálynál.

VIII. OSZTÁLY.

(Osztályfőnök: Dr. Bäümel Ede).

Kath. hittan. Lásd a VII. osztálynál.

Ág. evang. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Izrael. hittan. Lásd az V. osztálynál.

Magyar nyelv. Heti 3 órában tanította Dr. Vízota Gyula. Tankönyv: Beöthy „Magyar Irodalomtörténet“-e. Elvégzett tananyag:

1. A nemzeties kor áttekintése. Kisfaludy és hívei. Vörösmarty. Bajza. Az éposz-írók. A regény-írók. A dráma-írók. A népköltés és hatása. Tompa, Petőfi. Arany. Szigligeti és társai. A forradalom utáni lírának áttekintése. Széchenyi. Kossuth. Deák. A tudományos irodalom áttekintése.

2. (Iskolai olvasmány). Az irodalomtörténetben levő szemelvények. (Házi olvasm.) Kisfaludy „Irené“-je; Vörösmarty „Csongor és Tündé“-je; Jósika „Abafi“-ja; Katona „Bánkban“-ja; Petőfi „Jánosvitéze és Bolond Istók“-ja; Arany „Toldi szerelme és Toldi estéje“; Szigligeti „Liliomfi“-ja és „Szökött katonája“.

Német nyelv. Heti 2 órában tanította Fleischhacker M. Fridolin. Tankönyv: Dr. Heinrich Gusztáv „Deutsches Lehr- und Lesebuch III. r.“ Elvégzett tananyag: T a n a n y a g és o l v a s m á n y: Schillers, Goethes Zeitgenossen. Die romant. Schule. Das junge Deutschland. A sváb iskola. Magyarországon született német költők.

Epilog zur Glocke. Ueber epische und dramatische Dichtung. Aus den Xenien. Irene. Loreley. Die Zauberin. Abschied vom Leben. Die Wallfahrt nach Kevlaar. Házi olvasm.: Emilie Galotti. Wilhelm Meister.

Francia nyelv. Heti 3 órában tanította Horvát Rezső. Tankönyvek: Hofer Károly „Rendszeres Francia Nyelvtan“ és Salamin Leo „Francia Olvasmányok“. Végzett anyag a nyelvtanból: Az alak-, mondat- és verstan teljes átvizsgálása. Tárgyalt olvasmányok: Boileau „l'art poétique“, Scribe „Un verre d'eau“ és Daudet A. „Les vieux“, „Le siège de Berlin“, „Un soir de première.“

Történelem. Heti 3 órában tanította Bella Lajos. Tankönyv: Dr. Ribáry F.-Mangold „Magyarország oknyomozó Története“. Elvégzett tananyag: Hazánk a praehistorikus időkben. A honfoglalás előtt, történet. A magyarok őstörténete. A honfoglaló magyarok őstörténete. A honfoglaló magyarok műveltségi viszonyai. A kereszténység befogadása. A királyság megalapítása. Magyarország története az Arpádok a magyar házakból, a Habsburg és a Habsburg-Lotheringi házból származott királyok alatt különös tekintettel a műveltségi állapotokra.

Bölcsezet. Heti 3 órában tanította dr. Mika Károly. Tankönyv: Dr. Pauer Imre „Philosophiai Propädeutika“. I.—II. rész. — I. A lelki életről általában. A lelki jelenségek főbb csoportjai: érzetek, képzetek, a tudat, kedélymozgalmak és mozgási tünetek. — II. A képzetek associatív összeköttetése, a képzetek logikai összeköttetése. Fogalmak, ítéletek, következtetések. A rendszeres gondolkodás formái. A tudományok felosztása és a főbb módszerek.

Mathematika. Heti 3 órában tanította dr. Bäumel Ede. Tankönyv: Močnik-Klamarik-Wagner „Algebra“ és „Geometria“. Tananyag: A pont, az egyenes és a kúpmetzetek analitikája. A matematika rendszeres ismétlése.

Természettan. Heti 5 órában tanította dr. Bäumel Ede. Tankönyv: Fehér Ipoly „Kísérleti Természettan“. Tananyag: Hőtan. Az elektromosság és mágnesség tana. A kosmographia elemei.

Ábrázoló geometria. Heti 2 órában tanította Mally Nándor. Tankönyv: Suppán V. „Ábrázoló Geometria III. r.“ Elvégzett tananyag: A perspectiva. Metszés módszer. Pont, egyenes és sík ábrázolása, hajlásszögek. Két egyenes, hajlásszögeik. Osztópont. Síkidomok. Két

sík, hajlásszögük, metszésegynesük. Egyszerű testek. Arnyékszerkesztések. Orthographikus, stereographikus, centrikus és conikus projectiók.

Szabadkézi rajz. Heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Díszebb épülettárgyak, mint oszlopfejek, konzólok stb., valamint a gazdagabb domború ékítmény-példáknak különböző kezeléssel való folytatólagos rajzolása, festése. Fejek rajzolása relief és egészen domború mintákról. Vázolási gyakorlatok.

Torna. Lásd az V. osztálynál.

Rendkívüli tárgyak.

a) Latin nyelv.

I. évfolyam. Heti 4 órában tanította Bothár Dániel. A latin nyelvtanításra jelentkezők száma az V. oszt.-ból: 12. Sikerrel végzett 8 tanuló, négyen pedig, kik egyéb tantárgyakban nem fejtettek ki kellő szorgalmat a tanári kar határozata folytán már az iskolai év második harmadának elején kénytelenek voltak abba hagyni a latin nyelv tanulását.¹ Tankönyv: Pirchala Imre „Latin Nyelvtan a reáliskolák számára”. Elvégzett tananyag: A teljes alaktan a gyakorlati szükség szerint, a modern nyelvekben szerzett nyelv- és mondattani ismereteknek minél teljesebb kihasználásával. A tanítás menetét egészben a tananyagnak tankönyvünk jelölte módszeres feldolgozása határozta meg, melynek alapján az alaktan elsajátításán kívül a főbb syntaktikai momentumokra is tekintettel voltunk. Ilyenek: a coniunctivus használata a fő- és mellékmondatokban; a consecutio temporum; az igenevek használatánál az accusativus cum infinitivo, a nominativus c. inf. és végül a gerundivalis constructio. A nyelvi alakokat egyéb rövid szóbeli gyakorlatokon kívül a tankönyvben lévő 38 latin-magyar és magyar-latin gyakorlat és egy nagyobb összefüggő olvasmányt képező latin szövegű „Perzsa háborúk” fordítása alapján gyakorolták be. Megfelelő szókincsgyűjtés részint az olvasmány alkalmával, részint a függelékben foglalt szócsoportok szerint. Kéthetenként hol házi, hol iskolai írásbeli dolgozat. Az évi óraszám: 133.

II. évfolyam. Heti 3 órában tanította Bothár Dániel. A második évfolyamnak a VI. osztályból hat tanulója volt az év elejétől végig és az évet valamennyi sikerrel végezte. Tankönyv: Pirchala Imre „Latin Mondattan olvasmányokkal és gyakorlatokkal a reáliskolák VI. osztálya számára”. Elvégzett tananyag: A mondattan szoros összefüggésben a tárgyalt mondatrészek ismétlésével és kibővítésével. Az egyszerű mondat és részeinek syntaxisa (syntaxis casuum); az állítás módjai; a mellékmondatok; mondatok összevonása; oratio recta et obliqua. A mondattani szabályok megfigyelésére és begyakorlására szolgáltak Ciceronak válogatott darabjai a római történet köréből és az ezekre támaszkodó fordítási gyakorlatok, továbbá Hannibálnak

Cornelius Nepostól irt életrajza, megfelelő tárgyi magyarázattal. Költői szemelvények: A világ négy kora (Ovidiustól) és Háboru és béke (Tibullustól); ezek alapján a latin prosodia és metrika főbb szabályai. Háromhetenként hol házi, hol iskolai írásbeli dolgozat, melynek tárgyát magyar szövegnek latinra való fordítása képezte. Az évi óraszám 92.

III. évfolyam. Heti 3 órában tanította Király Béla. A harmadik évfolyamra a VII. osztály tanulói közül ketten iratkoztak és az évet sikerrel végezték. Olvasmányul szolgált Sallustiusnak „De bello Jugurthino“ c. műve: 1—30. fej. A szöveg kapcsán különösen hadi régiségek ismertetése. Az olvasmányt megelőzőleg tájékozást nyertek a tanulók a római prózairókról általános összefoglalásban. A költők közül Vergilius volt fejtegetés tárgya: Aeneis II. k. 1—588. sorig. Itt a vallásos életbe vágó régiségek részesültek nagyobb figyelemben. A Vergiliussal együtt élt költők életének és műveinek ismertetése. Stilusgyakorlat minden harmadik héten tartatott. Évi óraszám: 92.

IV. évfolyam Heti 3 órában tanította Király Béla. A negyedik évfolyamnak a VIII. osztályból 5 tanulója volt. Behatóan tárgyaltuk Horatius „de arte poetica“ c. epistoláját elejétől végig. Prózai olvasmányul szolgáltak Cicerónak válogatott levelei. A római régiségekből általános összefoglalásban vettük különösen a magán életieket. Ugy-szintén főbb vonásokban tárgyaltuk a római irodalom legkiválóbb képviselőit, prózairókat, költőket egyaránt. Stilusgyakorlat minden harmadik hétre esett, lehetőleg mindig az olvasottakkal kapcsolatban. Évi óraszám: 80.

b) Egészségtan.

Heti 2 órában tanította a VII. osztályban dr. Leszner Rezső. Tankönyv: Fodor József „Egészségtana“. Elvégzett tananyag: Bevezető. Testünk szervezetének rövid ismertetése. Tápszerek és táplálkozás. Lakás. Légzés és szellőztetés. Munka és foglalkozás. Testápolás a bőr élettanával. Fertőző betegségek. Az állatokról az emberre ragadó betegségek. Életmentés.

c) Ének.

Négy csoportban, csoportonként heti 1 órában tanította Wallner János, később Vendl Aladár. Az első csoportba az I. a) és b) osztály, a másodikba a II. osztály, a harmadikba a III.—IV. osztály, a negyedik csoportba az V.—VIII. oszt. tanulóit osztottuk be.

Elméleti rész. Az éneklés ált. szabályai. A vonalrendszer. Kulcsok. Hangjegyek és értékeik. Emelő-, leszállító- és feloldójelek. Páros és páratlan ütemnemek. Szünetjegyek. Nyugvópont. A hangjegy után álló pont értéke. Az egybekötő ív. Hanglépcsők. Hangközök. Dynamikai jelek.

Az elméleti részből az I. csoportban csak a legszükségesebbet adtuk; az anyagot a következő csoportokban fokozatosan bővítettük.

Gyakorlati rész. Összesen 35 egyházi és világi dal nagyrészt két szólamban; továbbá a Hymnus, Szózat, Honfi-dal, Rákóczy-induló négy szólamban.

Az ifjúság énekkara gyakorlati képességéről a nyilvánosság előtt is több ízben tett tanúságot: hazafias dalokat énekelt a márczius hó 15.-én, a koronázás évfordulóján rendezett ünnepélyen s a június hó 12.-én tartott tornaversenyen.

d) Gyorsírás.

Heti 2 órában tanította Török Mihály. Tankönyv: Forrai Soma „A magyar gyorsírás tankönyve Gabelsberger-Markovits rendszere szerint“, levelező rész. A tanfolyamra 37 tanuló jelentkezett a III.—VI. osztályokból, bevégezte a tanfolyamot 35 tanuló. Bevégzett tananyag: A mássalhangzók begyakorlása az e és é hangzókkal. A mássalhangzói torlódások. Az a, i, o, ö, u és ü hangzók jelölése. Rövidítések ragokra, képzőkre és számnevekre.

e) Tájkép- és természetről való rajzolás, festés.

Február 1-től heti 2 órában tanította Seemann Kálmán. Préselt növénylevelek rajzolása, színezése. A legegyszerűbb alakkal bíró s egyszínű természetes tárgyaknak rajzolása a világosság és árnyék feltüntetésével. A haladottabbak színes tárgyakat is ábrázoltak festve, a lokálszín, az áttetszőség és tükröződési tünetmények szemmeltartásával. Közben tájkép-elemek rajzolása és festése. A tanfolyamban 17 tanuló vett részt.

f) Műírás.

Heti 1 órában tanította Faragó József.

a) Kezdők tanfolyama. Részt vett a III. osztály 21 tanulója. Tananyag: A szabatos és különböző nagyságu rond betűk, block-betűk és ezeknek árnyékolása, a német és angol fraktur-betűk, a kis góth-alphabetum, a térkép-írás betűi. Valamennyi alphabetum négyzetes háló alapján tárgyalatott az arányok feltüntetésével.

b) Haladók tanfolyama: Részt vett a IV. osztály 4 és az V. osztály 4 tanulója. Tananyag: A nagy góth betűk régi és két újabb alphabetuma négyzetes hálóban, ornamentumokkal; a lapidár és római betűk körzővel és vonalzóval szigorú arány szerint. Díszesebb feliratok.

Mindkét tanfolyamban együtt volt tehát 29 tanuló, kik szorgalmasan és igyekezettel rajzoltak az egész tanéven keresztül.

g) **Kardvívás.**

Tanította heti 2—2 órában 2 csapatnak dr. Mika Károly. Résztvett a tanításban 20 tanuló. Tananyag: I. kezdők: Állás és mozdulatok. Kardtartás. Védállások és védhárítások, vágások, cselek begyakorlása összekötve riposte-vágásokkal csapatban. Szabadvívás páronkint. II. Haladók: Az egyszerű iskolagyakorlatok ismétlése és gyakorlása csapatban. Összetettebb gyakorlatok cselek, passévágások, vasütések elővágásokkal. Páros mérkőzés.

VI.

Írásbeli dolgozatok kimutatása.

I. OSZTÁLY.

M a g y a r n y e l v. 18 (házi és iskolai) dolgozat a nyelvtani anyag begyakorlására.

N é m e t n y e l v. 18 (házi és iskolai) dolgozat: fordítás németre.

II. OSZTÁLY.

M a g y a r n y e l v. Havonként 1 házi és 1 iskolai. Nyelvtani gyakorlatok és rövidebb prózai vagy költői olvasmányok tartalmának, elbeszélése.

N é m e t n y e l v. Havonként 1 házi és 1 iskolai. Fordítás németre.

III. OSZTÁLY.

M a g y a r n y e l v. Havonként 2 dolgozat. Polgári ügyiratok, helyesírás, költemények reprodukálása, elbeszélések és leírások.

N é m e t n y e l v. Havonként 2 dolgozat. Fordítás németre.

F r a n c z i a n y e l v. 16 (házi és iskolai) dolgozat. Azonkívül állandóan házi és iskolai fordítások francziára.

IV. OSZTÁLY.

M a g y a r n y e l v. 14 (házi és iskolai) dolgozat a stilisztika begyakorlására vagy reprodukciók.

N é m e t n y e l v. 16 (házi és iskolai) dolgozat: fordítás németre.

F r a n c z i a n y e l v. Havonként 2 iskolai dolgozat: fordítás francziára.

V. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. a) Házi dolgozatok: 1. Miért járunk iskolába? 2. Aki másnak vermet ás, maga esik bele. 3. A korcsolyázás. 4. A szülők iránti szeretet. 5. A barátok megválasztásáról. 6. Önéletrajz. 7. Szeresd a hazát! 8. A szónoklat hármass feladata.

b) Iskolai dolgozatok: 1. Az ifjuság legnemesebb örömei. 2. Üdvözlő levél. 3. Milyen volt Vörösmarty tanuló korában? 4. Lassan járj, tovább érsz (chria).

Német nyelv. Havonkint 1 iskolai és folytonosan házi dolgozat: fordítás németre.

Franczia nyelv. Havonkint 1 iskolai dolgozat: fordítás francziára.

VI. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. Házi dolgozatok: 1. Mi lett következménye annak, hogy a magyarok fölverték a kereszténységet? 2. A háboru jó és rossz oldalai. 3. Ora et labora! 4. Az épikai költészet ált. jellemzése. 5. A félkezű koldus prózában. 6. Gróf Zrínyi Miklós, az éposz hőse (jellemzés). 7. „Mohács“ elegia tartalma és magyarázata. 8. Bánk bán, mint tragikus hős.

Iskolai dolgozatok: 1. Ismerd tenmagadat! 2. Walesi bárdok (ballada fejteget.) 3. A komikum és alakjai.

Német nyelv: 16 (iskolai és házi) dolgozat: fordítás németre.

Franczia nyelv. Házi dolgozatok: Mme de Sévigné, (esquisse biographique et littéraire). Ugyanaz (folyt. és befejezés). Lettre adressée à un étudiant pour l'inviter à passer quelques semaines à la campagne. Réponse à la lettre précédente. Corneille (esquisse littéraire). Ugyanaz (befejező rész). Courage d'une domestique: Marie Argond. Trait de bonté. Le siège d'Arras. — Iskolaiak: Dictée. La famille. Brutus et ses fils. Michel-Ange et son serviteur. Judicieuse réponse d'un savetier. Robert Brun. Ugyanaz (befejező rész). Reconnaissance. Le docteur Récamier.

VII. OSZTÁLY.

Magyar nyelv: Havonkint 1 házi dolgozat. Tárgyuk: Antigone (tartalmi ismertetés; a művet a múlt évben tárgyaltuk). A protestantizmus elterjedésének hatása a magyar nemzeti irodalomra. Balassi Bálint világi lyrájának jellemzése és méltatása. A Zrínyiász méltatása. A kurucz költészet jellemzése. Csokonai „A lélek halhatatlansága“ c. tankölteményének széptani méltatása. A pályaválasztás fontossága. A nyelvújítás. Berzsenyi mint ódaköltő.

Német nyelv: Havonkint 1 házi dolgozat. Tárgyuk: Mein Geburtsort (leírás), Inhalt des ersten Actes der Jungfrau von Orleans,

die tragische Wendung in der Jungfrau von Orleans, Denkrede zur Enthüllung des Széchenyi-Monumentes in Oedenburg és 5 fordítás.

Francia nyelv. Havonkint 1 házi dolgozat (fordítások). Tárgyuk: Leçon donnée à un ambitieux, Napoléon au passage de St. Bernard, le porte-monnaie, le maréchal et le poète, la mort choisit son premier ministre, l'ours et les chasseurs, le sentiment de l'honneur, Sultan et mendiant, Leibnitz et les pilotes

VIII. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. Havonkint 1 dolgozat. Tárgyuk: 1. Széchenyi fellépésének hatása az irodalomra. 2 Szabad választás szerint. 3. Kisfaludy Irénjének méltatása 4. Történeti eltérések Bánk bánban. 5. Vörösmarty és Arany époszköltészete. 6. Önéletrajz. 7. Szigligeti egyik népszinművének méltatása.

Német nyelv. Havonkint 1 dolgozat az olvasottak köréből.

Francia nyelv. Havonkint 1 dolgozat (fordítások). Tárgyuk: Un trait de Louis XII., le champ d'orge, la brebis et le chien, les disciples de Pythagore, première éducation des enfants, de la noblesse du style.

VII.

A könyvtárak gyarapodása.

A) Tanári könyvtár.

1896. január 1.-jétől — 1896. december 31.-éig.

V é t e l ú t j á n.

a) Grimm J. und Grimm W. Deutsches Wörterbuch IV. B. I. Abth. 2. H. 1—11; VIII. B. 1—14; IX. B. 1—8; XI. B. 1—3; XII. B. 1—6. — Pallas nagy lexikona. XI—XIII. k. — Sachs-Villatte. Enc. Wörterbuch. II. Th. — Gustav Odermann. Deutsch-französisches Handels-correspondenz-Lexikon. — Simonyi Zsigmond. Német és magyar szólások.

b) Delle Grazie. Robespierre. Ein modernes Epos. — Schröer. Faust v. Göthe. II. Th. — Minor I. Schiller. Sein Leben und seine Werke. II. B.

c) Balassa-Simonyi. Tüzetes magy. nyelvtan tört. alapon. — Szinnyei J. Magyar írók élete és munkái. IV. K. V. K.: 1—3. f. — Hevesi Sándor. Dráma és színpad. — Régi magy. költők tára. VI. k. — Dante. A pokol. Prózába átírta és magyarázta: Cs. Papp József. — Balog István. Húsz esztendő. Költemények.

d) Osztrák-magyar-monarchia írásban és képben. XII—XIII. k. — Hübner Ottó. Geographisch-statistische Tabellen. 1896. — Hickmann. Geographisch-statist. Taschen-Atlas v. Europa. — Polikeit Károly. Astronomia.

e) Weisz Dr. Joh. Bapt. Weltgeschichte XIX—XX. B. XXI. B.: 162—166. L. — Strakosch-Grossmann. Geschichte der Deutschen in Österreich-Ungarn.

f) Euler. Algebra.

g) Engler A. und Prantl K. Die natürlichen Pflanzenfamilien. 23—141. L. — Graber Vitus. Az állatok mechanikai műszerei.

h) Antonius Roiti. A fizika elemei. Ford. Czögler. — Violle. Lehrbuch der Physik. I. Th. I—II. B.; II. Th. I. B.

i) Muspratt. Theoret. prakt. anal. Chemie V. B. VI. B.: 68—80. L — Gattermann Ludwig. Praxis des organischen Chemikers. — Budapest főváros vegyészeti és tápszervizsgáló intézetének évkönyve. — Than Károly. A qualitativ chemiai analysis elemei. — Maurice Arthur. Elemente der physikalischen Chemie. — Le Blanc. Lehrbuch der Elektrochemie. — Dammer Ottó. Illustriertes Lexikon der Verfälschungen. — Bernthsen. Kurzes Lehrbuch der organischen Chemie.

k) Tanáregyesületi Közlöny. XXIX. évf. — Centralorgan für die Interessen des Realschulwesens. XXI. Jg. — Tornaügy. XIII. évf. — Lehrproben und Lehrgänge aus der Praxis. — Magyar statisztikai Évkönyv. III. évf. — Nemzeti Iskola. I—III. évf. — Vierteljahrschrift für wissenschaftliche Philosophie. XIX—XX. Jg. — Magy. statistikai közlemények. XIV. k. — Herkules. XI—XIII. évf. — Magyar Nyelvőr. XIV—XV. k. — Egyetemes philologiai Közlöny. XX. évf. — Budapesti Szemle. LXXXV—LXXXVIII. k. — Zeitschrift für französische Sprache und Literatur. XVII—XVIII. Jg. — A Kisfaludy Társaság Évlapjai. XXIX—XXX. k. — Petermann. Mittheilungen der gesammten Geographie. XLII. B. und XXV. Ergänzungs. — Századok. XXX. évf. — Sybel. Historische Zeitschrift. XL—XLI. B. Történeti életrajzok. XI. és XII.: 1—4. f. — Természettudományi Közlöny. XXVIII. k. pótfüzetekkel. — Schlömilch. Zeitschrift für Mathematik und Physik. XLI. B. — Annalen der Physik und Chemie. LVII—LIX. B. — Zeitschrift für math. und naturwiss. Unterricht XXVII. Jg. — Beiblätter zu den Annalen der Physik und Chemie. XX. B. — Zeitschrift für anal. Chemie. XXXV. Jg. — Jahresbericht über die Leistungen der chem. Technologie. XXVI. Jg. — Botanische Zeitung. LIV. Jg. — Chemisches Centralblatt. LXVII. Jg. — Zeitschrift für den phys. und chemischen Unterricht. IX. B. — Math. és Fizikai Lapok. III. évf.

l) Dr. Németh Antal. Emléklapok tanárértekezleti beszédeiből. — Dr. Finácz Ernő. A magyarországi középiskolák multja és jelene.

m) Halm-Laubmann. Ciceros ausgewählte Reden. III. B. — Az Athenaeum nagy naptára 1896-ra. — Burgerstein-Netolitzky. Handbuch der Schulhigienie. — Tanárok naptára 1896—97-re. — Bokor Gusztáv. A magy. hiv. statisztika fejlődése és szervezete. — Dr. Ráth Zoltán. Magyarország statisztikája. — Raoul Chélad. La Hongrie millénaire.

o) Dr. Fiedler. Die Methoden der darstellenden und die Elemente der projectivischen Geometrie. — Lányi Ernő. A szabadkézirajz tanításának módszere.

p) Jerusalem. Die Urtheilsfunktion. — Diderot válogatott filozófiai művei. Bodnár Zs. Az erkölcsi világ.

r) Gutsmuth. Gymnastik für die Jugend. — Schröer. Die Stabübungen. — Buley und Vogt. Das Turnen in der Volks und Bürgerschule. — Buley. Die wichtigsten Ordnungs-, Frei — Hantel- und

Eisenstabübungen. — Lukas. Methodik des Turnenunterrichtes. — Dr. Ottó József. Ifjúsági játékok középiskolák számára.

s) Künstler Monographien: a) Knackfuss: Menzel; b) Knackfuss: Rubenz; c) Pietsch: Knaus; d) Knackfuss: Michelangelo; Knackfuss: Raffael. — Knackfuss: Allgemeine Kunstgeschichte. I. B. — Huszka József. A székely ház. — Polgár György. Ókori hitéleti és művészeti régiségek képgyűjteménye.

Akadémiai kiadványok: Szabó Károly. Régi magyar Könyvtár. I—III. k. — Régi magy. Költők Tára. VI. k. — Monumenta Hungariae historica. II. oszt. Írók. XXXIV—XXXV. k. — Radó Antal. Az olasz irodalom története. I—II. k. — Fraknoi Vilmos. Mátyás király levelei. II. k. — Török történetírók. II. k. — Erdélyi országgyűlési emlékek. XIX. k. — Burckardt Jakab. A renaissance-kori műveltség Olaszországban. II. k. — Akadémiai Értesítő. VI. k. — A m. k. t. Akadémia tagjai felett tartott emlékbeszéd. VIII. k. — Értekezések a bölcsészeti tudományok köréből. III. k.: 1—3. f. — A m. k. t. Akadémia Almanachja 1897-re. — Értekezések a társadalmi tudományok köréből. XI. k. — Nyelvtudományi Közlemények. XXVI. k.: 1—3. f. — Értekezések a nyelv és széptudományok köréből. XVI.: 1—8. f. — Archeologiai Értesítő. XVI. évf. — Archeologiai Közlemények. XIX. évf. — Értekezések a történeti tudományok köréből. XVI. k.: 1—10. f. — Matematikai és természettudományi Értesítő. XIII—XIV. k. — Matematikai és természettudományi Közlemények. XVI. k.: 1—5. f. — Puskin. Velence kövei. — Ribot. A lelki átöröklés. Összesen: 870 frt 52 kr. értékben.

A j á n d é k ú t j á n.

A vallás és közoktatásügyi Ministeriumtól: Jókai Mór összes művei. XXXI—XL. — Váradi Antal. Legendák könyve. — Erkel Ferencz. Hunyadi László. — Közoktatásügyi jelentés XXIV. és XXV. — A tanítói nyugdíjalapról szóló jelentés 1894-ről.

Török Károly Veremund tanár úrtól: A kőszegi hegység orometriája.

Dr. Viszota Gyula tanár úrtól: Széchy Mária a drámai költészetben.

Skarits Mihály VI. oszt. tanulótól: Magyar Kurir az 1813. év második és az 1814. év első feléről. Skarits ez isk. év második felében még 39 kötet művet ajándékozott intézetünknek, ezek azonban csak a jövő évi Értesítőben lesznek kitüntetve.

Összesen 46 frt értékben. A könyvtár jelenlegi állapota 2136 mű, 4589 kötetben, 14,400 frt 08 kr. összértékben.

Vendl Aladár,
a tanári könyvtár őre.

B) Ifjúsági könyvtár.

1. Alsó osztályú ifjúsági könyvtár.

Szaporodás az 1896/7-iki tanévben: 1. Vétel útján: Böngérfi: Az állhatatlan herceg. Malonyai: A Nilus országában. Kacziányi: A három

ajándék. Tábori Róbertné: Hét mese. Sebők: Egér a kaszárnyában. Tábori: Gábor Áron. Hermann Ottóné: A Csóri meg a Móri.

2. Ajándék útján: Schmid Chr: Ludvig, der kleine Auswanderer. Schmid Chr: Die Zwei Brüder. Műchler Károly: Erzählungen aus der Jugendwelt. — Szaporodás: 10 kötet, 3 frt 50 kr. értékben.

Ehhez hozzáadva az 1895/6. tanév végével lezárt alapleltárban kitüntetett 850 kötetet 697 frt 37 kr. értékkel, az alsó osztályú ifj. könyvtár jelenlegi állapota 866 kötet 700 frt 87 kr. összértékben.

Török Mihály,

az alsó oszt. ifj. könyvtár őre.

2. Felső osztályú ifjúsági könyvtár.

Szaporodás az 1896/97-ik tanévben.

1. Vétel útján: Dante-Papp „A pokol”. Janet Pál „A politikai tudomány története a morálhoz való viszonyában”. Badics Ferencz „Fáy András élete”. Boileau-Erdélyi „A költészetről”. Ferenczi Zoltán „Petőfi életrajza”. Beöthy Zsolt „A magyar irodalom kis tükré”. Radó Antal „Firduzi Sahnámejából”. Tennyson Alfred „Enoch Arden”. Endrődi Sándor „Kurucz nóták”. Benedek Elek „Magyar mese- és mondavilág”. Szántó Kálmán „Weér Judit”. Jókai Mór „Az új földesúr”. „A régi jó táblabírák”. Abonyi Árpád „Bosnyák novellák”. Báró Eötvös József „A falu jegyzője”. Rákosi Viktor „Barnabás rabsága”. Verne Gyula „A dél csillaga”. George de Maurier „Trilby”. Beniczky B. Lenke „Az erdei lak”. Tóth Sándor „Kurucz krónikák”. Verne Gyula „Senki fia”. Tábori Róbert „A hajdú király”. Moeller M. Otto „Gold und Ehre”. Herczeg Ferencz „Az első fecske”. Tóth Béla „A boldog asszony dervise”. Mikszáth Kálmán „Almanach 1897-re”. Slatin Rudolf „Tűzzel-vassal”. Dr. Schuchard Károly „Schliemann ásatásai”. Dr. Holub Emil „Von der Capstadt ins Land der Maschakulumbe”. Gr. Széchenyi Béla „Keleti utazása”. Hanusz István „Déleurópából”. Ujfalvy Károly „Páris-tól Samarakaudig”. Ward H. „5 Jahre unter den Stämmen des Congo-staates”. Johnston H. H. „Der Kilima-Ndjaró”. Casati Gaetano „Im Herzen des dunklen Welttheiles”. Gross Lajos „A természet köréből”. Szterényi Hugó „Természettudományi olvasmányok”. Heinrich G. „Német tan- és olvasmányok”. Spanraft „Dictionnaire de la conversation”. Maddalena „Raccolta di prose e di poesie italiane”. Dr. Straub L. W. Aufsatzentwürfe”. „Pallas Nagy Lexicon” XIII. k.

2. Ajándék útján: A képzőművészeti társaság millenniumi tárlatának képes tárgymutatója.

Szaporodás 37 mű 48 kötetben 102 frt 78 kr. értékben.

Ehhez hozzáadva az 1895/96. tanév végével lezárt alapleltárban kitüntetett 1811 művet 2607 kötetben 3401 frt 73 értékkel, a felső

oszt. ifj. könyvtár jelenlegi állapota 1848 mű 2655 kötetben 3504 frt 51 kr. összértékben.

A két ifjúsági könyvtárban együtt van jelenleg 2714 mű 3521 kötetben 4205 frt 38 kr. értékben.

Horvát Rezső,
a felső oszt. ifj. könyvtár őre.

VIII.

Szertárak szaporodása.

A) Természettani szertár.

Vétel útján: Levélmérleg 1·50 frt. — Holostericbarometer látható szerkezettel 9 frt. — Homorú gömbtűkör 2 frt. — Chlórvegyületek a spektralanalysishoz 7·50 frt. — U-alakú cső a manometerhez (a vízvezetékkel való összekapcsolásra) 3·70 frt. — Bunsen-állványhoz tartozó szoríték 5·20 frt. — Csavarhúzó 0·20 frt. — Kézi fűjtató 0·50 frt. — Fali asztalka 1 frt. — Kisebb javítások.

A szertár állapota 1896. december 31.-én 774 darab 7130·86 frt összértékben.

Dr. Bäumel Ede,
szertárőr.

B) Vegytani szertár.

A szertár állapota 1896. december 31. én volt 2175 darab 4293 frt 25 kr. értékben. Azóta nem gyarapodott.

Dr. Wallner Ignác, igazgató
szertárőr.

C) Természetrajzi szertár.

Állat- növénytan.

Ajándék útján: Falco peregrinus 4 frt, Archibuteo lagopus 4 frt, Anas crecca 2 frt, Circus rufus 3 frt, Wocher Lajos főerdész úrtól; Archibuteo lagopus 4 frt, dr. Lagler Alfréd ügyvéd úrtól; Strix flammea 3 frt, Falco timunculus 2 frt, Turdus torquatus 2 frt, Kocsiss Gyula ispán úrtól; Lepus cuniculus, dr. Mika Károlytól; bogárgyűjtemény fiókos szekrényben, tartalmaz: 2033 speciést, illetve variatiót 4252 biztosan meghatározott darabbal 300 frt értékben dr. Wallner Ignác igazgatótól.

Vétel útján: Putorius foetidus 4 frt.

Összesen 4262 drb 328 frt értékben.

Ezt hozzáadva az 1896. év végével lezárt főleltárban kitüntetett 3446 darabhoz 2294 frt 54 kr. értékben, a leltár állapota jelenleg 7708 darab 2622 frt 54 kr. összértékben.

Dr. Mika Károly,
szertárőr.

Ásványtan.

E szertár állapota volt 1896. december 31.-én 1018 darab 433 frt 72 kr. értékben.

Ehhez jött azóta 1 szekrény 45 frt értékben és így a szertár jelenlegi állapota 1019 darab 478 frt 72 kr. összértékben.

Dr. Wallner Ignác, igazgató
szertárőr.

D) Földrajzi szertár.

A szertár állapota 1896. december 31.-én volt 993 darab 903 frt 04 kr. összértékben.

Azóta nem gyarapodott.

Dr. Mika Károly,
szertárőr.

E) Geometriai szertár.

A szertár állapota 1896. december 31.-én volt 188 darab 690 frt 60 kr. értékben, ehhez járul a szertár és a 2 mértani rajzterem butorzata 260 darabbal 1116 frt 06 kr. értékkel, tehát összesen 448 darab 1806 frt 66 kr. értékben.

Azóta a szertár nem gyarapodott.

Mally Nándor,
szertárőr.

F) Szabadkézi rajzszertár.

a) Vétel útján: Xaver Arnold. Sammlung von Initialen, 30 lappal. Festéktöréshez 3 üveglap törővel. 11 drb kézi szerszám. Összesen 44 drb 7 frt 91 kr. értékben. — b) Ajándék útján: Seiffert Géza szobrász úr 2 nagyobb, renaissance-stilű relief-gipszöntvényt. Rechnitz Elek III. oszt. tan. 1 drb kisebb, átkötött babérlevélcsomót ábrázoló gipszöntvényt. A szertár jelenlegi állapota 1859 drb 1771 frt 42 kr. összértékben.

Seemann Kálmán,
a szabadkézi rajzszertár őre.

G) Régiség- és éremtár.

Az 1896. év december 31.-én volt:

Emlék érem:	84 drb	.	.	.	.	48 frt 42 kr. értékben
Római „	172 drb	.	.	.	.	9 „ 17 „ „
Különböző érem:	735 drb	.	.	.	.	54 „ 10 „ „
Papirpénz:	23 drb	.	.	.	.	10 „ 92 „ „
Kőemlék:	9 drb	.	.	.	.	7 „ 90 „ „
Csonttárgyak:	9 drb	.	.	.	.	1 „ 80 „ „
Egyéb régiségek:	33 drb	.	.	.	.	11 „ 85 „ „
Oklevél:	15 drb	.	.	.	.	23 „ 55 „ „
Kép:	37 drb	.	.	.	.	15 „ 17 „ „
Butor:	4 drb	.	.	.	.	37 „ — „ „
összesen	1151 drb	.	.	.	.	219 frt 88 kr. értékben.

S z a p o r o d á s.

1 Milleniumi érem	.	.	.	.	.	10 kr.
1 Philippus millenniumi ezüst érme	.	.	.	.	.	50 „
1 Valerianus ezüst érme	.	.	.	.	.	40 „
1 Probus nagy bronz érme	.	.	.	.	.	10 „
7 római réz érem	.	.	.	.	.	14 „
8 különféle ezüst érem	.	.	.	.	.	50 „
17 „ réz érem	.	.	.	.	.	10 „
összesen 36 drb						1 frt 84 kr.
1 római vaskés	.	.	.	.	.	— „ 20 „
1 magyar oklevél (hártván)	.	.	.	.	.	2 „ — „
összesen 38 drb						4 frt 04 kr.

Ajándék útján:

112 drb római érem.	
15 „ különféle érem.	
3 „ papir 10 kros.	
1 „ római üveg.	
összesen 131 drb	1 frt 50 kr. értékben.

A szertár jelenlegi állapota tehát 1320 darab 225 frt 42 kr. összértékben.

A következő tanulók gazdagították a gyűjteményt:

Unger Ágoston Ia. o. tanuló; — Bartl Lipót, Beer Oszkár, Bischitz Gyula, Boninsegna Ferencz, Bruckner Nándor, Deutsch Ede, Dorfmeister János, Dukesz Kálmán, Engel Bernát, Goldschmiedt Jenő, Hacker Emil, Hacker Lajos, Mürkl József, Pinkász Pál, Schügerl Ferencz, Weissenböck Ferencz, Zollner Jenő és Zollschan Zsigmond III. o. tanulók. — Heinrich Arnold, Manninger Sándor, Steiner Jenő IV. o. tanulók. — Hillebrand Alfred, Németh Zsigmond, Zdeborszky Ede V. o. tanulók. —

Horváth József, Raffensperger József, Skarits Mihály VI. o. tanulók. — Goldstein Marczell, Müller Frigyes VII. o. tanulók. — Beer Gyula és Meller Samu VIII. o. tanulók.

Bella Lajos,
szertárőr.

H) Történelmi szertár.

A szertár állapota 1896. deczember 31.-én volt 21 darab 121 frt értékben.

Azóta nem gyarapodott.

Bella Lajos,
szertárőr.

I) Torna szertár.

Vétel után: 40 drb fabot, 4 drb gerely, 8 méteres húzó kötél, 3 drb buzogányállvány, 2 drb botállvány, 1 fakorlát, 1 nyujtórúd, 1 ugrószőnyeg, 6 m. gummiszőnyeg ugródeszkákra, ugyancsak ehhez 1 pár puffer; összesen 139 drb 188 frt 60 kr. értékben. Ezt hozzáadva az 1896. év végével lezárt főleltárban kitüntetett 402 drbhoz 1135 frt 37 kr. értékben, a leltár állapota jelenleg: 541 drb, 1323 frt 97 kr. összértékben.

Dr. Mika Károly,
szertárőr.

K) Ének- és zeneszerek leltára.

A leltár állapota 1896. deczember 31.-én volt 22 darab 162 frt 50 kr. értékben. Azóta a leltár nem gyarapodott.

Dr. Wallner Ignác, igazgató,
szertár-kezelő.

IX.

Jótékonyczélú alapok.

A) Főreáliskolai segély-egyesület.

I. Bevétel.

1. A soproni takarékpénztár adománya	25	frt	—	kr.
2. A soproni takaré- és kölcsön-egylet adománya .	5	„	—	„
3. A soproni szabadkőműves páholy	21	„	—	„
4. Nagyságos virtsologi Rupprecht Kálmán úr boldogult Iván fia emlékére	200	„	—	„
5. Rendes tagsági díjakat fizettek:				
a) helyben: Hengl József 5 frt, Schneider Márton 5 frt, a soproni izraelita hitközség 3 frt, Schármár János 3 frt, Bauer Antal, Beck Gustav dr., Beer Ede, dr. Bergmann Keresztély, Boninsegna Ferencz, dr. Breuer Mór, Friedrich Lajos, Gebhardt József, Hacker Miksa, dr. Haubner Rezső, Jány Ferencz, Kluge Lajos, Kohn Jakab, dr. Kugel József, Kundt Frigyes, Láng Frigyes, Lederer Brüder, Lenk Lajos, Litfass Károly, Ludwig, Ágoston, Manninger Sándor, Német Zsigmond, Ofner Alajos, Pfeiffer Felix, Pottyondy Miklós, Ritter Vilmos, Schleiffer Gustav, Schöll Gustav, dr. Schreiner Károly, Schwartz Károly, Schwarz Samu, Skarits Mihály, Spiesz Antal, Stark Lajos, Steiner Ignác, Steiner Lipót, Thiering Gyula, dr. Töpler Károly, Vaniss Adolf, Wagner Zsigmond, dr. Wallner Ignác, Weber Vilmos, dr. Winkler Adolf, Willingstorffer Lajos, Wulsten				
Átvitel:	251	frt	—	kr.

Áthozat:		251 frt — kr.
Adolf, Zábrák Dénes, Zwinz Károly urak és Jekelfalussi Sándorné, szül. Bezerédy, Meller Manóné, Némethy-Istóczy Erzsébet, Schaladerer Emma és Weisz Mathild urnók ó nagyságaik 2—2 frttal		120 frt — kr.
b) vidékiek: Bunzlan Adolf Lajta-Sz.-Miklós, Geiszt Lajos Szombathely, Dr. Hecht Ignác Kis-Marton, Pintér Károly Doborján, Riedl Sándor Félserfalu, Schmidt József Kertes, Schummel Nándor Német-Keresztur és Zöhls József Bükk 2—2 frttal		16 frt — kr.
6. Pártoló tagsági díjakat fizettek:		
a) helybeliek: Bartl János 1 frt, Bauer Lajos 50 kr, Bénassy Marczel 50 kr, Biehler Frigyes 1 frt, Bielitz A. 50 kr, Bieringer Sarolta 40 kr, Bischitz Rezső 1 frt, Blum Henrik 1 frt, Blum Náthán 1 frt, Blum Róza 50 kr, Borsch Lajos 1 frt, Böröczffy Dénes és neje 1 frt, Boór Károly 1 frt, Bóth Lajos 50 kr, Breuer J. 50 kr, Breuer Mór 40 kr, Bruckner Pál 2 frt, Csap Imre 50 kr, Czébán Pál 50 kr, Degel Gyula 1 frt, Deutsch Zsiga 2 frt, Dux Samu 50 kr, Engel Lázár 50 kr, Faludy Ad. 1 frt, Feigelstock Miksa gyűjtése 1 frt 10 kr, Feigelstock Jakab 1 frt, Fellner 50 kr, Fränkl Henrik 1 frt, Freiszler Vilmos 50 kr, Friedrich Károlyné 1 frt, Füredy Janka 50 kr, Gerencsér János 50 kr, Gombos Pál 1 frt, Goldner Benő 50 kr, Goldstein Henrik 1 frt, Greilinger Mihály 1 frt, Gróff Sándor 1 frt, Gruber Gyula 20 kr, Gruber Karolina 20 kr, Hacker Lipót 1 frt, Hauer József 2 frt, Habrovsky ezredes 2 frt, Hermann Mihály 50 kr, Hillebrandt Alfréd 1 frt, Hoffner Regina 50 kr, Holndonner Adolf 50 kr, Jaluschka Nándor 50 kr, Kerpel Ignác 70 kr, ifj. Kerpel Ignác 50 kr, Keleti Izsó 2 frt, Kherndl Károly 1 frt, Klaber A. 2 frt, Kohn Mórné 50 kr, Koppasch Teréz 1 frt, Kugler Ede 1 frt 50 kr, Láng Béla 1 frt, Lenk Sándor 1 frt, Leyrer János 50 kr, Marbach Ernő 20 kr, Mayer Zsigmond 30 kr, Mecsér József 2 frt, Meller Iréne 1 frt, Meller Lázár 1 frt, N. N. 1 frt, N. N. 20 kr, Nelky József 2 frt, Németh Márton 1 frt, özv. Petrik Amália 1 frt, Peschak Ferencz 35 kr, Pinkász Ignác		
Átvitel		387 frt — kr.

Áthozat

387 frt — kr.

1 frt, Pollák Mihály 30 kr, Raffensperger Ferencz
1 frt, Reczetáris Ede 1 frt, Riemer József 50 kr,
Rosenheim Sándor 1 frt, Rosenthal Miksa 1 frt,
Rosinger Mór 50 kr, Rozinek János 1 frt, Sax
Benőné 25 kr, Salzer Mór 1 frt, Schwarz Samu
50 kr, Schwingenschlögel Richard 5 frt, Schum-
mel Sándor 50 kr, Schügerl Sándor 1 frt, Spiegel
50 kr, Steiner Albert 1 frt, Steiner Julia 50 kr,
Steiner Samu 50 kr, Stoye György 1 frt, Thier
Ferencz 1 frt, Thirring Rozina 2 frt, Ungár Pál
1 frt, Unger Ferencz 1 frt, Unger Nándor 1 frt,
Weisz Ignác 50 kr, Weisz L. 1 frt, Weissenböck
Ferencz 1 frt, Wilfing Ferencz 1 frt, Winkler
Zsiga 1 frt

90 frt 10 kr.

b) **vidékiek**: Adler Henrik Lakompak 20 kr, Bau-
mann Antal Bécs 1 frt, Bricht Bernát gyűjtése
Sümege 40 frt 30 kr, Braun Miksa F.-Sz.-Miklós
50 kr, Büchler Sándorné Német-Keresztur 20 kr,
ifj. Deutsch József gyűjtése Csornán 7 frt 45 kr.
ifj. Deutsch József második gyűjtése Csornán 1 frt
20 kr, Deutsch Sándor R.-Szemere 50 kr, Ekhardt
József Horpács 50 kr, Firnberg Lipót Lócs 1 frt,
Fischer Fülöp Balaton-Hidvég 2 frt, Frimm János
Körmend 3 frt, Graner Alajos Szabad-Báránd 1
frt, Grosz Henrikné Kis-Czell 2 frt, Heinrich Janka
Szalonak 1 frt, Hirsch Mihály Budapest 5 frt,
Jármy Ödön Laskód 1 frt, Istóczy Irma Sz.-Ke-
reszt 1 frt, Kampits Antal Homok 1 frt, Kmeth
Alajos Kövesd 1 frt, Kóbor Pál Boldog-Asszony
1 frt, Koch József Siklós 1 frt 50 kr, Kocsis
Gyula Kövesd 3 frt, Kohn Miksa Lakompak 15
kr, Kollin Samu Devecser 1 frt, Koprishlovits
Ágoston Bődöskut 2 frt, Lackenbacher Áron Siklós
1 frt, Mihalovits-Wieder Etelka Csongrád 1 frt,
Mörz Károly Zarány 2 frt, Müller Frigyes gyűj-
tése Budapesten 3 frt, Nagy Károly Tót-Keresztur
1 frt, Nagy Lajos Merse 1 frt, Palatin Albert
Ottova 50 kr, Pekkler Nándor Tamási 1 frt, Pi-
nezich János Kertes 1 frt, özv. Pregardt Józsefné
Kis-Martón 1 frt, Rauner Mihály Lépesfalva 50
kr, Schischa Miksa St.-Veit 50 kr, Schlesinger
Lajos Nemes-Ládony 50 kr, Schneider Vilmos
gyűjtése Bődöskut 1 frt 50 kr, Schurmann József

Átvitel

477 frt 10 kr.

Áthozat	477 frt 10 kr.
gyűjtése Nagy-Marton 2 frt 07 kr, Schütz Adalbert Nádasd 50 kr, Schwarz Bernát Kövesd 1 frt, Steinbach János Esztergom 2 frt, Steinbach Floris Esztergom 50 kr, Strobl Ferencz Kapuvár 1 frt, Takács József Répcze-Sz.-György 50 kr, Tomka Sándor Lakócsa 2 frt, Tompa Anna Kis-Czenk 1 frt, Trugly József Torony 1 frt, Wagrاندl József Zemenye 3 frt, Walther József F.-Sz.-Mihály 1 frt	74 frt 57 kr.
7. A 10200 korona papíráradék évi 4 ⁰ / ₀ kamatja . .	208 frt — kr.
8. A 3000 forintnyi magyar urbéri kötelezvény évi 4 ⁰ / ₀ kamatja	120 frt — kr.
9. A 3 darab 100 frtos Tisza-szabályzási 4 ⁰ / ₀ évi kamatja	12 frt — kr.
10. A soproni hitelszövetkezet 24. sz. betétkönyvben elhelyezett tőke évi kamatja	14 frt 39 kr.
11. A múlt évi 15. kiadási napló szám alatt helytelenül kiadásba hozatott Negro-féle posta-utalvány díja	— frt 02 kr.
12. Kroyherr Kristóf péktől az elárusított zsemlye utáni százalék	12 frt — kr.
Összesen	918 frt 08 kr.

II. Kiadás.

1. Dr. Kárpáti Károly titkár urnak levelezési költség fejében	1 frt 21 kr.
2. Pénzutalványok kiváltásánál fizettetett	— frt 14 kr.
3. Segélyösszeg fejében kifizettetett: Horovitz Mór I. A., Rozenits Pál I. A., Goldschmiedt Jenő és Schlesinger Ignác III., Braun Hugó, Heim Miksa, Heinrich Arnold, Kiss Gábor, Pollák Samu és Schwarzenberg Aladár IV., Borsch Károly, Deutsch Dávid, Lomoschitz Sándor V. o. és Horváth József VI. o. t. à 6—6 frt, Spitzer Lajos és Rauner Mihály II. o., Steiner Miksa IV. és Laschitz Henrik V. o. t. à 8—8 frt, Firnberg Salamon IV. o., Németh István V. o., Koch József és Pollák Dávid VII. o., Fischer Miksa, Rechnitzer Ferencz, Schwartz Ernő és Wirth Kálmán VIII. o. à 10—10 frt és Bruckner Nándor III. osztálybeli tanulóknak à 12 frt o. é. s így összesen	208 frt — kr.
3. Weiszböck György tanoda szolgának a helybeli tagoktól behajtott járulékért	6 frt — kr.
4. Az ipar- és segélyszövetkezet 24-ik sz. könyvben elhelyeztetett	702 frt 73 kr.
Összesen	918 frt 08 kr.

III. Vagyonállás kimutatása 1897. évi június hó 1.-jével.

1. 2 darab 1000 frtról szóló adómentes földteherment. kötvény 07,901. és 07,902 számmal à 97,25 k.	1945 frt — kr.
2. 10 darab 100 frtról szóló földteherment. kötvény 04001, 2, 3, 4 és 5. 35988 és 89. továbbá 04238, 39 és 40 számmal à 97,25 k.	972 frt 50 kr.
3. 3 darab Tisza-szabályzási kötvény 2541,078, 2548,020 és 3264,047 sz. à 140	420 frt — kr.
4. 10 darab 1000 koronáról szóló 4% korona járadék kötvény D. 238732—738: 285143., 419543; 492176 à 99,60 k.	4980 frt — kr.
5. 2 darab 200 koronáról szóló 4% korona. járadék kötvény B. sz. 109,651 és 130,144 számmal à 99,60 k.	199 frt 20 kr.
6. A 24-ik sz. ipar- és kereskedelmi szövetkezést betét- könyvben elhelyezve van	1190 frt 03 kr.
Összesen	9706 frt 73 kr.

azaz kilenczezerhét-százhat forint és 73 krajczár osztrák értékben.

Sopron, 1897. évi június hó 1.-jén.

Ulber Mátyás,
pénztáros.

B) Főreáliskolai betegápoló-szoba-alap.

I. Bevétel.

1. A soproni takarékpénztártól az 1896. év tiszta nye- reségéből	25 frt — kr.
2. Nagyságos virtsologi Rupprecht Kálmán urtól bol- dogult Iván fia emlékeül.	300 frt — kr.
3. A helybeli áll. főreáliskola VII. oszt. helyiségét igénybe vett aktrajzolók társaságától	6 frt — kr.
4. Meiszl György ur Budapesten és Patzenhofer Alfréd cs. és k. huszárhadnagy úrtól Szabadhegyen 5—5 frt	10 frt — kr.
5. Raidl Sándor tanár úrtól Brassó és Hegedüs Gyula főmérnök úrtól Sopronban 2—2 frt.	4 frt — kr.
6. Keleti Izsó mérnök úr Sopron 1 frt és Szegő Ár- min s Szalay Lajos kir. mérnök uraktól Sop- ronba 50—50 kr.	2 frt — kr.
7. A 2000 korona járadék kötvény 4% évi kamatja	40 frt — kr.
8. A tak. és kölcsön-egylet 6785-ik sz. könyvben el- helyezett tőke kamatja	18 frt 08 kr.
Összesen	405 frt 08 kr.

II. Kiadás.

1. A tak. és kölcsön-egyletnél a 6785-ik sz. könyvecs- kében elhelyezett	404 frt 87 kr.
Átvitel	404 frt 87 kr.

	Áthozat	404 frt 87 kr.
2. Meiszl György, Raidl Sándor és Patzenhofer Alfréd urak pénztartalványaik kiváltásánál fizettetett . .		— frt 06 kr.
3. Ugyanazok szelvényei átküldésénél felhasznált postabélyegre		— frt 15 kr.
	Összesen	405 frt 08 kr.

III. Vagyonállás kimutatása 1897. évi június 1.-jével.

1. 2 darab 1000 kcoronáról szóló korona járadék kötvény	
D. betű 123371. és 187781. számu à 99,60 . . .	996 frt — kr.
2. A 6785. sz. tak. és kölcsön-egyleti könyvben elhelyezve van	847 frt 77 kr.
	Összesen 1843 frt 77 kr.

azaz egyezernyolczszáznegyvenhárom forint és 77 kr. osztrák értékben.

Sopron, 1897. évi június hó 1.-jén.

Ulber Mátyás,
pénztáros.

C) „Deák Ferencz“-ösztöndíjalap.

(Kezeli Mally Nándor tanár.)

Bevétel.

A 342. sz. betéti könyvecske szerint a helybeli ipar- és keresk. segélyszövetkezetnél 1896. június 30.-án el volt helyezve	175.76 frt
Ezen tőke, valamint az 1896. decz. 7.-én befektetett 21 frt tőkének kamatja	7.58 „
A soproni kir. adóhivatalnál letett 2100 kor. értékű tőkének 1896. június 1.-jétől 1897. május 31.-éig járó kamatja .	42.— „
	Összesen . . 225.34 frt

Kiadás.

A 342. sz. betéti könyvecske szerint elhelyezve	183.34 frt
Thurner Mihály VII. oszt. t. jutalma	42.— „
	Összesen . . 225.34 frt

Az alap összes vagyona ma **1233 frt 34 kr.**

A múlt évi zárszámadásban kimutatott 176.15 frt és a jelen számadásban felvett 175.76 frt között mutatkozó 39 krnyi különbözet a pénzüintézet által nyújtott kamatláb leszállításából származik.

D) Zászló-alap.

(Kezeli Mally Nándor tanár.)

1896. június hó 30-án az alap vagyona a soproni ipar- és keresk. segélyszövetkezet 341. sz. betéti könyvecske szerint volt	47.16	frt
Ezen tőke kamatja (4.5%) 1897. június 30.-áig	1.84	„
Az alap összes vagyona tehát . .	<u>49.—</u>	frt

E) „Utazási- és Kirándulási-Segélyalap.”

(Kezeli Mally Nándor tanár.)

Bevétel.

I. A) osztály gyűjtése	6.12	frt
I. B) „ „	9.74	„
II. „ „	14.04	„
III. „ „	5.40	„
IV. „ „	11.63	„
V. „ „	13.13	„
VI. „ „	8.05	„
VII. „ „	9.60	„
N. N. adománya	—20	„
Az 1897. június 12.-i tornaverseny és tánczmulatság tiszta jövedelme	35.55	„
Múlt évi vagyoni állapot	265.84	„
Ez utóbbi tőke kamatja	9.56	„
Összesen . .	<u>388.86</u>	frt

Kiadás.

1. A játéktér helyreállítása	51.—	frt
2. Millenniumi kiállításra való kirándulás alkalmával 6 tanuló segélyezése . .	62.—	„
3. A soproni ipar- és keresk. segélyszövetk. 1731. sz. betéti könyvében . .	275.86	„
Összesen . .	<u>388.86</u>	frt

Az alap mai vagyona **275 frt 86 kr.**

S e g é l y e z é s e k.

a) Ösztöndíjasok.

A lefolyt tanévben következő tanulók élveztek ösztöndíjakat:

Sorszám	A tanuló neve	Osztály, melybe jár	Az ösztöndíj		Az ösztöndíj adományozója	Az adományozás kelte és száma
			c z i m e	öss- szege		
1	Thier Ferencz	V.	Rosenfeld Jakab- féle	125	Sopron sz. kir. város tanácsa	11,350—1896.
2	Kollin Mór	VI.	» » »	125	»	» »
3	Deutsch Adolf	IV.	Rosenfeld Katalin- féle	125	»	» »
4	Jaluschka Lajos	VI.	» » »	125	»	» »
5	Friedrich Nándor	V.	Patzenhofer-féle	100	»	» »
6	Böröczffy Kálmán	IV.	Böröczffy Antal-féle	250	Somogy megye köztörvény- hatósága	4192—1896.
7	Bauer Dezső	Ia.	A jövedéki birság- alap feleslegéből	60	M. kir. pénzügy- ministerium	56.288—1894.
8	Horváth Ernő	VI.	Lippai győri püspök-féle	150	Vall. és közokt. m. kir. Minister	22,124—1893.
9	Takács Ferencz	V.	Soproni főreáliskolai	150	»	1333—1893.

Összesen : 1210 frt értékben.

b) Tandijmentesek

Tandijmentesek voltak a letolyt tanév végén:

A tanuló neve	Egész v. fél tandijmentes	A tandijmentesség kelete és száma	A tanuló neve	Egész v. fél tandijmentes	A tandijmentesség kelete és száma
I. a. osztály.			25. Kiss Gábor	fél	434—1896.-ig.
Fürst Samu	fél	90—1897.-ig.	Pollak Samu	"	478—1895.-ig.
Grüner Géza	"	" "	Schwarzenberg Alad.	egész	434—1896.-ig.
Hackl Antal	"	" "	Steiner Miksa	"	12170—1894. V. K. M.
Kollwenz Géza	egész	434—1896.-ig.	V. osztály.		
5. Kollwenz Ödön	"	" "	Borsch Károly	fél	434—1896.-ig.
I. b. osztály.			30. Deutsch Dávid	"	478—1895.-ig.
Eichinger Károly	fél	90—1897.-ig.	Friedrich Nándor	egész	" "
Mally Nándor	egész	434—1896.-ig.	Laschitz Henrik	"	" "
Szakonyi Győző	fél	90—1897.-ig.	Németh István	"	76—1896.-ig.
Vendl Aladár	egész	434—1896.-ig.	Takács Ferencz	"	44403—1893. V. K. M.
II. osztály.			35. Thier Ferencz	"	478—1895.-ig.
10. Gruber Gyula	fél	76—1896.-ig.	VI. osztály.		
Mika Károly	egész	478—1895.-ig.	Bricht Jenő	fél	478—1895.-ig.
Rauner Mihály	"	434—1896.-ig.	Horváth József	"	44403—1893. V. K. M.
Spitzer Lajos	"	76—1896.-ig.	Jaluschka Lajos	egész	" " "
Winkler Andor	"	478—1895.-ig.	Kollin Mór	"	14688—1892. V. K. M.
III. osztály.			40. Mihálovics Ferencz	fél	" " "
15. Bruckner Nándor	egész	76—1896.-ig.	VII. osztály.		
Dorfmeister János	"	434—1896.-ig.	Horváth Ernő	egész	12642—1891. V. K. M.
Goldschmiedt Jenő	fél	8606—1893. V. K. M.	Pitroff Aladár	fél	14698—1892. "
Schlesinger Ignác	egész	478—1895.-ig.	Pollák Dávid	egész	16079—1894. "
IV. osztály.			Thurner Ferencz	"	478—1895.-ig.
Bella Jenő	egész	434—1896.-ig.	45. Thurner Mihály	"	" " "
20. Braun Hugó	fél	" "	VIII. osztály.		
Deutsch Adoif	egész	" "	Fischer Miksa	egész	14403—1893. V. K. M.
Firnberg Salamon	"	478—1895.-ig.	Rechnitzer Ferencz	"	478—1895.-ig.
Heim Miksa	fél	30250—1893. V. K. M.	Rosenheim Samu	fél	" "
Heinrich Arnold	"	90—1897.-ig.	Schwarz Ernő	egész	76—1896.-ig.
			50. Wirth Kálmán	"	478—1895.-ig.

31 tanuló részesült eszerint egész- és 19 tanuló féltandijmentességben. Évvégi bizonyítványa alapján azonban 2 tanuló elveszti egész- és 2 tanuló féltandijmentességét.

c) Jutalomkönyvek.

Wodianer F. és Fiai urak (Lampel Róbert budapesti könyvkereskedő cég) a lefolyt tanév végén történendő kiosztás céljából 5 darab jutalomkönyvet — mindannyi hasznos és ismeretterjesztő ifjúsági irat — bocsátottak a főreáliskolai igazgatóság rendelkezésére. Mikor ezúttal is őszinte köszönetet mondok a nemesszívű adakozóknak, közlöm azon tanulók neveit, kiket a tanári kar jutalmazásra érdemesnek ítelt:

Horváth Ernő VII. o. t.

Thurner Ferencz VII. o. t.

Jaluschka Lajos VI. o. t.

Friedrich Nándor V. o. t.

Steiner Miksa IV. o. t.

d) Egyéb segélyezések.

1. A „Segélyegyesület“ a lefolyt tanévben a következő tanulókat részesítette pénzbeli segélyben:

Egyenkint **6 frtot** kapott:

Horovitz Mór I. a. o. t.

Rozenitsch Pál I. a. o. t.

Goldschmiedt Jenő III. o. t.

Schlesinger Ignác III. o. t.

Braun Hugó IV. o. t.

Heim Miksa IV. o. t.

Heinrich Arnold IV. o. t.

Kiss Gábor IV. o. t.

Pollák Samu IV. o. t.

Schwarenberg Aladár IV. o. t.

Borsch Károly V. o. t.

Deutsch Dávid V. o. t.

Lomoschitz Sándor V. o. t.

Horváth József VI. o. t.

Egyenkint **8 frtot** kapott:

Spitzer Lajos II. o. t.

Rauner Mihály II. o. t.

Steiner Miksa IV. o. t.

Laschitz Henrik V. o. t.

Egyenkint **10 frtot** kapott:

Firnberg Salamon IV. o. t.

Németh István V. o. t.

Koch József VII. o. t.

Pollák Dávid VII. o. t.

Fischer Miksa VIII. o. t.

Rechnitzer Ferencz VIII. o. t.

Echwarz Ernő VIII. o. t.

Wirth Kálmán VIII. o. t.

12 frtot kapott:

Bruckner Nándor III. o. t.

Összesen 208 frt.

2. A „Deák-Ferencz“ ösztöndíjalap 42 frtnyi ösztöndíját a tanári kar Thurner Mihály VII. oszt. tanulónak ítélte oda, mint olyan-
nak, ki nem magyar-ajku létére a magyar nyelvből kiváló haladást mutat.

3. Az „Utazási és kirándulási segélyalap“ jövedelméből a lefolyt tanév elején 6 tanuló részesült összesen 62 frt segélyben, a mikor ugyanis 4 tanár vezetése alatt az intézetnek 43 tanulója a mil-lenniumi kiállítás megtekintésére Budapestre rándult.

XI.

A »Berzsenyi-kör« működése a jelen tanévben.

Az V.—VIII. osztályba járó ifjak (összesen 69-en) Berzsenyi-köre mint minden tanévben, most is október 1.-én kezdte meg működését. A kör élén alulírt elnök vezetése alatt a következő tisztikar állott:

Főjegyző: Schwarz Ernő VIII. o. t.

Főkönyvtáros: Litfass Győző VIII. o. t.

Pénztáros: Stiskalek Károly VIII. o. t.

Ellenőr: Thurner Ferencz VII. o. t.

Háznagy: Schmidt Béla VIII. o. t.

Aljegyző: Litfass Ernő VI. o. t.

I. alkönyvtáros: Pittroff Aladár VII. o. t.

II. „ „ Jaluschka Lajos VI. o. t.

A kör összesen 19 ülést tartott, még pedig 14 rendes, 1 rendkívüli, 1 díszülést és 3 ünnepélyt. (Az ünnepélyek műsorát lásd a Hálaadó istenítiszteletek és ünnepélyek cím alatt).

A díszülést a kör 25 éves fennállásának emlékére tartotta május havában. Egyszerűen, de szépen és hazafiasan fejezték ki érzelmeiket a kör tagjai. Először is Rechnitzer F. VIII. o. t. lépett elő és csinos beszédben méltatta Berzsenyi irodalmi működését, utána Petrik A. V. o. t. szavalt a 10 koronás arannyal jutalmazott lendületes ódáját „Berzsenyihez“, majd Schwarz E. VIII. o. t. vázolta a kör 25 éves történetét, végre a kör tagjai elénekelték a himnust.

Állandó tárgyként a kör tagjai a magyar dráma fokozatos fejlődését fejtegették olyképen, hogy minden gyűlésen egy tag fejtegette az előre megállapított tételt. Fejtegettek: Schwarz E. VIII. o. t. (A magyar dráma keletkezése; Kisfaludy K. köre), Rechnitzer F. VIII. o. t. (Kisfaludy K.), Meller S. VIII. o. t. (A magyar iskola drámák), Rosenheim S. VIII. o. t. (Katona Bánk bánja), Hirsch H. VIII. o. t. (Szigligeti), Petrik A. V. o. t. (Szigligeti követői) és Fischer M. VIII. o. t. (Hugo és Teleki).

Más tételt fejtegettek Mihálovits F. VI. o. t. (Garay Kontja) és Kopstein Zs. VIII. o. t. (Gravelotte St. Privati ütközet). A fejtegetéseket a kör tagjai (hármán-hármán) meg is bírálták, s a bírálók közül különösen ki kell emelnem Rechnitzer F. VIII. o. tanulót talpra esett nézeteiért.

A fejtegetéseken kívül még 14 munka érkezett be jelige alatt, közülök azonban a kör csak 1 elbeszélést (Litfass E. VI. o. t. „Sápadt leány“-át), 2 verset (Petrik A. V. o. t. „Egy sírhalom“ és „Csalódások“ cz.) és 1 fordítást (ugyancsak Petrik A.) fogadott el.

Ugyanitt említem fel a pályatételeket. Összesen 2 tétel volt kitűzve:

1. Berzsényi ódaköltészete; díj egy 20 fr.-os arany. A tételre két pályamű érkezett be. A díjat a „Nagy eszmék nagy embereket szülnek“ cz. nyerte el. Szerzője Rechnitzer F. VIII. o. t. volt. A másik munka szerzője — Schwarz E. VIII. o. t. — dicséretben részesült.

2. Széchenyi írói működése; díj egy 20 koronás arany. A tételre csak 1 pályamunka érkezett be. A bíráló bizottság a pályaművet dicséretre méltónak tartotta, de a díjat nem adta ki. A munka szerzője Rechnitzer F. VIII. o. t. volt.

Ezekén kívül az elnök Petrik A. V. o. t. „Berzsényi“ ódáját egy 10 koronás arannyal jutalmazta meg.

Szavalat volt összesen 39. Szavaltak: Schwarz E. VIII. o. t. 8-szor, Thurner M. VII. o. t. 6-szor, Hecht A. VI. o. t. 5-ször, Pittroff A. VII. o. t., Litfass E. és Kosch L. VI. o. t. 3—3-szor, Rosenheim S. VIII. o. t., Pollák D. V. o. t., Horvát J. Mihálovits VI. o. t. és Friedrich N. V. o. t. 2—2-szer. Volt május havában egy verseny-szavalat is. A komoly irányun Schwarz E. VIII. o. t., Thurner M. és Pollák D. VII. o. t. és Hecht A. VI. o. t. vettek részt, a humoroson pedig Kosch L. VI. o. t. és Pittroff A. VII. o. t. A bíráló bizottság — Dr. Wallner I. igazgató, Horvát Rezső tanár és az elnök — a humoros szavalatok egyikét sem tartotta díjazhatónak, a másiknál a díjat Schwarz Ernőnek ítélte nem annyira a jó szavalat, mint a nagy szorgalom kitüntetésére.

A kör könyvtára a jelen tanévben is tetemesen gyarapodott, még pedig vétel útján 46 kötettel és 1 füzetrel, ajándék útján pedig 2 kötettel (az Uj Idők kiadóhivatalának ajándéka) és 13 füzetrel (Dr. Vízota Gyula elnök ajándéka) összesen átlag 120 frtnyi értékben. Az elnök csakis közhasznú, az ifjak műveltségét és szellemi látókörét öregbítő könyveket szerzett meg a könyvtár számára.

A vétel útján szerzett könyvek jegyzéke: Beöthy Zs., „Képes Irodalmi történet“ 2 kötet. — Arany János, „Összes Munkái“ 8 k. — Szilády Áron, „Régi Magyar Költők Tára“ 4 k. — Simonyi Zsigmond „Határozók“ 1 k. — Erdődi Sándor, „Kurucz nóták“ 1 k. — Teleky László, „Kegyencz“ 1 frt. — Koronczy Imre, „Anthologia“ 1 k. — Rupp Kornél, „Magyar Írásbeli Feladatok“ 1 k. — Toncs Gusztáv, „Mikes Kelemen élete“ 1 k., 2 pld. — Morvay Győző, „Magyarázó tanulmány az ember tragédiájához“ 1 k. — Kondor József, „Két tanulmány“ (Csokonai,

Lenau) 1 k. — Baján Mihály, „Redők az élet ábrázatáról“ 1 k. — Eötvös J., „Gondolatok“ 1 k. — Fraknoi, „Mátyás király élete“ 1 k. — Fraknoi, „Martinovics és társainak összeesküvése“ 1 k. — Gindely és Acsády, „Bethlen Gábor és udvara“ 1 k. — II. Rákóczy Ferencz emlékiratai 1 k. — Zichy Antal, „Széchenyi István“ 2 k. — Deák Ferencz, emlékezete 2 k. — Shakespeare Színművei (illusztrálva) 4 k. — Toldy F., Munkái 8 k. — A Pallas (nagy) Lexikona XIII. és XIV. kötet (2) k. — „Uj Idők“ 1 évf. — „Képes Folyóirat“ 1 évf. — „Magyar Szalon“ 1 évf. — „Magyar Nyelvőr“ 1 évf.

Az ajándékozott könyvek jegyzéke: Szabó Jenő, „Ujabb Versek“ 1 köt. — Erdélyi Zoltán, „Epizódok“ 1 köt. — Bayer Ferencz, „Czuczor G. élete és művei“ 1 f. — Lessing, „Nathan der Weise“ 1 f. — Brankovits Gy., „Shakespeare jellemképei“ 1 f. — Endrődi S., „Heine költeményei“ 2 f. — Katona J., „Bánk-bán“ 1 f. — Koltai V., „Ujabb angol költők“ 1 f. — Ferenczy J., „Emlékbeszéd Tóth K. felett“ 1 f. — Trefort A., „Emlékbeszéd Lukács M. felett“ 1 f. — Kisfaludy K., „Irene“ 1 f. — Hugó R., „Bankár és báró“ 1 f. — Csiky G., „Athalia“ 1 f. — Szigligeti Ede, „Liliomfi“ 1 f.

A kör vagyoni állapotát a következőkben mutatom be:

B e v é t e l :

Tagsági díjak, adakozás stb.	191 frt 53 kr.
A 6934. sz. takarékpénztári könyvben	26 frt 25 kr.
Összesen . . .	217 frt 78 kr.
	216 frt 74 kr.
Tehát fenmarad	1 frt 04 kr.

K i a d á s :

Könyvekre és kötésre	141 frt 44 kr.
Pályadíjakra	29 frt 06 kr.
Ünnepélyekre	19 frt 99 kr.
A 6234. sz. takarékpénztári könyvben	26 frt 25 kr.
Összesen . . .	216 frt 74 kr.

Végül megjegyzem, hogy dr. Kárpáti úr, tanártársam, január hónapban helyettem vezette, s továbbá dr. Wallner I. igazgató úr, Horvát Rezső és Vendl Aladár tanár urak többször látogatták a kört.

Dr. Viszota Gyula,
a Berzsenyi kör elnöke.

XII.

Fontosabb rendeletek.

1. 303. ig. 624. főig. 26392/1896. v. k. m. sz. Bella Lajos tanár a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába neveztetik ki.

2. 313. ig. 662. főig. 22771/1896. v. k. min. sz. A főreáliskolai épületnek zászlóval és zászlótartó-rúddal való ellátására, valamint a torna- és díszterem falazatának kijavítására összesen 112 frt 24 kr. engedélyeztetik.

3. 340. ig. 497. főig. 28546. v. k. min. sz. Horvát Rezső tanár év-ötödös pótlékai visszahatólag 1888. aug. 1.-jétől fognak számíttatni.

4. 349. ig. 828. főig. 36694. v. k. min. sz. Kaltenböck Ferencz, soproni főreáliskolai V. oszt. tanuló rossz magaviseleteért a soproni áll. főreáliskolából kizáratik.

5. 367. ig. 876. főig. 14456. v. k. min. sz. A főreáliskolának bútorzattal való folytatólagos felszerelésére 2249 frt 80 kr. engedélyeztetik.

6. 375. ig. 887. főig. 1940. eln. v. k. min. sz. A tankönyvek meg-bírálásáról, engedélyezéséről és használatba vételéről szóló szabályzat küldetik meg.

7. 426. ig. 1054. főig. 48333. v. k. min. sz. A latin nyelv tanításával a VII. és VIII. oszt.-ban Király Béla, az V. és VI. oszt.-ban Bothár Dániel ág. h. evang. főgymnasiumi tanárok bízatnak meg megfelelő jutalomdíj mellett (800 frt).

8. 471. ig. 1261. főig. 51134 v. k. min. sz. Dr. Kárpáti Károly és dr. Mika Károly tanárok bízatnak meg a tornatanítással.

9. 509. ig. 1335. főig. 58408. v. k. min. sz. Salamin Leo igazgató-nak két heti szabadság engedélyeztetik.

10. 510 ig. 1337. főig. 58337. v. k. min. sz. Társulatoknak, egyleteknek vagy egyeseknek az intézeti épület helyiségeit jótékonycélú előadások tartására az igazgató engedheti át saját hatáskörében.

11. 535. ig. 1406. főig. 51903 v. k. min. sz. A tornaterem felszere-lésére 200 frt engedélyeztetik.

12. 538. ig. 1395. főig. 61604. v. k. min. sz. Ismétlő tanulónak év-végi bizonyítványára bukása esetén ez vezetendő rá: „Az osztályt nem ismételheti“.

13. 577. ig. 1482. főig. 64881 v. k. min. sz. Mally Nándor tanár a IX. fizetési osztály 1. fokozatába léptették elő.

14. 580 ig. 1466. főig. 68695 v. k. min. sz. Elismerés és köszönet nyilváníttatik a tanintézetek monografiáinak tiszta ügyszeretettől vezérelt megírásáért. (A soproni áll. főreáliskola monografiáját dr. Kárpáti Károly tanár írta meg.) L. 25. pont alatt.

15. 583. ig. 1495. főig. 68793. v. k. min. sz. Seemann Kálmán tanárnak megengedtetik, hogy a rendkívüli szabadkézi rajzot és festészetet önként jelentkező tanulóknak heti 2 órában tanítsa.

16. 590. ig. 1518. főig. 69122. v. k. min. sz. Salamin Leo igazgató nyugdíjaztatik.

17. 48. ig. 115/1897. főig. sz. Megengedtetik, hogy az I. A) és I. B) osztályban dr. Mika Károly tanár együttes órákban tanítsa a természetrajzot.

18. 58. ig. 130. főig. 199/1897. v. k. min. sz. A nmélt. Minister úr jóváhagyja a főigazgatóság azon intézkedését, hogy dr. Wallner Ignác r. tanárra bízta a soproni áll. főreáliskola ideiglenes vezetését és neveztet bízta meg ezen intézet igazgatói teendőinek ideiglenes ellátásával.

19. 70. ig. ad 1489/1894. v. k. min. eln. sz. Jókai Mór összes műveinek 41—50. kötetei küldetnek meg.

20. 85. ig. 177/1897. főig. 36894/1896. v. k. min. sz. A magas Ministerium az 1855/96. évi érettségi vizsgálatnak rendben való lefolyását megnyugvással vette tudomásul.

21. 221. ig. 422. főig. 26950. v. k. min. sz. Szántó Sándor neveztetik ki rendes iskolaszolgává a soproni áll. főreáliskolához.

22. 274. ig. 530. főig. 32369. v. k. min. sz. Ő Felsége a soproni áll. főreáliskola rendes igazgatójává dr. Wallner Ignác r. tanárt és igazgató-helyettest nevezte ki.

23. 277. ig. 532. főig. 32136. v. k. min. sz. Dr. Bäumel Ede tanár a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába neveztetik ki.

24. 89/1897. ig. 73886/1896. földm. min. sz. Magyarország geológiai térképe küldetik meg.

25. Dr. Kárpáti Károlytól „a monografia elkészítését és megírását teljes mértékben méltányoló elismeréssel és köszönettel“ vette a megküldött tiszteletpéldányt ngos dr. Németh Antal győrtankerületi kir. főigazgató úr 167/1896. sz. a.; köszönetet a monografia megírásáért mondott külön még a nmélt. vall. és közokt. miniszter úr is (ad 207/1896. főig. sz.), egy tiszteletpéldány megküldéseért pedig jegyzőkönyvi köszönetet mondott Sopron sz. kir. város tanácsa, mely egyszersmind a műnek a városi levéltárban való elhelyezését is elhatározta. A főreáliskola tanári kara 1896. január 25-án tartott rendkívüli értekezlete alkalmával egyhangúlag „öszinte köszönetét és teljes elismerését fejezi ki dr. Kárpátinak gondos és fáradságos munkájáért“.

XIII.

A soproni áll. főreáliskolában használt tankönyvek
jegyzéke.

I. osztály.

	Ára
Ihász-Barbarics: Magyar Nyelvtan (60,015—94)	1.—
Tomor-Váradi: Magyar Olvasókönyv I. r. (25,518—95)	—90
Fleischhacker-Kárpáti: Német Nyelvtan (22,986—95)	1.—
" " Német Olvasók. I. r. (14,085—93)	1.20
Báthory N.: Állat-növénytan I. r. (8162—92)	1.20
Cherven-Schneider: Földrajz I. r. (2769—95)	—80
Gerevich-Orbók: Számтан (31,836—04)	1.50
Kiss E. János: Geometriai Alaktan I. r. (15,363—94)	1.—

II. osztály.

Ihász-Barbarics: Magyar nyelvtan (L. fent)	1.—
Tomor-Váradi: Magy. Olvasókönyv II. r. (48,241—93)	1.—
Fleischhacker-Kárpáti: Német Nyelvtan (L. fent)	1.—
" " Német Olvasók. II. r. (14,085—93)	1.20
Báthory N.: Állat-növénytan II. r. (8162—92)	1.20
Cherven Schneider: Földrajz II. r. (60139—94)	—.80
Gerevich-Orbók; Számтан (L. fent)	1.50
Kiss E. János: Geometriai Alaktan II. r. (15,362—94)	1.—

III. osztály.

Ihász-Barbarics: Magy. Nyelvtan (L. fent)	1.—
Tomor-Váradi: Magy. Olvasókönyv III, r. (51,923—92)	1.20
Fleischhacker-Kárpáti: Német Nyelvtan L. fent)	1.—
" " Német Olvasók. III. r. (9716—94)	1.60
Hofer K.: Módsz. Franczia Nyelvtan I. rész (20,966—1888)	—.80

	Ára
Salamin L.: Francia Olvasmányok (2375—1881)	2.20
Schmidt: Phys. Földrajz. (4302—1896)	—80
Gaál-Helmár: Magyarország Története (19,481—92)	—80
Gerevich-Orbók: Számtan (L. fent)	1.50
Kiss E. János: Constructiv Planimetria	2.40

IV. osztály.

Lehr: Arany „Toldi“-ja (51,992—92)	—80
Dengi: Magyar Stilisztika (15,476—1889)	—80
Fleischhacker-Kárpáti: Német Nyelvtan (L. fent)	1.—
„ „ Ném Olvasók. IV. r. (22,982—95)	1.60
Hofer: Módsz. Francia Nyelvtan II. r. (8717—1880)	—90
Salamin L.: Francia Olvasmányok (L. fent)	2.20
Dr. Hankó-Szterényi: A Chemie Elemei (39,690—1889)	—80
Chlerven-Schneider: Osztr.-magy. Monarchia (25,407—95)	—70
Schneider: Európa Ismertetése (8634—1886)	—24
Mocnik-Klamarik-Wagner: Algebra (33,231—1896)	2.—
Kiss E. János: Constructiv Planimetria (L. fent)	2.40

V. osztály.

Névy: Írásművek Elmélete (20,966—1888)	1.60
„ Olvasmányok hozzá (6342—1893)	1.80
„ Stilisztika II. r. (Szerkezetan) (20966—1888)	1.20
Heinrich G.: Német Olvasókönyv I. r. (15,027—84)	1.40
Hofer: Rendszeres Francia Nyelvtan (20,791—91)	1.20
„ Gyakorlókönyv hozzá (53,881—91)	—90
Salamin L.: Francia Olvasmányok (L. fent)	2.20
Reichenhaller: Chemia I. r. (41,442—90)	—90
Ribáry: Világtörténet I. r. (10,201—92)	—80
„ Pótfüzet hozzá	—20
Roth: Növénytan Alapvonalai (53,167—91)	1.20
Močnik-Klamarik-Wagner: Algebra (L. fent)	2.—
„ „ „ Geometria (45,901—93)	2.40
Kiss E. János: Gyakorl. Ábrázoló Geometria I. r. (10,184—92)	1.20

VI. osztály.

Névy: Írásművek Elmélete (L. fent)	1.60
„ Olvasmányok hozzá (L. fent)	1.80
Heinrich G.: Német Olvasókönyv II. r. (3143—95)	1.40
Hofer: Rendszeres Francia Nyelvtan (L. fent)	1.20
„ Gyakorlókönyv hozzá (L. fent)	—90
Salamin L.: Francia Olvasmányok (L. fent)	2.20
Reichenhaller: Chemia II. r. (41,442—90)	—90
Ribáry: Világtörténet II. r. (25,410—95)	1.—

	Ára
Roth: Állattan Alapvonalai (53,167—91.)	1.20
Močnik-Klamarik-Wagner: Algebra (L. fent)	2.—
„ „ „ Geometria (L. fent)	2.40
Suppan: Ábráz. Geometria II. r. (20,127—1882.)	1.40

VII. osztály.

Beöthy: A Magy. Nemz. Irodalom Tört. I. r. (49,934—91.) . .	2.50
Heinrich G.: Német Olvasókönyv III. r. (20,027)—94.) . . .	1.80
Salamin L.: Francia olvasmányok (L. fent)	2.20
Ribáry: Világtörténet III. r. (25,410—95.)	1.—
Roth: Asvány- és Közettan (26,130—1886.)	1.40
Fehér J.: Kísérleti Természettan (53,167—91.)	2.80
Močnik-Klamarik-Wagner: Algebra (L. fent)	2.—
„ „ „ Geometria (L. fent)	2.40
Suppan: Ábráz. Geometria III. r. (20,127—1882)	1.40

VIII. osztály.

Beöthy: A Magy. Nemz. Irodalom Tört. II. r. (49,934—91.) .	2.50
Heinrich G.: Német Olvasókönyv III. r. (L. fent)	1.80
Salamin L.: Francia olvasmányok (L. fent)	2.20
Sárffy: Lélektan és Logika (18,763—92.)	1.—
Ribáry: Magyarország Oknyom. Története (20,472—91.) . ,	2.—
Fehér J.: Kísérleti Természettan (L. fent)	2.80
Močnik-Klamarik-Wagner: Algebra (L. fent)	2.—
„ „ „ Geometria (L. fent)	2.40
Suppan: Ábráz. Geometria III. r. (L. fent)	1.40

Latin könyvek.

Pirchala: Latin Nyelvtan (reálisk. szám.) I. r. (5031—1888.) .	—70
„ „ „ „ „ II. r. (5031—1888.) .	—70
„ „ „ „ „ Olvasmányok (568—1884.)	1.20
David Pozder: Anthologia (54, 799—1802.)	1.—
Köpesdi: Cicero Vél. Levelei (2993—1887.)	—85
Holub: Sallustius: De Coujur. Catilinae (9009—1895)	—60
Veres: Virgilius (36,968—1888.)	—80
Köpesdi: Cicero: Orat. in Catilinam (43,269—1886.)	—60
Schultz-David: Latin Nyelvtan és Mondattan (55,345—1896) .	1.20
„ „ „ „ „ Latin Gyakorlókönyv (50,758—1895.)	1.20
Ring: Tacitus: Agricola (54,804—1889.)	—40
Gyurits: Horatius: I. Carmina (15,746—85.)	—60
„ „ „ „ „ II. Satirae et epistolae (19,990—82)	—60
Köpesdi: Cicero 7 beszédje (17759—1887.)	—84

Hittani könyvek.

Katholikusok számára:

	Ára
Középkatekizmus	—40
Roder: Bibliai Történetek	—53
Pokorny: Szertartások	—80
Vincze: Vallástan	—90
„ Erkölcsstan	—80
Katholikus egyházi énekek	—25

Evangelikusok számára:

Bereczky: Bibliai Történetek	—40
„ Ker. Hittan és Erkölcsstan	—50
Bancsó: Hit- és Erkölcsstan	—75

Izraeliták számára:

Schlesinger és Halász: Vezérfonal	—65
Dr. Goldberg: A zsidók története	—70
A héber szövegű biblia	—90

Segédkönyvek.

Luther: Logarok (24,284—92.)	1·20
Ádám: „	—60
Ballagi: Magyar és Német Zsebszótár	1·40
Helmár: Magyarország történeti térképe	—20
Jausz: Iskolai Történeti Atlasz	4·60
Holub-Köpesdi: Magyar és Latin Szótár	5—
Lange-Cherven: Iskolai Atlasz (70,941—95.)	1—
Dr. Németh A.: Magyar és Német Szótár	1·20
Polgár Gy. Ókori hitélet (képgyűjtemény) (36,232—96.)	1·80

XIV.

A jövő tanévre s a tanulók fölvételére vonatkozó közlemények.

Tanulók a főreáliskola bármely osztályába felvehetők, ha ki tudják mutatni, hogy az előző osztályt egy nyilvános reáliskolán legalább is elégséges eredménnyel végezték.

Gymnasiumból vagy polgári iskolából átlépni szándékozó tanulók csak úgy vehetők fel, ha azon tantárgyakból, melyek a reáliskolán az előző években taníttattak, amaz iskolában pedig, melyből átlépnek, nem, felvételi vizsgát tesznek.

Egyik tanintézetből a másikba az átlépés rendszeren csak a tanév kezdetén történhetik. Évközben más intézetből jövő tanuló a tanári testület határozata alapján csak a változtatás okainak igazolása mellett vehető fel.

Kereskedelmi, katonai vagy más szakiskolából a reáliskolába átlépni szándékozók felvételükért a nmlt. vallás és közokt. m. kir. Ministeriumhoz tartoznak folyamodni és az erre vonatkozó folyamodványt a reáliskola igazgatóságánál nyújtják be.

A felvételi vizsgálat díja 10 frt.

A tanintézet I. osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9. évet betöltötte és 12 évnél nem idősebb. Tizenkét évesnél idősebb tanuló felvétele felett a tanári testület határoz. A fölvételhez megkiváncatlik minden tanulótól, hogy nyilvános népiskolától nyert bizonyítvánnyal igazolja, hogy a népiskola 4 alsó osztályát sikerrel végezte, vagy hogy felvételi vizsgát tegyen, a melynél hasonló mérvű képzettségről tanuságot tesz. **E vizsgálat díja ugyancsak 10 frt.**

Minden tanuló tanintézetünkön való beiratásakor tartozik átszolgáltatni keresztlevelét, illetőleg születési bizonyítványát, valamint az 1887-iki XXII., a himlőoltást szabályozó törvenyczikk értelmében kiállított bizonyítványt, hogy élete első évében beoltatott s ha 12 évnél

idősebb, azóta másodszor is beoltatott. Kik ezt nem tudják kellőleg igazolni, a főkapitányságnál, mint közegészségi ellenőrző közegnél fog-
nak bejelentetni, hogy az azoknak hivatalból foganatosítandó esetleg
újbbóli beoltásáról gondoskodjon.

Minden tanuló a felvételre személyesen és rendszerint atyja, anyja
vagy gyámja, illetőleg azok valamely külön megbízottja kíséretében
tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

Azok a szülők vagy gyámok, kik nem laknak az intézet helyén,
gyermekük vagy gyámfiuk felvételekor **alkalmas helyettést tartoznak**
írásban bejelenteni, kire a házi felügyelet és nevelés tekintetében köte-
lességüket és jogukat átruházzák. A szülők és gyámok e részben min-
den változást írásban tartoznak az igazgatónál bejelenteni; ennek viszont
joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégte-
lennek vagy a befolyást éppen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e
tekintetben czélszerű változás történjék.

A nmltsgu vall. és közokt. m. kir. Ministerium 50.667—1895. sz.
rendelete alapján a tanulók felvétele június 30.-án, július 1. 2. 3. és 4.-én
d. e. 10—12-ig és szeptember 1. 2. és 3.-án d. e. 8—12-ig történik (a
főreáliskola VII. osztálya helyiségében).

Szeptember 3.-ika után jelentkező tanulók, késedelmük okát **hite-
lesen** tartoznak igazolni; szeptember hó 10.-én túl az igazgató nem
vehet fel többé tanulót, bármily oka volt is mulasztásának; a felvételt
ezen határidőn túl a tankerületi kir. főigazgató ur engedheti meg

A felvett tanulók szeptember hó első három napjainak egyikén
d. e. az illető osztályfőnöknél tartoznak jelentkezni. Minden tanuló kivé-
tel nélkül tartozik beiratásakor 3 frt felvételi díjat, 1 frtot könyvtárra,
50 krt értesítőre, 20 krt téntára és 60 krt énektanításért fizetni. **Ezen
díjak alól felmentésnek nincs helye.**

Az évi tandíjat a nmltsgu vall. és közokt. m. k. Minister úr 1887.
évi július hó 15.-én 28299. sz. a. kelt magas rendeletével **évi 24 frtban**
állapította meg.

A tandíjak kezelése s a tandíjmentesség elnyerése iránt, a nmltsgu
vallás és közokt. m. k. Minister ur 1895. évi július hó 29.-én 40201. sz.
a. kelt rendelete kapcsán megjelent szabályzatával ujabban intézkedett.
E szabályzatból a következőket közlöm.

8. §. E szabályzat czimében említett középiskolák minden rendes
és magántanulója, ki a tandíj fizetése alól felmentve nincs, minden tan-
évben köteles tandíjat fizetni. A tandíj összegét rendeleti uton a vall.
és közokt. Minister határozza meg. (L. fent).

12. §. A tandíjat négy részletben lehet fizetni; az első részletet
legkésőbb október 31. ig, a másodikat **deczember 1. ig**, a harmadikat **már-
cius 15. ig**, a negyediket **május 1. ig**. A nyugtatóványokat a tandíjkezelő
(Bella Lajos tr.) állítja ki. A felvételi- valamint a tandíjak a m. kir.
adóhivatalba szállíttatnak be.

14. §. A tandij-részletek lefizetésének záros határidejét az igazgató az intézet minden egyes osztályában és az intézet hirdető tábláján előzetesen közzé teszi.

Oly tanuló, ki az illető tandij-részletet a záros határidőig le nem fizeti, az intézetből kitiltandó, tekintet nélkül a mulasztást előidéző körülményekre.

15. §. Az ily módon kitiltott tanulónak az intézetbe újból való felvételére nézve, a késedelem okainak tekintetbe vétele mellett, saját hatáskörében az intézeti igazgató határoz akkor, ha a tanuló a kitiltástól számított egy hétnél többet nem mulasztott. Egy héten túl terjedő ilyennemű mulasztás esetén a felvételre az engedélyt a tankerületi főigazgató adja meg, ha a késedelem alaposan megokoltatik. Az igazgató elutasító határozata ellen a tankerületi főigazgatóhoz, ennek határozata ellen a vallás- és közoktatási Ministerhez az illetők felebbezéssel élhetnek.

24. §. A tandij fizetése alól való felmentést, a felmenthető tanulók a ministeri számvevőség által minden egyes intézetre nézve külön kiszámított átlagos százalékanak határáig a tanári testület meghallgatása mellett az intézet igazgatója adja meg.

(A soproni áll. főreáliskolánál a felmentés megengedett maximuma az 1895. ad 40201. sz. m. rendelet szerint 15⁰/₀).

A megszabott százalék határát átlépni az igazgatónak megengedve nincs, ellenkező esetben megfelelő kártérítésre köteles.

25. §. A tandij fizetése alól nem menthetők fel az oly tanulók, kik nem képesek szegénységüket vagy legalább vagyontalanságukat igazolni, nem menthetők fel tovább azok a tanulók kik az előbbi tanév, illetőleg időszak végén az erkölcsi magaviseletből „rossz“ vagy „kevésbé szabályszerű“ érdemjegyet kaptak, vagy a felsőbb osztályba való fel lépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében „elégtelen“ előmenetelt tanúsítottak; valamint azok sem, kiknek az említett tantárgyakból, habár nem is volt elégtelen érdemjegyük, de több volt az „elégséges“ mint a „jeles“ és „jó“ érdemjegyük.

26. Oly szülők, kik beigazolják, hogy egyszerre három vagy több fiút gymnasiumban vagy reáliskolában avagy polgári iskolában, tudomány-egyetemen vagy műegyetemen avagy hasonló intézetben taníttatnak, szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak a tandij felének elengedéseért és a fél tandij alól fel is mentendők, ha a tanuló iskolai bizonyítványa, illetőleg értesítője a kellékeknek megfelel. (L. a 25. § t.)

28. §. Tandijmentességet írásban kell kérni, még pedig az intézet igazgatójához címzett és nála benyújtandó szabályszerű folyamodvány alakjában. A folyamodványhoz melléklendő szegénységi bizonyítvány, melynek egy évnél nem szabad régiebbnek lennie, továbbá az iskolai bizonyítványa, illetőleg időszaki értesítő.

Megjegyzendő, hogy középiskolai, felsőbb leányiskolai tanárok és iskolaszolgák, továbbá polgári iskolai és néptanítók fiai folyamodványukat szegénységi bizonyítvánnyal felszerelni nem kötelesek.

Folyamodni minden tanévben kétszer lehet, **szeptember 15.-ig és február hó 15.-ig.**

Az igazgató a tanulókat a tandíjmentesség elnyerhetésének összes feltételeire és körülményeire osztályonként, nemkülönben az intézet hirdető tábláján figyelmezteti.

31. §. A tandíjmentesség mindig azon félévvel veszi kezdetét, melyben a mentesség megadatott. A mentesség érvénye az egész középiskolai tanfolyamra terjed ki, feltéve, hogy folytatólag változatlanul fennállanak azok a feltételek, melyekhez a tandíjmentesség megtartása kötve van. (L. 32. §.) A mentesség, a mondott feltételek mellett, érintetlen marad akkor is, ha az illető tanuló — esetleg évközben is — e szabályzat címében említett jellegű más középiskolába lép át.

32. §. A tandíjmentesség élvezetét elvesztik a tanulók:

a) ha magántanulókká lesznek, mely esetben a mentességet azon félév elejétől veszti el, melynek folyamában az előadásoktól elmaradtak;

b) ha valamely középiskolából bármilyen oknál fogva kizáratnak;

c) ha a tandíjmentes tanulónak, vagy azon személynek, ki őt eltartani köteles, vagyoni viszonyai kedvezőbbekké lesznek, mely esetben a mentességet a változás beálltát követő félévtől kezdve veszti el;

d) ha az első időszak, illetőleg a tanév végén az erkölcsi magaviseletből „rossz“ vagy „kevésbé szabályszerű“ érdemjegyet kapnak, vagy ha az első időszak, illetőleg a tanév végén a felsőbb osztályba való fellépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében „elégtelen“ előmenetelt tanúsítanak, nemkülönben ha az említett tantárgyakból több az „elégséges“, mint a „jeles“ és a „jó“ érdemjegyük. Ez esetekben tandíjmentességet a bizonyítványt, illetőleg értesítőt követő félévtől kezdve veszti el.

A c) és d) pont alatt felsorolt esetekben az illető tanuló újból való felmentésért csak akkor folyamodhatik és tandíjmentességben csak akkor részesíthető, ha ismét megfelel mindazon feltételeknek, melyek alatt tandíjmentességért általában folyamodni lehet.

Az ág. hitv. evang. tanulók hitoktatási díj címén évenként 2 frtot, az izraeliták pedig 3 frtot tartoznak fizetni. Ezen díj első fele a beirataskor, a második fele pedig február hó első hetében fizetendő.

A vegytani gyakorlatokért járó díj (a szereket beletudva) 20 frt, a gyorsírásért 4 frt, a műírásért 2 frt, a rendk. szabadkézi rajzolásért 10 frt. Ezen díjak szintén félévi részletekben előre fizetendők.

A nmtsgú vall. és közokt. m. kir. Ministerium rendelete folytán a könyvviteltan a IV. osztálytól fogva mint rendkívüli tantárgy tanítatik. Évi díj 6 frt.

Iskola orvosunk lévén, a VII. osztály tanulóinak az egészségtanból a tanítás ingyenes.

A lefizetett díjak, vagy díjrészletek nem téríthetők vissza.

Oly tanulóknak, kik egy kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet és a kiket a tanári testület képesnek tart arra, hogy a szünet

alatt önszorgalmukból pótolhatják mulasztásukat, **megadhatja a jogot, hogy** a jövő iskola év kezdetén **javító vizsgálatot** tehessenek, de csupán abban az intézetben, a hol a tanultak és **csak akkor** ha „jó” vagy legalább „szabályszerű” magaviseleti tanjegyek van. Ezen javító vizsgálat díjtalan.

Azok a tanulók, kik két kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet, az igazgatóság útján csak fontos okok alapján folyamodhatnak javító vizsgálatra való engedélyért a tankerületi kir. főigazgató úrhoz. Az ez irányú szabályszerűen 50 kros bélyeggel ellátott és az összes iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok július hó 5.-éig a tanintézeti igazgatóság útján nyújtandók be.

Több mint két tárgyból elégtelen osztályzatot nyert tanuló, javító vizsgálatra semmi szín alatt sem bocsátható.

Az 1887. évi 49,715. sz. rend szerint bukott ismétlő középiskolai tanulóknak az osztály másodszori ismétlése nem engedhető meg.

Ha valamely tanuló a vizsgálatokat betegség vagy egyéb fontos ok miatt le nem teheti vagy megszakítani kénytelen, a tanári testülethez folyamodhatik a következő tanév kezdetén tartandó pótló vizsgálatra való engedélyért. A betegség igazolására hatósági, vagy hatóságilag megerősített orvosi bizonyítványt kell mellékelni. A pótló vizsgálat csak teljes vizsgálat lehet, melyért semmi díjat sem kell fizetni.

Az esetleges javító s pótló vizsgálatok augusztus hó 31.-én d. e. 8—12 óráig s d. u. 3—6 óráig fognak megtartatni; azok pontos határideje, minden egyes a vizsgálatra jelentkezettre nézve, annak idején az iskola hirdetési tábláján fog közzé tétetni.

A tanintézetünk ötödik osztályába belépő tanulókat s azok szüleit e helyen továbbá még arra is figyelmeztetjük, hogy az ötödik osztállyal kezdődő **latin nyelvi tanfolyamba**, a nmltsgú vall. és közokt. m. kir. Minister úrnak 1891. deczember 23.-án 86075. sz. a. kelt rendelete értelmében, minden a negyedik osztályt elégséges előmenetettel végzett tanuló beléphet.

Tekintve, hogy a latin nyelvi tanfolyamnak sikeres végzése, illetve a **latin nyelvi pótérettségi** bizonyítvány megszerzése, a reáliskolát végzett tanulónak **az orvosi és jogi pályát** is megnyitja, a latin nyelvi tanfolyamban való részvételt tanulóinknak melegen ajánljuk. A tanítás díjtalan.

Magántanulók, kik magán uton vagy magánintézetben tanultak és előmenetelökről nyilvános iskolától kívánnak bizonyítványt nyerni, az igazgatónál való előleges bejelentés és annak kimutatása mellett, hogy a közvetlenül lefolyt tanévet, mely magánintézetben, illetőleg, hol és mily rendszerű tanulmányozással töltötték, tehetnek vizsgálatot az e célra megállapított időben; az ilyen magántanuló tartozik fizetni; 24 frt tandíjat, 3 forint 50 kr. felvételi és értesítő díjat és 50 forint vizsgadíjat.

A középiskolai izraelita tanulóknak a szombati és más ünnepnapj irás és rajzolás alól való felmentést az 55,711—1892. sz. rend. értelmében maga az igazgató adja meg a szülőknek az aláírásra nézve hatóságilag igazolt írásbeli kérvénye alapján. Mindamellett a felmentett tanuló az illető órában, felmentettsége daczára, jelen tartozik lenni, s ha lehetséges, pl. a mennyiségktanból szóbeli feleletre fel is hívható. Ha az osztály kizárólag feladat-írással vagy rajzolással van elfoglalva — s magyarázat nem fordul elő — a felmentett tanuló azon idő alatt ugyane tárgy elméleti vagy értelmező leczkéiből examinálandó vagy ismétlő tanulással tartozik foglalkozni.

XV.

A tanulók érdemsorozata az 1896/7. tanév végén.

Rövidítések magyarázata: **tdm.** = tandíjmentes; **ftdm.** = fél-tandíjmentes; **ösz.** = ösztöndíjas; **ism.** = ismétlő; **m.** = fel van mentve; **mgt.** = magántanuló; † = tandíjmentességet veszít.

Előmenetelből:

- 1 = jeles,
- 2 = jó,
- 3 = elégséges,
- 4 = elégtelen.

Magaviselethől:

- 1 = jó,
- 2 = szabályszerű,
- 3 = kevésbé szabályszerű,
- 4 = rossz.

Dolgozatok külső alakjánál:

- 1 = szép,
- 2 = csinos,
- 3 = rendes,
- 4 = elég rendes,
- 5 = rendetlen.

A vastag betűvel szedett nevek jelentik, hogy az illetők **jeles** tanulók.

* = gyorsírást tanult; ** = műírást tanult.

I. A) osztály.

Osztályfőnök: Vendl Aladár.

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Matematika	Rajz és geom.	Szépíró	Tornázás	Ének	Dolgoz. külső alakja	Magaviselet
a) Felsőbb osztályba léphet:													
	Bánfi Géza	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	4	1
	Bauer Dezső oszt.	3	3	3	2	3	2	3	3	2	3	3	1
	Bischitz Áron ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2
	Blum Frigyes	2	2	1	2	2	1	2	2	3	2	2	1
5	Blum Simon	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	1
	Bösze Jenő	2	3	3	3	3	1	3	3	3	2	3	1
	Breuer Lajos	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1
	Feiglstock Géza	3	2	2	3	2	1	3	3	3	2	2	1
	Feiglstock Lipót Pál	2	2	2	3	3	1	3	3	4	2	2	2
10	Fürst Samu ftdm.	1	1	2	1	1	1	2	2	3	1	2	1
	Goldschiedt Miksa	2	3	3	2	2	2	3	3	2	2	3	2
	Grüner Géza ftdm.	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	3	2
	Hackl Antal ftdm.	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1
	Horovitz Mór	1	3	3	3	3	2	3	3	3	3	4	1
15	Horváth György	2	2	3	2	3	3	2	2	2	1	3	1
	Koch József	2	3	3	2	3	3	2	2	2	3	3	1
	Kollwenz Géza tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	m.	1	1	1
	Kollwenz Ödön tdm.	1	1	1	2	2	1	1	1	3	1	1	1
	Láng Sándor ism.	3	2	2	2	3	3	2	3	3	3	4	2
20	Lederer Mór	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	4	1
	Leyrer Frigyes	3	3	3	3	3	2	3	3	1	3	4	1
	Pintér Tódor Géza	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	4	1
	Rosenfeld Gyula	2	3	3	2	2	2	3	3	2	2	3	1
	Rozenitsch Pál	2	2	2	1	2	3	1	2	3	3	3	2
25	Schütz Ottó	2	3	2	3	3	2	2	2	2	2	3	1
	Tschik Lajos	2	3	3	3	3	1	2	3	3	2	3	1
	Zollschan Ignác	2	2	2	1	2	2	2	3	3	2	3	1
b) Javítóvizsgálatra bocsáttatik:													
	Bauer József	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	4	1
	Nagy Ferencz	2	3	4	2	3	3	3	3	2	3	4	1
30	Reczetáris Ede	1	3	3	4	3	2	2	2	2	2	3	1
	Wagrandl József	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	4	1
c) Osztályismétlésre utasíttatik:													
	Breiner Gusztáv Hermann	3	4	3	4	4	3	4	3	3	2	4	2
	Burgheim Zsigmond	3	3	3	3	3	4	4	3	3	2	4	2
	Kroyherr Ágoston Rezső	3	4	4	4	4	3	3	3	1	1	4	2

I. B) osztály.

Osztályfőnök: dr. Viszota Gyula.

A tanuló neve	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettan	Meunységtan	Rajz. geom.	Szépírá	Tornázás	Ének	Dolg. külső al.	Magaviselet
a) Felsőbb osztályba felléphet:												
Adler Frigyes ism.	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	3	1
Büchler Mór	2	2	2	3	3	2	2	4	3	2	4	1
Eichhinger Károly ftdm.	2	3	2	1	2	1	2	3	2	2	3	1
Eöry Iván	2	2	3	2	2	2	2	1	2	2	3	1
5 Gálos Gyula	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2
Groff Sándor	2	2	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1
Holndonner Ártur	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	3	1
Kmeth Károly	1	2	2	3	3	1	1	2	3	3	3	1
Kocsiss László	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2	4	1
10 Kohn Gyula	2	2	1	2	2	1	2	2	2	2	3	1
Lakenbacher Mór	3	2	1	2	2	2	2	2	3	3	3	1
Lederer Manó mgt.	1	2	3	2	2	2	3	—	—	—	—	—
Lerchenfeld Mátyás	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2	3	2
Mally Nándor tdm.	2	2	2	2	3	2	2	2	3	2	3	1
15 Moll Elemér	2	3	3	2	2	2	2	1	2	2	3	1
Nagy Lajos ism.	2	3	3	2	2	3	2	3	3	3	4	2
Pachhofer Vilmos	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	1
Pollák Adolf	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	1
Pollák Henrik	3	3	2	2	3	2	2	1	2	2	3	1
20 Riedl Sándor	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	1
Schischa Lipót	3	2	1	2	2	2	3	2	3	3	2	1
Schummel Sándor	1	3	2	1	2	1	1	1	2	2	3	1
Stoye Robert	2	3	3	3	3	3	2	3	3	1	5	1
Szakonyi Győző ftdm.	2	2	3	2	2	2	1	2	2	2	3	1
25 Tetur József	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	3	1
Vendl Aladár tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Willingstorffer Viktor	2	2	2	3	2	2	2	1	2	1	3	1
b) Javítóvizsgálatra bocsáttatik:												
Pekkler Nándor	1	3	4	2	3	3	3	2	3	3	4	1
Schneider Bernát	3	3	3	3	4	2	3	2	4	3	4	1
c) Osztályismétlésre utasíttatik:												
30 Bachruch Albert mgt.	3	4	3	4	3	3	3	—	—	—	—	—
Blum Ábrahám	3	4	3	3	4	3	3	2	3	3	4	2
Braun Jenő	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	1
Breuer Frigyes	3	4	3	4	4	4	3	3	4	3	4	2
Donáth Andor	3	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	1

[illegible]

II. osztály.

Osztályfőnök: dr. Kárpáti Károly.

A tanuló neve	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Meenyiségtan	Rajzó geom.	Szépírá	Tornázás	Ének	Dolg. kül. alakja	Magaviselet
a) Felsőbb osztályba felléphet:												
Boór Nándor ism.	2	3	2	2	3	2	2	2	2	1	3	2
Both Lajos	1	3	3	2	2	3	3	3	3	2	4	1
Bunzlau Béla	2	2	2	3	3	3	3	3	4	3	3	2
Deutsch Jenő	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	3	1
5 Elhárt István	1	3	3	3	3	2	2	2	2	1	3	1
Fischer Imre	2	2	2	3	3	3	2	1	m.	3	2	1
Freiszler Vilmos	2	3	3	3	2	3	2	2	2	2	3	1
Friebert József	2	2	2	3	3	3	3	4	3	3	4	1
Goldner Sándor	2	3	3	3	2	3	2	3	3	2	4	1
10 Goldschmied Rezső	3	3	3	3	2	2	3	3	3	2	3	2
Grosz Ferencz	2	2	2	2	1	2	2	2	3	2	3	1
Gruber Gyula ftdm.	1	2	1	2	3	2	1	1	1	1	1	2
Hauer Gyula	1	3	2	3	3	2	1	2	2	2	2	1
Herczeg Oszkár mgt.	3	3	3	3	2	3	2	—	—	—	—	—
15 Kampits Gyula	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	3	1
Kóbor Henrik	2	2	2	3	2	3	2	1	3	2	3	1
Kohn Gyula	1	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	1
Kugel Ernő	2	1	1	1	1	1	1	2	3	1	2	1
Kugler Gyula ism.	3	3	3	3	2	3	3	1	2	2	3	2
20 Lederer Emil	2	2	2	2	3	2	2	3	2	2	3	1
Lenk Sándor	1	2	1	1	1	1	1	3	3	1	2	1
Ludwig Gyula	1	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3	2
Manninger Ottó	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	2	2
Mayer Dávid	3	3	3	3	3	3	3	3	m.	2	4	2
25 Mika Károly tdm.	1	2	3	2	2	2	2	3	m.	3	3	1
Nagy Imre	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Palatin Győző	1	3	3	3	3	3	2	3	3	2	4	2
Payer Ferencz	1	2	2	2	2	3	2	3	1	1	3	1
Potier Ernő	3	3	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2
30 Pregardt-Paur Oszkár	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	1
Rauner Mihály tdm.	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Riemer Gyula	1	3	2	2	3	1	2	2	3	2	2	1
Salzer Emil	2	3	2	3	3	3	1	1	3	2	2	1
Sax Aladár	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	2
35 Schischa Hugó	3	2	2	2	3	2	3	2	3	2	3	1
Schummel János	1	3	2	1	2	2	1	1	2	2	2	1
Spitzer Lajos tdm.	1	2	1	2	1	1	2	2	2	1	2	2
Tatarin Tichomil mgt.	2	3	3	3	2	2	2	—	—	—	—	—
Ulrich Kálmán	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
40 Weiss Vilmos	2	3	3	3	2	3	3	4	3	2	4	1

III. osztály.

Osztályfőnök: Fleischhacker M. Fridolin.

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Ének	Dolg. kül. alakja	Magaviselet
a) Felsőbb osztályba felléphet:														
	Alt Zsigmond	1	2	3	1	1	1	2	3	2	3	3	4	1
	*Beer Oszkár	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	4	2
	**Boninsegna Ferencz	1	1	1	1	1	1	2	2	1	3	1	1	1
	*Breuer Alfred	2	3	3	3	2	3	3	2	2	3	m.	3	2
5	**Bruckner Nándor tdm.	1	1	2	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1
	**Deutsch Ede	1	2	2	2	1	2	1	2	3	3	3	5	2
	Dorfmeister János tdm. †	1	3	3	3	1	2	3	3	2	2	2	1	1
	**Dukesz Kálmán	2	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	4	2
	**Engel Bernát	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	4	1
10	**Goldschmiedt Jenő ftdm.	1	2	3	3	1	2	2	3	3	3	3	4	1
	**Hacker Arnold	2	3	3	3	1	2	3	3	3	3	2	4	1
	**Hacker Lajos	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	m.	5	1
	Hanzély Ferencz mgt,	2	2	2	2	2	3	2	3	1	—	—	—	—
	Kohn Géza	1	1	2	2	1	1	1	1	1	3	2	3	1
15	Litfass Jenő ism.	2	2	2	3	2	3	2	2	2	1	2	3	1
	Mürkl József	1	3	3	3	1	1	3	3	2	3	3	3	1
	Nagy Imre	1	3	3	3	1	2	2	3	3	3	3	4	2
	Neubauer Károly	1	3	3	3	2	3	3	3	2	3	3	3	1
	**Pinkász Pál	3	3	3	3	2	3	2	3	3	3	2	4	2
20	**Rátz Ágost	1	2	2	3	1	2	2	2	2	m.	m.	3	1
	*Rechnitz Elek	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	5	3
	**Rosenthal Dezső	2	2	3	3	1	2	3	3	3	2	3	4	2
	Rozinek Arthur	2	3	3	3	1	3	2	2	1	3	2	3	1
	**Schlesinger Ignác tdm.	1	2	2	2	1	1	1	1	1	3	1	3	1
25	**Schneider Ferencz	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1
	**Steiner József	2	2	3	3	1	3	3	3	2	3	2	4	1
	*Tiefbrunner Viktor	1	2	2	3	1	2	2	2	1	3	3	3	1
	Weisenbacher Endre mgt.	2	2	2	3	2	2	1	2	1	—	—	—	—
	**Weisenböck Ferencz	1	3	3	3	1	2	3	3	2	2	3	3	1
30	Zollschan Zsigmond	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1
b) Javítóvizsgálatra bocsáttatik:														
	**Bartl Lipót	3	3	3	4	3	3	2	2	1	3	3	4	2
	Koch Gyula	1	4	3	3	2	3	3	3	2	2	3	3	1
	Peltzer Ferencz mgt.	2	3	3	3	3	3	4	3	2	—	—	—	—
	Zollner Jenő	3	3	3	4	1	3	1	2	2	3	2	3	2
35	Zwintz Károly	2	3	3	4	3	3	3	3	3	2	2	3	1

IV. osztály.

Osztályfőnök: Török Mihály.

A tanuló neve.	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Földrajz	Vegytan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Ének	Dolg. kül. alakja	Magaviselet
a) Felsőbb osztályba felléphet:													
Bella Jenő tdm.	2	2	3	2	1	2	2	1	2	2	1	3	2
Böröczffy Kálmán öszt.	1	2	3	2	2	2	2	2	3	m.	m.	3	1
*Braun Hugó ftdm.	2	2	3	2	2	3	2	2	1	2	3	3	1
*Czébán Pál ism.	2	3	3	3	2	3	3	2	1	1	3	4	1
5 *Deutsch Adolf tdm. öszt.	1	2	2	1	2	3	1	2	2	m.	2	3	1
**Deutsch Zsigmond	2	2	2	2	2	1	2	1	1	3	2	4	1
*Firnberg Salamon tdm.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1
*Frantsich Rezső	1	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	1
*Goldberger Rikárd	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	4	1
10 Hanzély Ferencz mgt.	2	3	3	2	2	2	2	3	2	—	—	—	—
*Hauer Antal	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	5	2
Heim Miksa ftdm.	2	2	2	2	2	2	2	2	m.	m.	2	2	1
*Heinrich Arnold ftdm.	1	2	3	2	1	1	2	1	2	2	2	3	1
Kiss Gábor ftdm.	1	2	3	3	1	1	2	2	2	3	2	3	1
15 *Lenck Rikárd	1	1	1	1	1	1	1	2	2	3	2	3	2
*Manninger Sándor	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Mecsér András	1	2	2	2	1	3	2	2	3	2	2	3	1
Némethy István	2	3	2	3	3	3	3	3	1	m.	2	3	1
Paár Rezső ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	3	1
20 Pollák Sámuel ftdm.	1	2	3	3	2	3	1	2	3	3	1	3	1
Schricker János	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	2	4	2
Schügerl Antal	1	3	3	3	2	3	3	2	2	2	1	4	1
Schvarczenberg Aladár tdm.	1	2	2	1	1	1	1	2	2	2	2	3	2
*Steiner Jenő	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3	2	3	2
25 **Steiner Miksa tdm.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	3	2	3	1
Stieber Károly mgt.	3	2	3	3	3	3	2	3	2	—	—	—	—
Ugi Dezső	1	3	3	3	2	3	3	2	1	2	3	3	1
Walter Keresztély	1	3	2	3	1	3	3	3	3	3	3	4	2
*Weiss Gyula	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1
b) Javítóvizsgálatra bocsáttatik:													
30 ***Ullmann Adolf	2	3	3	3	3	4	3	3	m.	m.	3	4	1
c) Osztályismétlésre utasíttatik:													
Bachschitz Rezső	3	3	3	3	2	4	4	3	3	3	2	4	2
Böröczffy Jenő	2	4	4	3	3	3	3	3	3	2	2	5	2
Bruckbauer Nándor	2	4	3	4	3	4	4	4	3	2	2	5	2
Greilinger Mihály Ferencz	3	3	3	4	3	4	3	3	2	2	2	3	2

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettud.	Vegytan	Mennyiség	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Tornázás	Latin nyelv	Ének	Dolg. kül. alakja	Magaviselet
a) Felsőbb osztályba fellephet:																
	*Borsch Károly ftdm.	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	—	1	2	1
	*Deutsch Dávid ftdm.	1	2	3	2	1	2	2	1	2	3	3	2	1	3	1
	*Friedrich Nándor tdm. öszt.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2	1
	Laschitz Henrik tdm.	1	3	2	2	2	3	3	2	3	1	3	2	2	3	1
5	*Lomoschitz Sándor	2	3	3	3	2	3	3	3	3	1	3	—	2	3	2
	Mayer Géza	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	—	2	3	1
	*Németh István tdm.	1	2	3	1	1	1	2	2	1	1	3	1	2	1	1
	*Petrik Aladár ism.	1	1	3	3	1	2	3	2	2	2	3	1	2	3	1
	** Takács Ferencz tdm. öszt.	1	1	2	2	1	1	2	1	2	2	2	1	1	2	1
10	Thier Ferencz tdm. öszt.	1	2	2	2	1	1	2	1	2	3	2	1	1	3	1
	**Unger Ferencz	2	3	3	3	2	3	3	1	2	2	m.	—	2	4	1
	Wellner Zsigmond	2	2	2	1	3	3	3	2	3	3	3	1	2	3	1
	Wulsten Hermann	3	3	3	3	1	3	3	3	3	2	2	—	2	3	1
	Zöhls Gyula	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	—	m.	4	1
b) Javítóvizsgálatra bocsáttatik:																
15	**Hillebrand Alfréd ism.	1	3	3	1	1	3	4	3	3	3	3	—	2	4	2
	Jármay Béla	2	2	3	3	2	3	4	3	3	2	3	—	3	3	1
	Németh Zsigmond	2	3	3	3	3	3	4	3	3	2	3	—	2	4	1
	*Renczes József	2	2	4	3	2	3	3	3	3	1	1	—	2	2	2
	Tomka Iván	2	2	3	3	1	3	4	3	3	2	m.	—	3	2	1
c) Osztályismétlésre utasíttatik:																
20	*Nagy Elek	3	3	4	3	2	3	3	3	4	4	3	—	2	5	2
	Pachhofer Jenő	3	4	4	3	3	3	3	4	3	3	m.	—	m.	5	1
	Ritter Frigyes	3	4	3	4	3	4	4	4	4	2	3	—	3	3	1
	Szukits József	3	4	3	4	3	4	4	4	3	2	1	—	2	2	1
d) Kilépett:																
Gellis Gyula																
Zdeborszky Ede																
Összesen: 25.																

VI. osztály.

Osztályfőnökök: dr. M i k a K á r o l y.

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettud.	Végzet.	Menyiség	Ábrázoló geom.	Szabakézi rajz	Tornázás	Latin nyelv	Ének	Dolg. kül. alakja	Magaviselet
a) Felsőbb osztályba felléphet:																
	Baumann Oswald	3	3	2	3	2	2	3	3	3	3	2	—	m.	3	1
	Biehler Frigyes	2	3	2	3	2	1	1	1	1	3	1	—	2	3	1
	Frim Lipót Pál	2	2	3	3	2	2	3	3	1	2	3	—	2	2	2
	*Hecht Aladár	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2	3	1	1	1	1
5	*Jaluschka Lajos tdm. öszt.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1	1
	*Kollin Mór tdm. öszt.	1	2	3	2	1	1	1	2	2	3	3	2	1	3	1
	Mihálovits Ferencz	1	2	3	2	1	1	3	3	2	3	1	2	2	3	2
	*Pinezich István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Schreiner Ernő	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2	—	2	3	2
10	*Skarits Mihály	2	2	3	3	1	2	1	3	3	m.	m.	—	2	4	2
	Strobl Imre	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	—	2	4	1
	*Thirring János	2	3	3	3	2	2	2	3	1	1	2	2	2	4	1
	Veil Lipót mgt.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	—	—	—	—	—
b) Javítóvizsgálatra bocsáttatik:																
	Bricht Jenő ftdm. †	2	3	3	3	3	3	4	3	2	2	3	—	2	3	1
15	Horváth József ftdm. †	2	2	3	4	2	2	3	3	2	2	1	—	2	2	2
	Kosch Lipót	2	3	2	4	1	3	3	3	2	2	1	—	1	3	2
	Litfass Ernő	1	2	3	3	2	3	4	3	3	2	1	—	2	3	2
	Röffensperger József	3	3	3	4	3	3	3	3	3	2	3	—	2	3	1
	Schwartz Rezső	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	—	2	4	1
Összesen: 19.																

VII. osztály.

Osztályfőnökök: Horvát Rezső.

[illegible]

VIII. osztály.

Osztályfőnökök: dr. B a u m e l E d e.

[illegible]

XVI.

Statisztikai táblázatok.

A tanulók áttekintése.

I.

Osztály	Felvételt a tanév folyamán	Vizsgálatot tett				Vallásra nézve volt					Anyanyelvre nézve volt				Nyelvismeretre nézve volt			9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20 és több
		haladó	magán	ismétlő	összesen	róm. kath.	gör. kel.	ág. h. ev.	ev. ref.	izraelita	magyar	német	horvát	cseh	csak magyarul beszél	csak németül beszél	hányan tudnak magyarul	életévét betöltötte											
I. A)	40	35	—	2	37	16	—	4	—	17	17	20	—	—	5	1	36	—	8	11	9	5	3	1	—	—	—	—	—
I. B)	44	32	2	2	36	15	—	6	—	15	18	18	—	—	6	1	35	—	7	8	16	3	2	—	—	—	—	—	—
II.	57	47	3	5	55	26	1	8	1	19	25	28	2	—	10	—	55	—	—	3	17	19	13	2	1	—	—	—	—
III.	44	37	3	2	42	13	—	11	1	17	19	23	—	—	—	—	42	—	—	—	3	22	6	7	3	1	—	—	—
IV.	39	31	4	2	37	18	—	6	—	13	19	17	—	1	10	—	37	—	—	—	1	4	15	12	2	3	—	—	—
V.	25	21	—	2	23	12	—	8	1	2	14	9	—	—	1	—	23	—	—	—	—	—	2	3	7	7	4	—	—
VI.	19	18	1	—	19	10	—	2	—	7	11	7	1	—	—	—	19	—	—	—	—	—	—	1	6	8	2	2	—
VII.	12	12	—	—	12	7	—	1	—	4	5	7	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	1	6	3	2	—
VIII.	14	14	—	—	14	4	—	2	—	8	9	5	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	3	3
Összesen	294	247	13	15	275	121	1	48	3	102	137	134	3	1	32	2	273	—	15	22	46	53	41	26	20	28	14	7	3

Osztály	Összesen a tanév végén	Előmenetel a rendes tan- tárgyakból						Magaviselet				A fegyelmi esetek száma				Egészségi állapot				Mulasztott tan- órák száma			Hány tanuló mulasztott			
		mindenből jeles	mindenből legalább jó	mindenből legalább elégséges	egyből elégtelen	kettőből elégtelen	több tárgyból elégtelen	hány tanuló kapott				igazgatói	tanárkari	megrovás- ban részesült	tanács folytán eltávoztott	kizárattott	betegségi eset			igazolt	igazolatlan	összesen	tanórát nem mulasztott	igazoltan mulasztott	igazolatlanul mulasztott	
								jó	szabályszerű	kevésbé szabályszerű	rossz						nem jár- ványos		járványos							meghalt
																	könnyű	súlyos								
I. A	37	1	7	19	4	2	4	27	10	—	—	—	—	—	—	—	59	—	—	—	649	—	649	10	27	—
I. B	36	1	12	14	2	3	4	29	5	—	—	—	—	—	—	—	38	—	—	—	238	2	240	9	25	2
II.	55	3	11	28	10	2	1	30	21	1	—	—	1	—	—	—	102	4	2	1	844	16	860	10	42	4
III.	42	1	4	25	5	—	7	25	12	2	—	2	—	—	—	—	74	—	—	—	435	2	437	3	36	2
IV.	37	2	9	18	1	5	2	22	11	—	—	—	—	—	—	—	94	—	—	—	676	—	676	5	28	—
V.	23	—	4	10	5	—	4	19	4	—	—	—	—	—	—	—	58	1	—	—	437	—	437	3	20	—
VI.	19	2	1	10	6	—	—	11	7	—	—	3	—	—	—	—	31	—	—	—	169	1	170	4	14	1
VII.	12	4	1	7	—	—	—	10	2	—	—	—	—	—	—	—	21	—	—	—	194	1	195	3	9	1
VIII.	14	1	5	8	—	—	—	13	—	1	—	1	—	—	—	—	51	—	—	—	369	—	369	—	14	—
Összesen :	275	15	54	139	33	12	22	186	72	4	—	6	1	—	—	—	528	5	2	1	4011	22	4033	47	215	10

III.

A szülők polgári állása és a tanulók illetősége.

Osztály	Összesen a tanév végén	Őstermelő			Iparos			Kereskedő és vállalkozó			Tisztviselő		Katona	Értelmiségi	Személyes szolgálatból élő	Magánzó (nyugdíjas stb)	A tanulók illetősége					
		önálló		alkalmazott	önálló		alkalmazott	önálló		alkalmazott	köztisztviselő (állami, hatósági)	magán és társulati					helybeli	megyebeli	más megyebeli	ausztriai	boszniai	csehországi
		nagybirtokos és bérlő	kisbirtokos és bérlő		nagyiparos	kisiparos		nagykereskedő	kiskereskedő													
I. A	37	—	2	—	—	9	—	—	9	4	3	3	—	3	3	1	20	14	2	1	—	—
I. B	36	—	—	1	2	1	1	4	9	1	2	4	—	4	3	4	18	11	6	1	—	—
II.	55	1	2	1	—	16	1	—	13	1	2	8	1	2	3	4	33	13	8	1	—	—
III.	42	3	2	1	1	—	—	—	19	—	—	2	2	7	2	3	23	11	7	1	—	—
IV.	37	1	3	—	2	4	—	1	11	2	2	4	—	2	1	4	24	5	7	—	—	1
V.	23	1	1	1	1	8	—	1	2	—	1	2	—	1	3	1	14	3	6	—	—	—
VI.	19	1	1	—	2	3	—	1	3	—	1	—	—	3	2	2	7	3	7	1	1	—
VII.	12	—	—	—	1	2	—	1	1	—	2	1	—	1	—	3	6	2	3	1	—	—
VIII.	14	—	—	—	1	2	—	1	4	—	—	4	—	—	—	2	8	3	3	—	—	—
Összesen:	275	7	11	4	10	45	2	9	71	8	13	28	3	23	17	24	153	65	49	6	1	1

IV. A tanulók előmenetelének áttekintése.

Osztály	Erdemjegy	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Vegytan	Mennyiség	Rajz. és ábr. geom.	Szabadkézi rajz	Bölcsész.	Szépíró	Tornázás	Egészségtan	Latin nyelv	Ének	Dolg. kül. alakja	Magaviselet
I. A.	1	8	3	4	—	—	5	3	—	9	5	—	—	2	2	—	—	6	2	27
	2	15	10	9	—	—	12	9	—	11	10	—	—	10	11	—	—	20	6	10
	3	14	21	19	—	—	15	19	—	13	20	—	—	25	22	—	—	11	13	—
	4	—	3	5	—	—	5	6	—	4	2	—	—	—	1	—	—	—	16	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
I. B.	1	5	1	5	—	—	4	2	—	6	5	—	—	6	—	—	—	4	1	29
	2	18	14	10	—	—	15	15	—	14	15	—	—	17	14	—	—	18	2	5
	3	13	16	20	—	—	12	13	—	13	15	—	—	10	18	—	—	12	20	—
	4	—	5	1	—	—	5	6	—	3	1	—	—	1	2	—	—	—	10	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II.	1	18	1	5	—	—	5	6	—	5	7	—	—	—	3	—	—	10	2	30
	2	24	18	22	—	—	15	17	—	18	20	—	—	23	22	—	—	35	14	21
	3	13	28	25	—	—	31	32	—	30	25	—	—	18	22	—	—	7	25	1
	4	—	8	3	—	—	4	—	—	2	3	—	—	3	1	—	—	—	9	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
	m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—
III.	1	17	4	2	4	19	—	7	—	6	4	10	—	—	1	—	—	4	3	25
	2	14	11	9	4	15	—	13	—	14	10	16	—	—	13	—	—	11	1	12
	3	10	22	27	25	8	—	20	—	15	22	16	—	—	24	—	—	20	15	2
	4	1	5	4	9	—	—	2	—	7	6	—	—	—	—	—	—	—	15	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
	m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	—
IV.	1	15	3	1	6	—	11	—	8	7	6	9	—	—	6	—	—	4	—	22
	2	16	14	11	10	—	14	—	5	11	14	14	—	—	12	—	—	22	3	11
	3	6	17	22	17	—	11	—	18	17	15	12	—	—	10	—	—	6	18	—
	4	—	3	3	4	—	1	—	6	2	2	—	—	—	—	—	—	—	9	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
	m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	5	—	—	1	—	—
V.	1	9	3	—	4	9	—	4	—	1	6	3	5	—	2	—	—	6	5	1
	2	8	8	6	5	7	—	3	—	5	4	5	11	—	6	—	—	2	13	6
	3	6	9	14	12	7	—	14	—	11	10	13	6	—	12	—	—	3	10	4
	4	—	3	3	2	—	—	2	—	6	3	2	1	—	—	—	—	—	4	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
	m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	2	—	—
VI.	1	6	3	1	3	7	—	6	—	6	3	6	3	—	7	—	—	3	5	2
	2	10	6	5	2	8	—	5	—	1	2	6	9	—	3	—	—	3	12	3
	3	3	10	13	11	4	—	8	—	9	14	7	6	—	7	—	—	—	9	7
	4	—	—	—	3	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—
VII.	1	6	6	5	5	6	—	5	4	—	5	7	5	—	2	7	—	6	—	10
	2	5	5	4	3	5	—	5	5	—	2	2	4	—	5	5	—	5	5	2
	3	1	1	3	4	1	—	2	3	—	5	3	3	—	5	—	—	—	6	—
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
VIII.	1	9	2	2	3	7	—	3	—	2	2	4	6	—	3	—	—	3	8	1
	2	5	5	7	5	3	—	5	—	3	8	6	5	—	6	—	—	2	4	1
	3	—	7	5	6	4	—	6	—	9	4	4	3	—	3	—	—	—	9	1
	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—

TARTALOM.

	Lap
Kisfaludy Károly „Murányvár ostromának“ forrása. Dr. Vízota Gyulától	3
I. Adatok az intézet 1896/7. tanévi történetéhez	11
II. Személyzet	23
III. A tanárok tudományos és irodalmi munkássága	27
IV. A rendes tárgyak felosztása	32—33
V. Tananyag	34
VI. Írásbeli dolgozatok kimutatása	54
VII. A könyvtárak gyarapodása	57
VIII. A szertárak gyarapodása	62
IX. Jótékonykezélu alapok	66
X. Segélyezések	73
XI. A „Berzsenyi-kör“ működése	76
XII. Fontosabb rendeletek	79
XIII. Tankönyvek jegyzéke	81
XIV. A jövő tanévre és a tanulók felvételére vonatkozó közlemények . .	85
XV. A tanulók érdemsorozata	91
XVI. Statisztikai táblázatok	106
